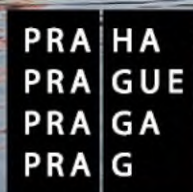

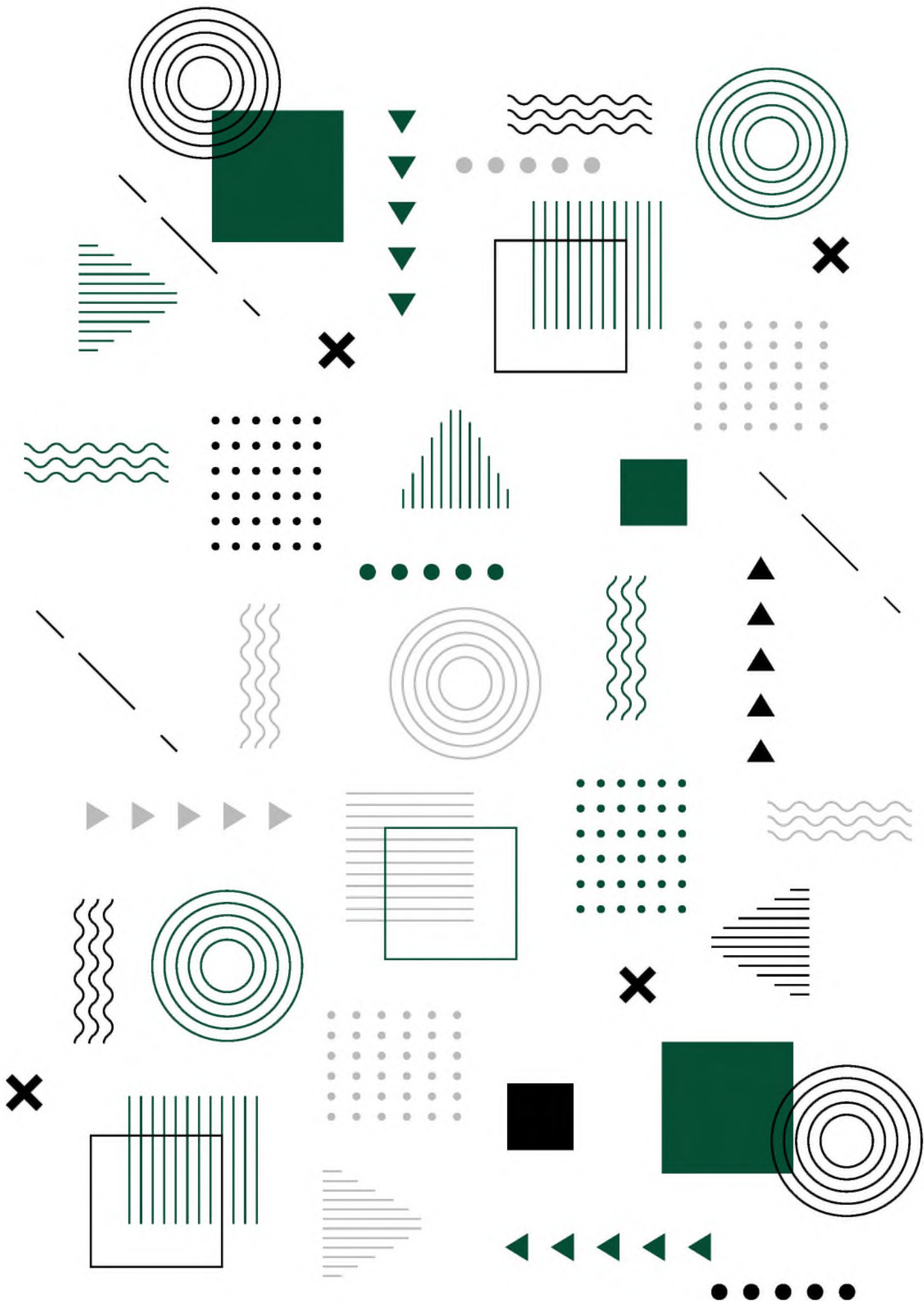

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Krajský akční plán III Praha

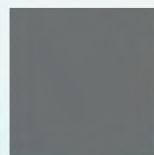

Obsah

Analýza potřeb v území hl. m. Praha	6
Přehled použitých zkratk	7
I. Analytická část	8
Část A – Analýza potřeb v území hl. m. Praha	8
Kapitola 1: Úvod do problematiky a metodika	8
1.1 Průběh projektu: přehled aktivit	10
Kapitola 2: Vstupní analýza a širší kontext problematiky	12
2.1 Demografický vývoj v HMP	12
2.2 Odvětvová struktura hospodářství	13
2.3 Vzdělávací systém v HMP	15
2.3.1 Síť škol	15
2.3.2 Střední vzdělávání	17
2.3.3 Rovné příležitosti ve vzdělávání	19
2.3.4 Vzdělávací systém – pedagogové	21
2.4 Trh práce	22
2.4.1 Trh práce – spolupráce škol se zaměstnavateli	24
Kapitola 3: Zhodnocení aktuálních potřeb území na základě klíčových témat KAP	25
3.1. Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity	25
3.1.1 Vymezení tématu	25
3.1.2 Zhodnocení současného stavu	26
3.1.3 Návaznost na průřezová témata	27
3.1.4 Identifikace problémových oblastí a potřeb	28
3.2. Polytechnické vzdělávání	30
3.2.1 Vymezení tématu	30
3.2.2 Zhodnocení současného stavu	30
3.2.3 Návaznost na průřezová témata	31
3.2.4 Identifikace problémových oblastí a potřeb	32
3.3 Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli	34
3.3.1 Vymezení tématu	34
3.3.2 Zhodnocení současného stavu	34
3.3.3 Návaznost na průřezová témata	35
3.3.4 Identifikace problémových oblastí a potřeb	37
3.4. Kariérové poradenství	38
3.4.1 Vymezení tématu	38
3.4.2 Zhodnocení současného stavu	39
3.4.3 Návaznost na průřezová témata	40
3.4.4 Identifikace problémových oblastí a potřeb	41
3.5 Podpora čtenářské gramotnosti	43
3.5.1 Vymezení tématu	43
3.5.2 Zhodnocení současného stavu	43
3.5.3 Návaznost na průřezová témata	44
3.5.4 Identifikace problémových oblastí a potřeb	45
3.6 Podpora matematické gramotnosti	46
3.6.1 Vymezení tématu	46
3.6.2 Zhodnocení současného stavu	46
3.6.3 Návaznost na průřezová témata	47
3.6.4 Identifikace problémových oblastí a potřeb	48
3.7 Klíčové téma rozvoj potenciálu každého dítěte, žáka, studenta či účastníka neformálního vzdělávání	50

3.7.1 Vymezení tématu	50
3.7.2 Zhodnocení současného stavu	51
3.7.3. Návaznost na průřezová témata	52
3.7.4 Identifikace problémových oblastí a potřeb	53
3.8 Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání	56
3.8.1 Vymezení tématu	56
3.8.2 Zhodnocení současného stavu	56
3.8.3. Návaznost na průřezová témata	57
3.8.4 Identifikace problémových oblastí a potřeb	58
Část B - Analýza potřeb na školách (manažerské shrnutí)	60
Analýza potřeb na školách v hlavním městě Praha	60
Zjištění	62
Analýza potřeb na školách v ČR	63
Přehled šablon OP JAK v HMP	64
Souhrnné informace ŠAP v HMP	66
Doplňková dotazníková šetření MŠMT	68
II. Prioritizace potřeb v hl. m. Praha	69
Kapitola 1: Postup prioritizace potřeb na území	70
Kapitola 2: Prioritizace klíčových témat	71
2.1 Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity	71
2.2 Polytechnické vzdělávání	72
2.3 Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli	73
2.4 Kariérové poradenství	74
2.5 Podpora čtenářské gramotnosti	75
2.6 Podpora matematické gramotnosti	76
2.6.1 Podpora finanční gramotnosti	77
2.7 Rozvoj potenciálu každého dítěte, žáka, studenta a účastníka neformálního vzdělávání	78
2.8 Podpora pedagogických, didaktických a manaž. kompetencí pracovníků ve vzdělávání	80
III. Roční akční plány 2023–2025 v hl. m. Praha	82
Klíčové téma 1 – Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity	83
Klíčové téma 2 – Polytechnické vzdělávání	86
Klíčové téma 3 – Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli	91
Klíčové téma 4 – Kariérové poradenství	96
Klíčové téma 5 – Podpora čtenářské gramotnosti	99
Klíčové téma 6 – Podpora matematické gramotnosti	101
6.1 Podpora finanční gramotnosti	102
Klíčové téma 7 – Rozvoj potenciálu každého dítěte, žáka, studenta a účastníka neform. vzdělávání	104
Klíčové téma 8 – Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí ve vzdělávání	110
Průřezové téma – Digitální kompetence	113
Závěr	115
Podpisová doložka konzultanta akčního plánování	116

Na tvorbě dokumentu KAP III Praha se podílel realizační tým ve složení: Petr Nečina, Martina Jakubičková, Josef Rydlo, Štěpánka Jersáková, Max Vykoukal, Jana Chmátalová, Igor Červený, Kateřina Lichtenberková, Tomáš Cimbálník a Petr Uherka. Dále se na přípravě dokumentů podílelo více než sto lidí, zejména členů tematických platforem, všem jim patří za jejich přínos velké poděkování.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Analýza potřeb v území hl. m. Praha

Krajský akční plán III Praha

Realizační tým projektu Krajský akční plán III Praha,
reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0023127.

Přehled použitých zkratek

CEDU	Centrum pro demokratické učení	OMJ	děti a žáci s odlišným mateřským jazykem
CIV	Centrum interaktivní výuky	OP JAK	Operační program Jan Amos Komenský (MŠMT)
CPP	Centrum podpory podnikavosti	OP VVV	Operační program výzkum, vývoj, vzdělávání (MŠMT)
ČDJ	čeština jako druhý jazyk	ORP	obec s rozšířenou působností
ČSÚ	Český statistický úřad	OV	odborný výcvik
ČŠI	Česká školní inspekce	P-AP	projekt Podpora akčního plánování (NPI ČR)
ČvT	Člověk v tísni	PH	Polytechnické hnízdo
DVPP	další vzdělávání pedagogických pracovníků	PIAAC	Mezinárodní výzkum dospělých
DZ ČR	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoj vzdělávací soustavy České republiky 2019–2023	PIC	Podnikatelské a inovační centrum hl. m. Prahy
DZ HMP	Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoj vzdělávací soustavy hlavního města Prahy 2020–2024	Pii	Pražský inovační institut
DZS	Dům zahraniční spolupráce	PIRLS	Progress in Reading Literacy Study
HDP	hrubý domácí produkt	PISA	Programme for International Student Assessment
HMP	hlavní město Praha	PP	pedagogický pracovník
ICT	informační a komunikační technologie	PSA	Prague Smart Accelerator
IKAP II - Inovace ve vzdělávání	Implementace krajského akčního plánu II - Inovace ve vzdělávání	PS Vzdělávání	pracovní skupina Vzdělávání při MHMP
IKAP II - KPRS	Implementace krajského akčního plánu II - Komplexní program rozvoje klíčových oblastí pražského školství	RAP	Regionální akční plán
ITI	integrované územní investice	RIS3	Národní výzkumná a inovační strategie
IVM	interaktivní výukové materiály	RVP	rámcový vzdělávací program
KAP III Praha	Krajský akční plán III Praha	SES	socioekonomický status
KP	kariérový poradce, kariérové poradenství	SML	odbor školství, mládeže a tělovýchovy (MHMP)
HK HMP	Krajská hospodářská komora hlavního města Prahy	SOFA	Society for All
MAP	Místní akční plán	SOŠ	střední odborná škola
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy	SOU	střední odborné učiliště
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu	SŠ	střední škola
NNO	nestátní nezisková organizace	SVP	speciální vzdělávací potřeby
NPI ČR	Národní pedagogický institut ČR	ŠPP	školské poradenské pracoviště
NSK	Národní soustava kvalifikací	ŠPZ	školské poradenské zařízení
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj	ŠVP	školní vzdělávací program
		UNESCO	Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu
		ÚP	úřad práce
		VOŠ	vyšší odborná škola

I. Analytická část

Část A – Analýza potřeb v území hl. m. Praha

Kapitola 1: Úvod do problematiky a metodika

Tento dokument byl vytvořen v rámci projektu OP VVV „Krajský akční plán III Praha“ (dále jen KAP III Praha). Cílem projektu je pomocí společného plánování a sdílení na území plánovat strategické kroky vedoucí ke zvýšení kvality vzdělávací soustavy a škol na území hlavního města Prahy. Celý projekt byl realizován ve spolupráci s partnerem, jímž je Pražský inovační institut (dále jen Pii). KAP III Praha řeší zejména rozvoj středních a vyšších odborných škol a konzervatoří na území HMP, ale nikoliv izolovaně, nýbrž v kontextu ostatních částí vzdělávacího systému (MŠ, ZŠ, VŠ, dalšího vzdělávání a CŽU) a s ohledem na celkovou socioekonomickou situaci v metropoli.

Povinnými tématy KAP III Praha jsou:

1. rozvoj podnikavosti a kreativity,
2. polytechnické vzdělávání,
3. podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli,
4. kariérové poradenství,
5. podpora čtenářské gramotnosti,
6. podpora matematické gramotnosti,
7. rozvoj potenciálu každého dítěte, žáka, studenta či účastníka neformálního vzdělávání (podpora individualizace výuky a vyššího využívání didaktických postupů umožňujících vzdělávání heterogenních kolektivů),
8. podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání.

Témata průřezová:

proměna obsahu a způsobu vzdělávání,

- podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání,

- digitální kompetence,
- snižování nerovností v přístupu ke vzdělávání,
- spolupráce ZŠ-SŠ, SŠ-VŠ, součinnost a spolupráce škol na územích.

Dokument KAP III Praha vychází ze strategických dokumentů jak na národní úrovni – Strategie vzdělávací politiky ČR 2030+ (dále jen Strategie 2030+) a Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR na období 2019–2023 (dále jen DZ ČR), zpráv ČŠI a dalších –, tak na úrovni lokální – Dlouhodobý záměr hl. m. Prahy 2020–2024 (dále jen DZ HMP) atd. –, na jejichž základě konkretizuje cíle rozvoje škol a vzdělávacího prostředí. Celkový výčet základních zdrojů je uveden níže. Do příslušných kapitol analýzy byly rovněž zapracovány výsledky závěrečného dotazníkového šetření Analýza potřeb škol v HMP provedená na středních a vyšších odborných školách v kraji v období březen 2015 – květen 2021. Toto šetření pro projekt P-KAP/P-AP zpracoval a školám a krajům poskytl projektový tým NPI ČR.

Srovnání současné úrovně škol a předpokládaného posunu v jednotlivých klíčových tématech v období od prvního šetření do závěrečného přineslo údaje především o aktivitách, které školy v rámci jednotlivých klíčových témat realizují, jakou důležitost jim přiřkládají, na jaké překážky přitom narážejí a jaká opatření by přispěla k dosažení stanovených cílů. Tato šetření byla doplněna ještě dalšími dotazníkovými šetřeními ke klíčovým tématům – Rozvoj každého žáka a Rozvoj pedagogických pracovníků –, které realizovalo MŠMT na konci roku 2022.

Přehled základních zdrojů

- Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+,
- Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019–2023,
- Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů a regionálních akčních plánů,
- Národní plán obnovy v gesci MŠMT,
- Informační systém o uplatnění absolventů škol na trhu práce,
- analýzy úřadu práce,
- tematické zprávy České školní inspekce (ČŠI) a zprávy z mezinárodních šetření (PISA, OECD, UNESCO),
- analýzy a doporučení RIS3 strategie,
- strategie ITI,
- Dlouhodobý záměr hl. m. Prahy 2020–2024,
- Krajské akční plány rozvoje vzdělávání (KAP), Postupy KAP III,
- Pojetí tematických oblastí v projektu P-KAP,
- Digital Education Action Plan (2021–2027),
- Digital Competence Framework for Educators.

Dokument v souladu s Metodickým pokynem pro tvorbu krajských akčních plánů zahrnuje tři klíčové sekce:

Analytická část

V první části s názvem „Analýza potřeb na území hl. m. Prahy“ představuje data týkající se širších místních ukazatelů ovlivňujících vzdělávání v HMP (demografický vývoj, stav vzdělávací soustavy i situace na trhu práce) a zabývá se vymezením jednotlivých klíčových témat (jejich provázanost na témata průřezová) a tzv. logickými linkami, které definují hlavní problémy, jejich příčiny a potenciální opatření za každé povinné téma projektu. Druhá polovina analytické části je tvořena shrnutím povinného dokumentu „Analýza potřeb ve školách“, který byl vytvořen v rámci šetření Národního pedagogického institutu ČR (dále jen NPI ČR).

1

Část prioritizace

Na základě předchozí části dokumentu jsou za jednotlivá témata KAP III představeny a prioritizovány cíle týkající se rozvoje vzdělávání v HMP společně s činnostmi, které povedou k jejich naplnění. Tato sekce je prezentována pomocí tabulek za každé téma.

2

Část ročních akčních plánů

Zde jsou představena klíčová témata a cíle jednotlivých oblastí, které vzešly z procesu prioritizace založené na relevantních analýzách, činnosti tematických platforem, konzultacích s odborníky a schválení Pracovní skupinou Vzdělávání při MHMP (3–5 cílů za každou oblast). Cíle jsou dále rozpracovány do plánu činnosti s vyznačenými průniky jednotlivých průřezových témat, zapojených subjektů (jedná se o subjekty, které se budou podílet na realizaci plánovaných činností), zdrojů financování, kritérií naplnění jednotlivých činností podle principu SMART a vyznačení roku, na který je realizace cíle naplánována.

3

Zdroj: pexels.com

1.1 Průběh projektu: přehled aktivit

V rámci projektu byla vytvořena infrastruktura zaštiťující jeho tvorbu (širší realizační tým projektu), byl stanoven Řídící výbor územního plánování v Praze a dle Postupů KAP III byla složena Pracovní skupina Vzdělávání (dále jen „PS Vzdělávání“). PS Vzdělávání je tvořena zástupci klíčových stakeholderů ve vzdělávání v HMP; jejím cílem bylo spoluvytvářet a pomáhat formulovat KAP III Praha. Během realizace projektu se uskuteční celkem šest setkání PS Vzdělávání.

Klíčovým stavebním kamenem KAP III Praha bylo vytvoření šesti tematických platforem (reflektujících témata KAP III), které se pod vedením odborných garantů podílely na tvorbě plánu KAP III Praha. Každá platforma byla složena z expertů na dané téma, zástupců pražských škol, studentů a dalších stakeholderů disponujících vzhledem do daného tématu. Za dobu realizace projektu proběhlo více než 40 setkání těchto platforem. Veškeré výstupy platforem byly projednány na setkáních PS Vzdělávání při MHMP.

Nedílnou součástí projektu byla také spolupráce s dalšími důležitými aktéry a projekty (a to nejen na území HMP), konkrétně šlo o setkávání a sdílení informací se zástupci MAP v Praze pod záštitou metodické podpory P-AP, o účast na Národním strategickém týmu P-AP a mezikrajských setkáních KAP, o spolupráci s projekty IKAP II – Inovace ve vzdělávání (Pii) a IKAP II – Komplexní program rozvoje klíčových oblastí pražského školství (HK Praha), o Prague Smart Accelerator (PSA) a o dílčí jednání s dalšími stakeholdery, např. NPI ČR, DZS, UK, ČVUT, VŠCHT, SKAV, ČRDM, DDM, Nadace ČS, SOFA, Člověk v tísni, Elixir do škol, Partnerství pro vzdělávání 2030+ a řada dalších.

V neposlední řadě se realizační tým KAP III Praha zaměřil také na práci v terénu, podílel se na oslovování škol a jejich zapojování do tvorby projektu. Proběhlo několik

individuálních návštěv různých typů škol za účelem získání jejich pohledů na potřeby vzdělávání v HMP.

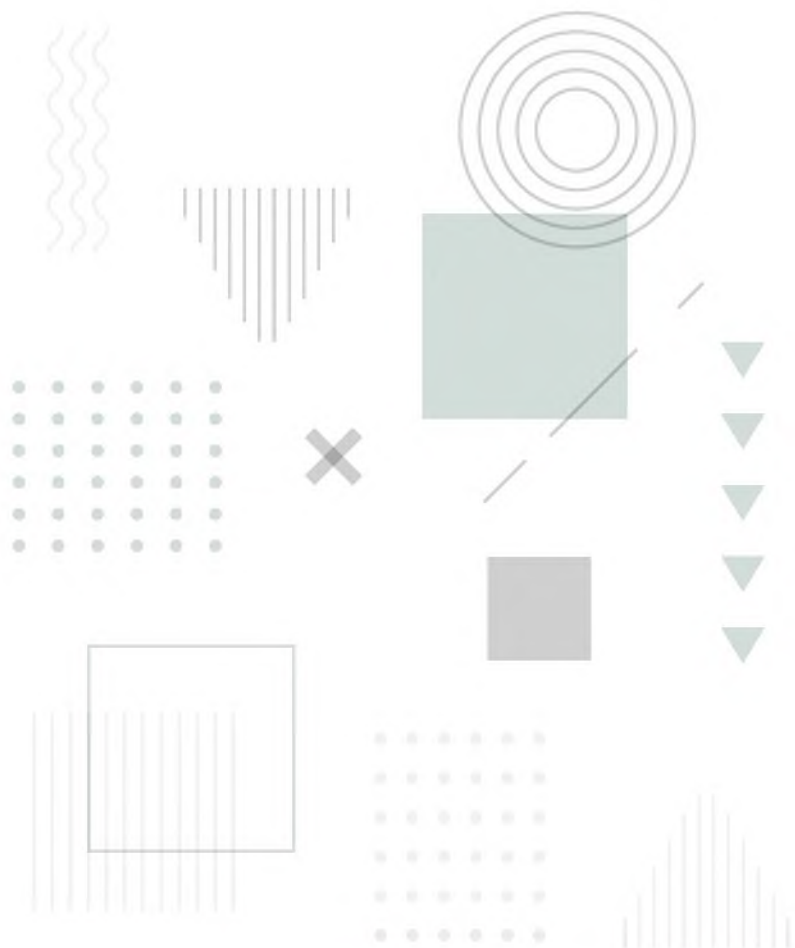
Dále v rámci projektu proběhla tematická setkání – diskuzní panely se zástupci škol a odborníků k aktuálním tématům ve vzdělávání, konkrétně šlo o tato témata: cirkulární škola, wellbeing, podnikavost, iniciativa a kreativita, kariérové vzdělávání a poradenství, formativní přístup a pedagogická diagnostika. V návaznosti na výše uvedené byla vytvořena „fokusní“ skupina ředitelů pražských škol pro získání zpětné vazby z území a sdílení výstupů projektu a pracovní skupiny pro propojování formálního a neformálního vzdělávání, s účastí významných poskytovatelů neformálního vzdělávání (např. Galerie hlavního města Prahy, Národní galerie Praha, UMPRUM, Národní filmové muzeum, Městská knihovna v Praze, Botanická a Zoologická zahrada Praha, Toulcův dvůr, Hvězdárna a planetárium – planetum, InBáze, ANEV, Post Bellum, Společnost pro kreativní vzdělávání a další).

Komunikace probíhala rovněž se zástupci RIS3 – Regionální inovační strategie hlavního města Prahy (pražská RIS3). Ta je definována prostřednictvím čtyř strategických cílů vyjadřujících procesy, ke kterým má v pražském inovačním ekosystému docházet. Jedná se o rozvoj prostředí stimulační inovace a fungující partnerství, podporu snazšího vzniku a rozvoje znalostně intenzivních firem, rozvoj místních lidských zdrojů pro potřeby znalostní ekonomiky a zvyšování intenzity internacionalizace v oblastech výzkumu a inovací.

Pomáhá budovat funkční partnerství mezi podnikovou, akademickou, vědecko-výzkumnou a veřejnosprávní sférou a dalšími relevantními hráči, např. z neziskového sektoru. Na úrovni středního školství se zaměřuje na podporu podnikavosti a kreativity ve vzdělávání, STEAM, zelených, digitálních a podnikatelských dovedností,

a nadaných žáků v těchto oborech. V těchto oblastech probíhala další spolupráce v rámci projektu.

Další komunikace probíhala se zástupci strategie ITI - Integrovaná strategie pražské metropolitní oblasti (Praha a část Středočeského kraje). Pracovní skupina vzdělávání při MHMP sleduje strategii ITI na území kraje. Realizaci této strategie by mělo dojít k zefektivnění čerpání fondů EU na území kraje, a to především díky lepší připravenosti území a reálnému monitoringu absorpční kapacity. Tato strategie se zaměřuje na zvyšování kvality vzdělávacího systému ve smyslu podpory polytechnického vzdělávání, odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů, získávání kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě a rozvoje kariérového poradenství včetně prevence předčasných odchodů ze vzdělávání. Důležité je zde ale upozornit, že prostřednictvím tohoto ITI nelze podporovat střední školy.

Kapitola 2: Vstupní analýza a širší kontext problematiky

2.1 Demografický vývoj v HMP

HMP je specifický region charakteristický vysokou koncentrací obyvatelstva. K 31. prosinci 2022 žilo v HMP podle statistické bilance ČSÚ 1 286 120 obyvatel. Toto číslo se významně neodchyluje od předešlých let.

Tabulka 1
Počet obyvatel v ČR a HMP mezi lety 2017-2021

Rok	Celá ČR	HMP
2017	10 610 055	1 294 513
2018	10 649 800	1 308 632
2019	10 693 939	1 324 277
2020	10 701 777	1 335 084
2021	10 516 707	1 275 406

Zdroj: KOMPAS (2021)

Z celkového počtu 57 městských částí byl v roce 2022 zaznamenán celkový přírůstek počtu obyvatel u 47 městských částí, naopak v 10 městských částech došlo k úbytku počtu obyvatel. Nejvyšší celkový přírůstek obyvatel měla Praha 5 (1 570 osob), Praha 9 (1 168 osob) a Praha 3 (947 osob). Nejvyšší úbytek byl zaznamenán na Praze 11 (299 osob), v Praze-Klánovicích (41 osob) a v Praze-Zbraslavi (35 osob). Nejlidnatější městskou částí Prahy k 31. prosinci 2022 byla Praha 4 se 126 371 obyvateli. Mezi městské části s nejvyšším počtem obyvatel patřila dále Praha 10 (110 014 osob), Praha 8 (103 188 obyvatel), Praha 6 (102 832 osob) a Praha 5 (87 257 obyvatel).

Jedním ze specifíků hlavního města je vysoký počet cizinců v porovnání s ostatními kraji. Je proto důležité zmínit, že údaje

představené výše nezahrnují osoby, kterým byla udělena dočasná ochrana v souvislosti s válkou na Ukrajině. Dle zprávy Ministerstva vnitra bylo k 31. 12. 2022 na území ČR evidováno celkem 433 540 cizinců s vydaným vízem za účelem dočasné ochrany (2022). Mezi cizinci s dočasnou ochranou převažují ženy s dětmi. Podíl nezletilých osob (0-17 let) tvořil necelou třetinu (31,7 %). Dospělí v produktivním věku tvořili ke konci roku 64 %, přičemž žen mezi dospělými osobami v produktivním věku bylo více než dvě třetiny (69,1 %).

HMP je pak území, které ze všech krajů eviduje nejvyšší nárůst osob s udělenou dočasnou ochranou (79 osob na 1 000 obyvatel). Největším problémem v segmentu vzdělávání v souvislosti s migrací občanů z válkou postižené Ukrajiny bylo urychlené zajištění kapacit na všech úrovních vzdělávání. V regionálním školství bylo školám umožněno zákonem Lex Ukrajina průběžně navyšovat kapacity s časově omezeným zmírněním hygienických podmínek. Rovněž byl nastaven postup v případě naplněných kapacit. Tento zákon také umožňuje zaměstnávání Ukrajinců na pozici pedagogického pracovníka s výjimkou znalosti českého jazyka.

Od roku 1989 je patrný trend poklesu počtu obyvatel městského centra a vybraných částí vnitřního města a nárůst počtu obyvatel především v lokalitách, kde dochází k nové výstavbě a revitalizaci domů, a také v oblastech se zvýšenou imigrací cizinců. Tyto lokality se nacházejí především v oblastech na okraji města s nižším počtem obyvatel. Zřetelný trend představuje rovněž tzv. gentrifikace, tedy příliv bohatších a mladších obyvatel do revitalizovaných částí

vnitřního města, kteří postupně vytlačují sociálně vyloučené či ekonomicky slabší obyvatele mimo město (PAQ Research).

2.2 Odvětvová struktura hospodářství

Z porovnání ekonomicky aktivních obyvatel HMP a celé ČR podle dosaženého vzdělání vyplývá, že HMP má vyšší podíl zaměstnaných obyvatel s vysokoškolským vzděláním (50,8 %) a naopak nižší podíl zaměstnaných pouze se středoškolským vzděláním bez maturity (10,8 %). Oproti tomu v celé České republice je zhruba čtvrtina zaměstnaných obyvatel s vysokoškolským vzděláním (27,1 %) a třetina se středním vzděláním bez maturity (31,7 %). HMP vykazuje také nižší podíl ekonomicky aktivních obyvatel se základním vzděláním (1,6 %) než celá Česká republika (4,2 %).

V HMP je zastoupeno zhruba dvakrát více (38,2 %) zaměstnanců v profesi „specialisté“

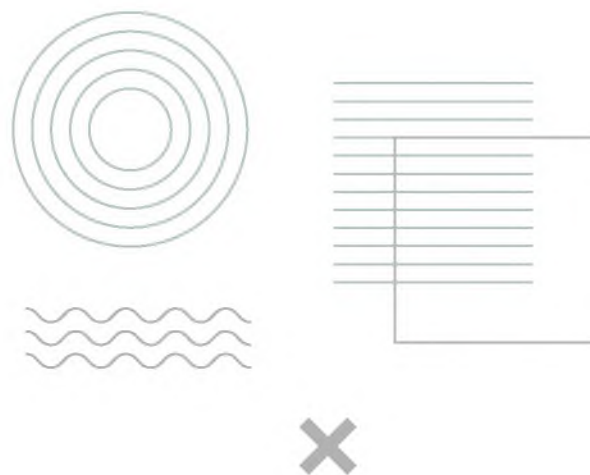
než v celé ČR (18,7 %). Naopak je v HMP významně nižší podíl obyvatel spadajících do profesí „řemeslníci a opraváři“ (6,2 % oproti 15,3 % v celé ČR) a „obsluha strojů a zařízení, montéři“ (3,5 % oproti 13,3 % v celé ČR). Jinými slovy, HMP je jedním z hlavních center v ČR pro pracovníky, jejichž náplň práce lze na rozdíl od služeb vyžadujících např. výuční list realizovat pouze s vysokoškolským vzděláním. Jako příklad lze uvést lékaře. V přepočtu na populaci v HMP připadá dlouhodobě 8 lékařů na 1 000 obyvatel, což (vzhledem ke koncentraci zdravotnických zařízení v hlavním městě) je nejvyšší počet mezi kraji. Pro srovnání, v Jihomoravském kraji, připadá na 1 000 obyvatel 5,5 lékařů. (MŠMT, 2023)

Tabulka 2
Zastoupení profesních tříd v HMP a ČR

Hlavní třída profesí	Hl. m. Praha			Česká republika		
	Celkem	muži	ženy	Celkem	muži	ženy
1 Zákonodárci a řídicí pracovníci	7,7%	9,9%	5,0%	5,1%	6,5%	3,3%
2 Specialisté	38,2%	36,8%	39,9%	18,7%	15,9%	22,2%
3 Techničtí a odborní pracovníci	20,6%	21,7%	19,3%	16,8%	17,2%	16,4%
4 Úředníci	10,8%	5,0%	17,8%	9,2%	3,5%	16,5%
5 Pracovníci ve službách a prodeji	10,5%	8,3%	13,3%	14,5%	8,7%	21,9%
6 Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství	0,1%	0,2%	-	1,1%	1,4%	0,8%
7 Řemeslníci a opraváři	6,2%	10,2%	1,3%	15,3%	24,7%	3,4%
8 Obsluha strojů a zařízení, montéři	3,5%	5,7%	0,9%	13,3%	17,5%	7,9%
9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	2,3%	2,1%	2,4%	5,6%	4,1%	7,6%

Zdroj: MŠMT (2023)

Zastoupení profesních odvětví v HMP do značné míry reflektuje informace uvedené výše: v HMP pracuje výrazně větší podíl pracovníků v odvětví „profesní, vědecké a technické činnosti“ (11,5 % oproti 5,1 % v celé ČR) a „informační a komunikační činnosti“ (11,5 % oproti 4 % v celé ČR). Výrazně méně oproti celé ČR je zastoupeno odvětví „zpracovatelský průmysl“ (7,5 % oproti 26,1 % v ČR). Dále v HMP více obyvatel pracuje nebo podniká ve službách, než je tomu v celé České republice (66,3 % oproti 50,0 % v ČR). Tento rozdíl je viditelný na pracujících užívajících IČO (15,3 % oproti 8,5 % v ČR). (MŠMT, 2023)

Tabulka 3
Zastoupení profesních odvětví v HMP a ČR

Odvětví	Hl. m. Praha			Česká republika		
	Celkem	muži	ženy	Celkem	muži	ženy
A Zemědělství, lesnictví a rybářství	0,2%	0,4%	-	2,5%	3,4%	1,5%
B Těžba a dobývání	-	-	-	0,6%	0,9%	0,2%
C Zpracovatelský průmysl	7,5%	10,0%	4,6%	26,1%	31,1%	19,6%
D Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla	1,2%	1,2%	1,1%	1,1%	1,4%	0,7%
E Zásob. vodou; činnosti souvis. s odpady	0,5%	0,8%	-	1,2%	1,7%	0,6%
F Stavebnictví	7,5%	10,9%	3,3%	7,9%	12,8%	1,7%
G Velkoobchod a maloob.; opr. mot. vozidel	10,7%	10,2%	11,2%	11,1%	9,0%	13,7%
H Doprava a skladování	5,9%	8,1%	3,3%	6,0%	8,0%	3,5%
I Ubytování, stravování a pohostinství	3,3%	3,2%	3,5%	2,9%	2,3%	3,7%
J Informační a komunikační činnosti	11,5%	15,7%	6,4%	4,0%	5,6%	2,1%
K Peněžnictví a pojišťovnictví	6,0%	5,3%	6,8%	2,4%	1,9%	3,0%
L Činnosti v oblasti nemovitostí	1,7%	1,8%	1,6%	0,9%	0,9%	0,8%
M Profesní, vědecké a technické činnosti	11,5%	10,9%	12,3%	5,1%	4,5%	5,7%
N Administrativní a podpůrné činnosti	3,9%	3,6%	4,2%	2,3%	2,2%	2,5%
O Veřejná správa a obrana; pov. soc. zabezp.	7,5%	6,0%	9,3%	6,6%	5,8%	7,5%
P Vzdělávání	8,2%	4,7%	12,5%	7,4%	3,0%	13,0%
Q Zdravotní a sociální péče	7,4%	3,2%	12,6%	7,7%	2,7%	14,1%
R Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	3,0%	2,9%	3,2%	1,7%	1,6%	1,8%
S Ostatní činnosti	2,2%	1,0%	3,6%	1,8%	0,9%	3,0%

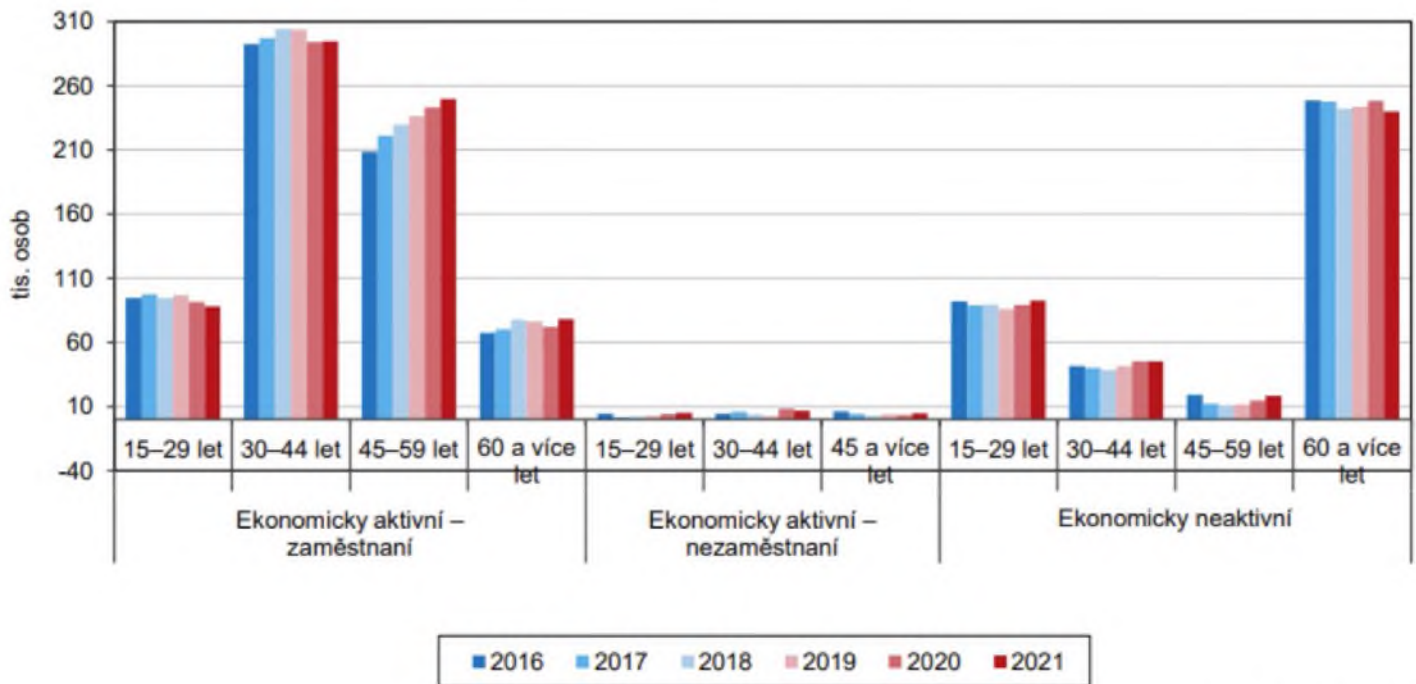
Zdroj: MŠMT (2023)

Obecná míra nezaměstnanosti v HMP (podíl nezaměstnaných v celkové pracovní síle) se v letech 2016–2021 pohybovala mezi 1,3 a 2,3 % dle ČSÚ (2022). V roce 2021 bylo v HMP 727 000 ekonomicky aktivních obyvatel. V Praze je dále poměrně vysoký

počet mladých osob ve věku 15–29 let, kteří jsou ekonomicky neaktivní, a to zejména z důvodu studia (92,6 tisíc), a o něco nižší počet mladých lidí ve stejném věku, kteří jsou naopak zaměstnaní (88,1 tisíc).

Graf 1

Obyvatelstvo hl. m. Prahy podle ekonomické aktivity a věku (2016–2021)

Zdroj: ČSÚ (2022)

2.3 Vzdělávací systém v HMP

2.3.1 Síť škol

V HMP v posledních 10 letech přibýlo 95 mateřských a 33 základních škol. Za stejné období přibýlo v mateřských školách 14,8 % dětí, v základních školách dokonce 41,7 % dětí. Středních škol naopak od roku 2011 devět ubylo, přestože počet jejich studentů roste od školního roku 2015/2016.

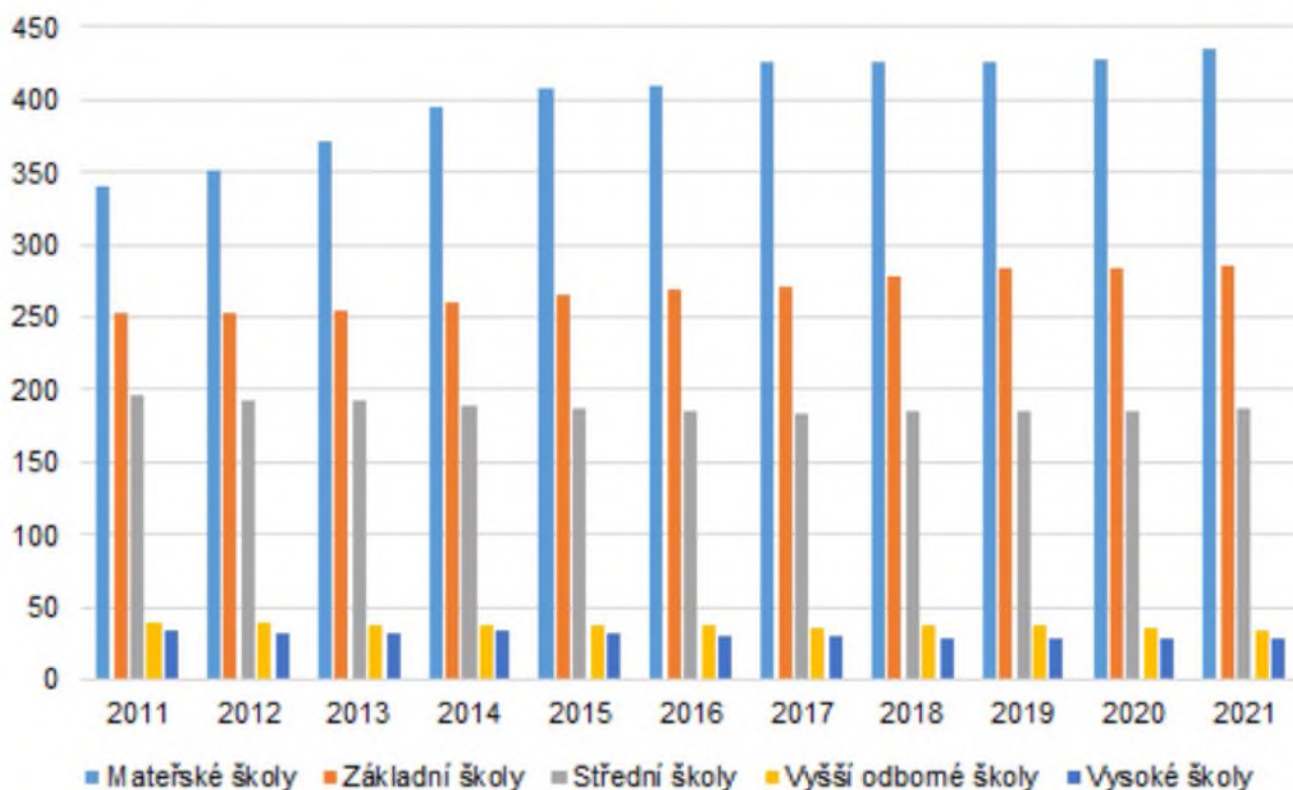
Ve školním roce 2021/2022 bylo v Praze 435 mateřských škol a v nich 1 928 tříd, které navštěvovalo 42 580 dětí. Zřizovatelem mateřských škol v Praze byly nejčastěji městské části (69 %), čtvrtinu školek zřídily soukromé subjekty, malé množství i církev a kraj. V porovnání se školním rokem 2020/21 přibýlo v hlavním městě šest

mateřských škol, od školního roku 2011/2012 celkem 95 školek. Během posledních deseti let přibývalo v Praze těchto předškolních zařízení každým rokem s výjimkou školního roku 2019/2020. Ve stejném školním roce se v Praze nacházelo 286 základních škol, od školního roku 2011/2012 jich přibýlo 33, v posledním roce pouze dvě. Navštěvovalo je 112 089 žáků. Na jednu základní školu v hlavním městě připadalo ve školním roce 2021/2022 v průměru 392 žáků, na jednu její třídu 21 žáků. Celorepublikový průměr činil v tomto roce 228 žáků na školu a 19 žáků na třídu. V Praze je nejvyšší počet žáků na jednu školu mezi kraji.

Ve školním roce 2021/22 bylo na území Prahy 187 středních škol. V posledních čtyřech letech přibýly v Praze čtyři střední školy. Od školního roku 2011/2012 do školního roku 2017/2018 se naopak počet středních škol v Praze o 13 snížil. Počet tříd na pražských středních školách vzrostl od školního roku 2011/2012 o 129. Na pražských středních školách ve školním roce 2021/2022 studovalo 71 376 žáků, z toho 67 161 (94,1 %) v denním studiu. Podíl cizinců na celkovém počtu studujících na pražských středních školách ve školním roce 2021/2022 dosáhl 5,8 %.

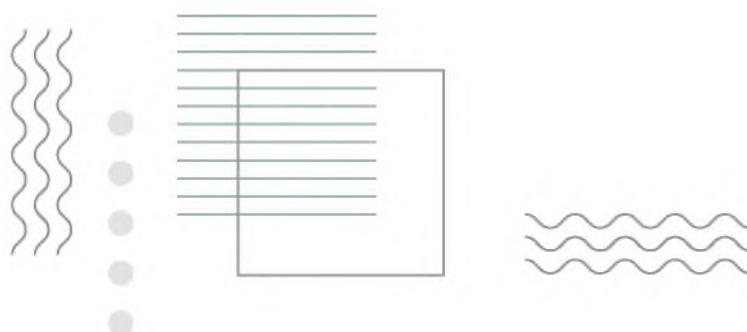
Ve školním roce 2021/2022 v Praze bylo 34 vyšších odborných škol, které navštěvovalo 4 796 studentů. V české metropoli tak od školního roku 2011/2012 ubylo na tomto typu škol 1 615 studentů (25,2 %) a pět škol zaniklo. Pro skladbu studentů na vyšších odborných školách je typická výrazná převaha žen. V Praze na vyšších odborných školách ženy-studentky ve školním roce 2021/2022 tvořily 72,5 %. Jejich celorepublikový podíl dosáhl 76,7 %. Podíl cizinců na celkovém počtu studentů na vyšších odborných školách v Praze ve školním roce 2021/2022 dosáhl 7,6 %. (ČSÚ, 2022)

Graf 2
Počet jednotlivých typů škol v hl. m. Praze

Zdroj: MŠMT

V HMP působí také celkem 29 vysokých škol. Je to bezmála polovina (48,3 %) ze všech vysokých škol v České republice. Z 29 pražských vysokých škol jich je osm veřejných s celkovým počtem 39 fakult a jedna státní se dvěma fakultami.

2.3.2 Střední vzdělávání

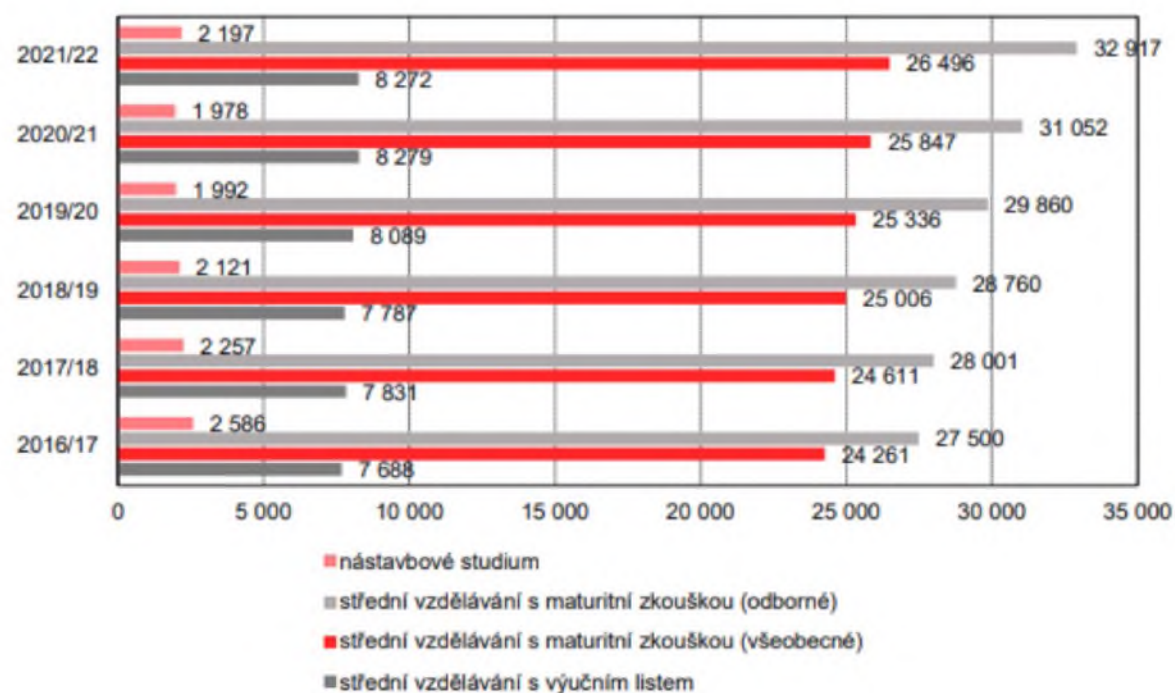
Podle dat ČSÚ byl počet středních škol ve školním roce 2021/2022 v hlavním městě 187 (2022). V posledních čtyřech letech přibýly v Praze čtyři střední školy. Počet studentů denního studia, který v roce 2021/22 dosáhl 71 376 žáků, však po celou dobu narůstá. Studentů konzervatoří bylo 1,7 tisíc a jejich počet je v posledních letech stabilní.

Nejvíce žáků na pražských středních školách studovalo na odborných středních školách

se studiem zakončeným maturitní zkouškou (46,1 % ze všech žáků středních škol) a pak na gymnáziích s maturitní zkouškou (37,1 %). Na středních školách, kde je vzdělání ukončeno výučním listem, studovalo 12,6 % žáků středních škol. V Praze je oproti ČR větší podíl žáků studujících na gymnáziích a naopak menší podíl žáků studujících na školách poskytujících vzdělání s výučním listem.

Graf 3
Studenti středního vzdělávání v HMP mezi lety 2016–2022

Zdroj: ČSÚ (2022)

Z grafu je také patrné, že se počet žáků a studentů v Praze mezi lety 2016/17 a 2021/22 zvýšil na všech typech středního vzdělávání (vyjma kategorie nástavbového studia). Nejvíce se zvýšil počet žáků na středních odborných školách s maturitou (o 20 %), nejméně na středních školách ukončených výučním listem (o 8 %). V HMP ve školním roce 2022/23 bylo přijato 17 254 nových žáků do středního vzdělávání. Ve srovnání s jinými kraji nastupuje

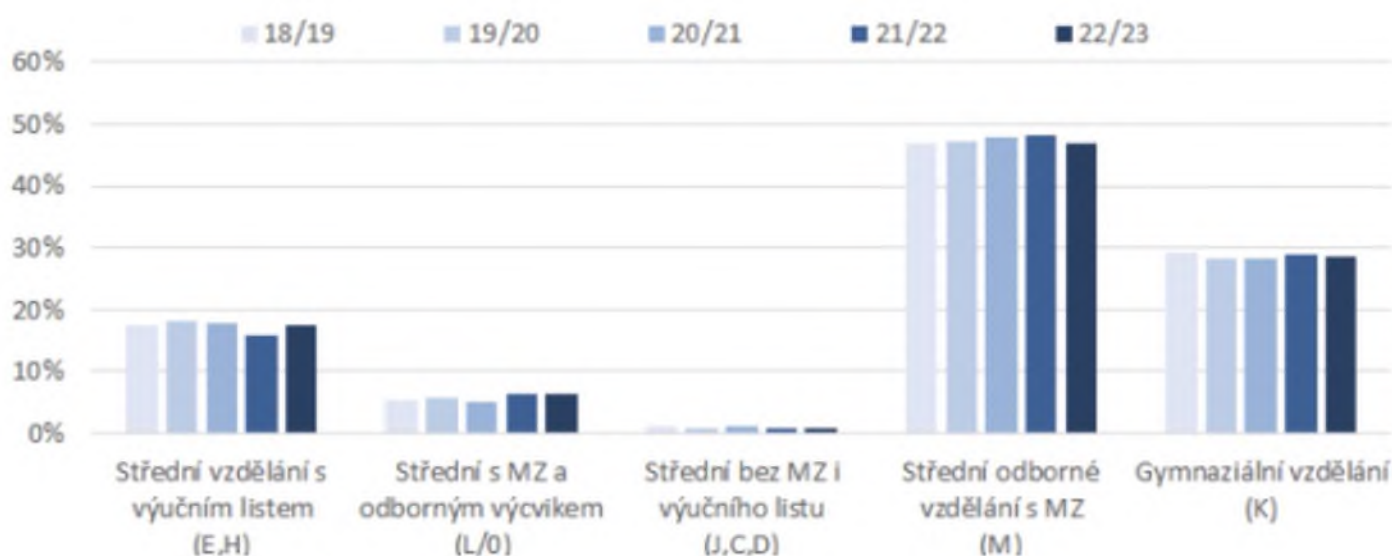
relativně více žáků do oborů středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou a do gymnaziálního vzdělávání. Naopak relativně méně žáků, než je tomu v průměru v celé České republice, vyhledává střední vzdělání s výučním listem.

V HMP se v posledních pěti letech podíl nově přijatých žáků do středního vzdělávání s maturitní zkouškou pohybuje průměrně na 47,4 %. Hned za nimi se co do podílu

nově přijímaných žáků řadí gymnázia, kam přichází průměrně 28,7 % žáků. Pokud se podíváme detailněji na údaje ze školního roku 2022/23, tento trend se opakuje. V HMP bylo dle serveru Infoabsolvent přijato nejvíce žáků do středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou (46,9 %). Necelá třetina nově přijímaných žáků nastoupila na gymnázia (28,6 %). Menší podíl žáků vstoupil do středního odborného

vzdělání s výučním listem (17,5 %), přičemž ještě méně žáků nastoupilo do středního vzdělání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem (6,2 %). Nejmenší podíl žáků byl přijat do oborů středního vzdělání bez maturity i bez výučního listu (0,7 %), jedná se především o praktické školy, jejichž účelem je rozšíření všeobecného vzdělání a získání základních pracovních dovedností.

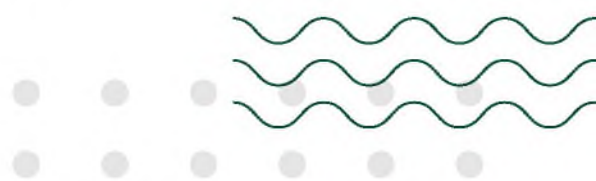
Graf 4
Vývoj podílu nově přijímaných žáků na SŠ v HMP – denní studium

Zdroj: Absolventi škol a trh práce | Infoabsolvent.cz

Střední školy v hlavním městě zaznamenávají zvýšený zájem uchazečů o vzdělání v prvních ročních odborných i všeobecných oborů vzdělání. Nezanedbatelná část z nich pochází z jiných krajů České republiky, především z kraje Středočeského. Jelikož systém přijímacího řízení dosud nebyl digitalizován, proces je dlouhý a chaotický pro žáky, rodiče, ale i samotné školy. Dobrá dostupnost a zvýšený zájem o některé obory, případně konkrétní školy, způsobuje, že je v HMP konkurence uchazečů daleko vyšší než v jiných oblastech České republiky. Hlavní město na základě demografického výhledu dlouhodobě připravuje podmínky a už od školního roku 2021/2022 posiluje počet míst na čtyřletých gymnáziích otevíráním dalších tříd a zápisem tohoto oboru na středních

školách, které mají odpovídající prostorové, materiální a personální předpoklady. K 1. září 2021 tak byl obor čtyřleté gymnázium nově otevřen na čtyřech středních průmyslových školách, k 1. září 2022 na dvou středních školách a od 1. září 2023 začínají fungovat třídy v oboru čtyřleté gymnázium i na dalších třech středních školách. Navyšování kapacit navíc postupuje průběžně i u ostatních maturitních oborů vzdělání a také u středních škol církevních a soukromých zřizovatelů. (MHMP, 2023)

2.3.3 Rovné příležitosti ve vzdělávání

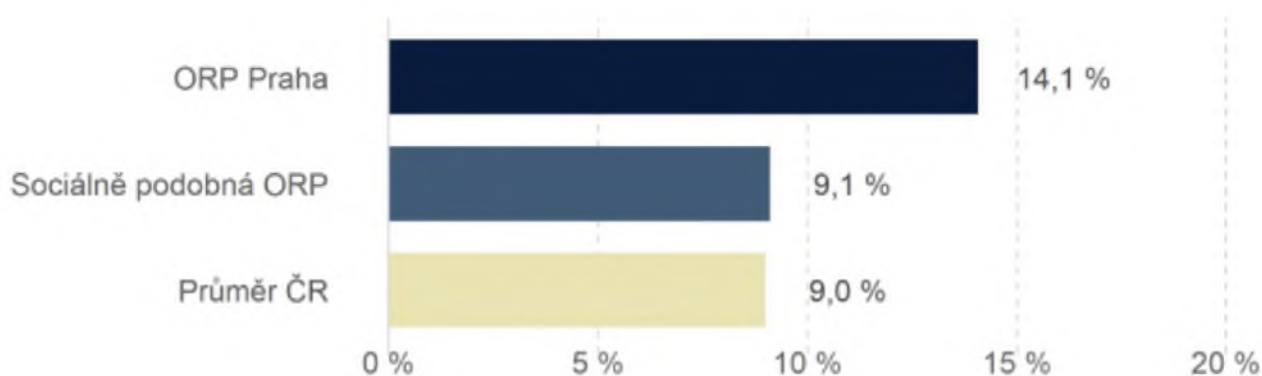
Tato kapitola využívá analytické zprávy skupiny PAQ Research. Analytické zprávy vznikají ve spolupráci s Nadací České spořitelny, ČŠI a projektem Partnerství pro vzdělávání 2030+ a vychází z dat MŠMT, ČŠI, Agentury pro sociální začleňování, Platformy pro sociální bydlení a ČSÚ. V analytické části KAP III Praha je práce PAQ prezentována jako doplněk a kontext k výše uvedeným datům.

Jedním ze závěrů zprávy PAQ Research je, že HMP není lokalitou, která by vykazovala vyšší podíl indikátorů sociálního znevýhodnění. Avšak vzhledem k tomu, že se jedná o metropoli s vysokou koncentrací populace obecně, je přesto ve školách poměrně vysoké zastoupení dětí s potřebou podpůrných opatření. Zpráva také poukazuje na to, že v HMP je větší podíl populace vykazující rysy vyššího socioekonomického statusu, což se odráží na požadavcích rodin na vzdělání svých

dětí. Český vzdělávací systém a úspěšnost žáků v něm jsou silně závislé na rodinných podmínkách a dosaženém vzdělání rodičů. V HMP tak dochází k diferenciaci v závislosti na ekonomickém statusu rodin, a to především v městských částech dominantně složených z panelových sídlišť, kde je vyšší nezaměstnanost, rozvodovost i míra exekucí. Těmto problémům HMP nečelí v centrálních městských částech. Zpráva PAQ Research také poukazuje na fakt, že český vzdělávací systém provádí selekci dětí v brzkém věku. Žáci s lepšími výsledky, případně s průměrnými výsledky a vyšším socioekonomickým zázemím, často odcházejí na víceletá gymnázia a vytváří situaci, kdy žáci, kteří neodešli na víceletá gymnázia, zůstávají v méně podnětném prostředí, což může negativně ovlivnit jejich vzdělávací dráhu a výběr střední školy.

Graf 5

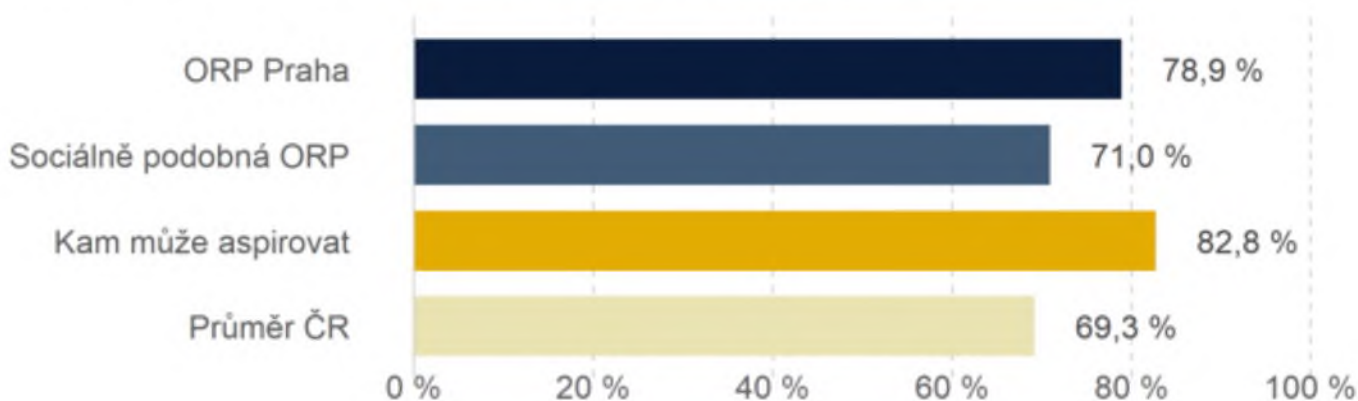
Podíl žáků v HMP a ČR odcházejících z 5. nebo 7. ročníku na střední školy z celkového počtu žáků v daných ročnících

Zdroj: PAQ Research (2022)

Dalším ukazatelem, na který se analytická zpráva zaměřuje, jsou vzdělávací aspirace. PAQ Research poukazuje na to, že žáci z rodin s nižším socioekonomickým statusem si například méně často vybírají maturitní obory, i když mají lepší dovednosti než žáci z rodin s vyšším socioekonomickým statusem. Vzdělávací aspirace je obtížné měřit a na úrovni ORP se ani neměří. Nepřímo je ale možné je odvozovat z podílu žáků hlásících se

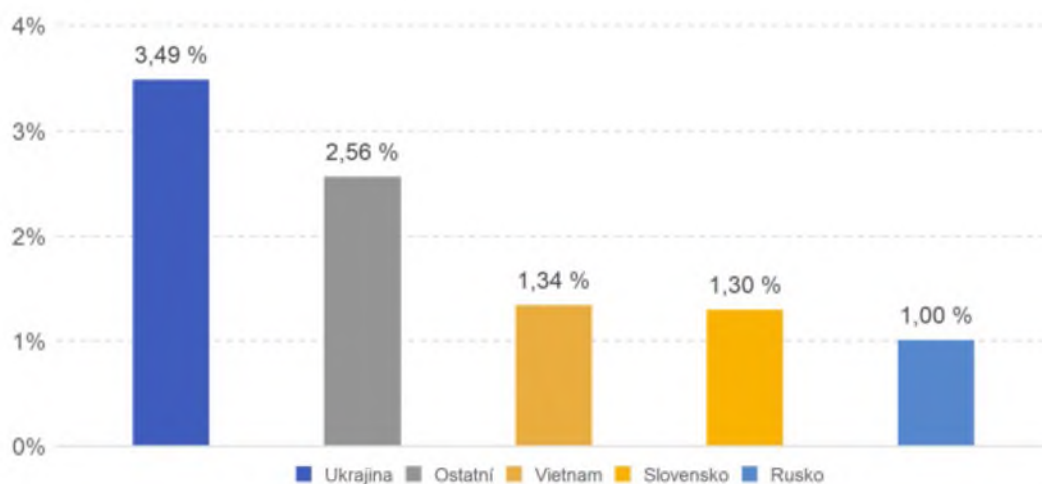
na maturitní obory. Tento indikátor ukazuje pouze na fakt, zda se žák na maturitní obor hlásí (má aspiraci), nikoli na fakt, jestli se žák na maturitní obor dostane a jestli nastoupí. Data PAQ Research poukazují na to, že v HMP si oproti průměru ČR žáci podávají o necelých 10 % více přihlášek na maturitní obory.

Graf 6**Podíl přihlášek na maturitní obory v HMP a ČR v letech 2016–2021**

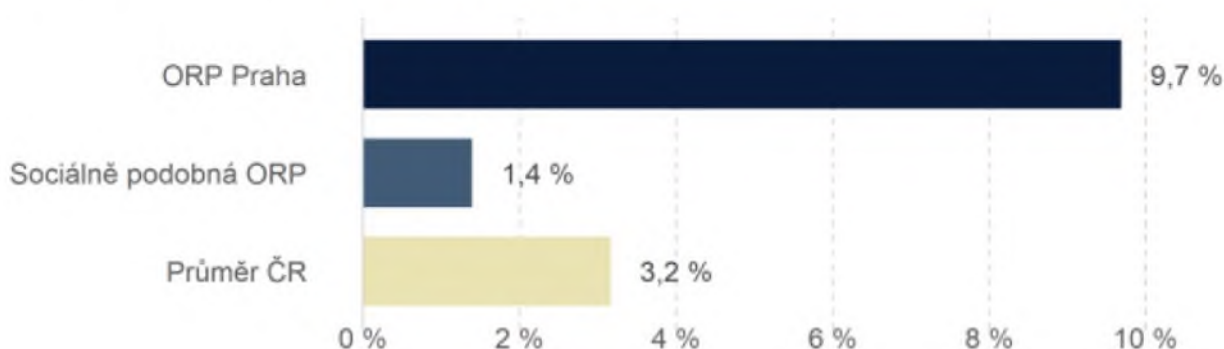
Zdroj: PAQ Research (2022)

Poslední dva ukazatele mapují zastoupení žáků-cizinců. Jelikož žáci-cizinci mají často speciální vzdělávací potřeby (např. nízkou znalost českého jazyka, nízké socioekonomické zázemí), vyžaduje jejich vzdělávání podporu. Jejich identifikace umožní nasměrovat vyšší pomoc tam, kde je

třeba, a snížit neúspěšnost ve vzdělání. Data pocházejí z doby před uprchlickou vlnou z Ukrajiny. Data opět poukazují na trend HMP jako kosmopolitního města s vysokým zastoupením žáků-cizinců oproti zbytku ČR.

Graf 7**Podíl žáků-cizinců v HMP před konfliktem na Ukrajině**

Zdroj: PAQ research (2022)

Graf 8**Počet žáků-cizinců před konfliktem na Ukrajině**

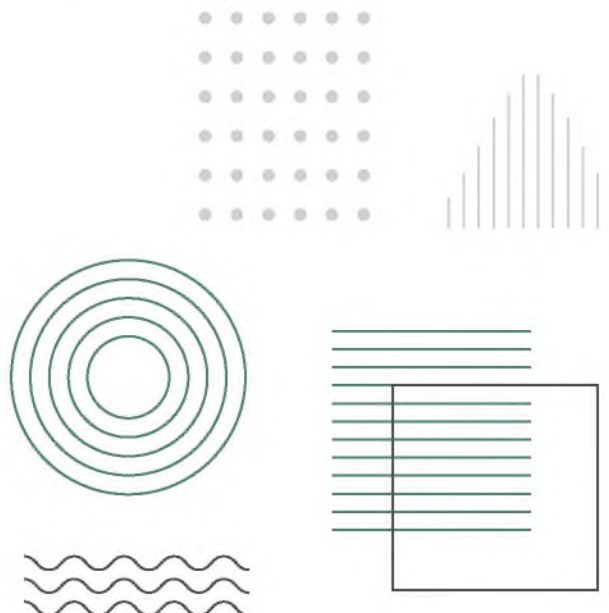
Zdroj: PAQ research (2022)

2.3.4 Vzdělávací systém – pedagogové (analytický podklad pro DZ)

Nejenom výsledky žáků jsou důležité pro sledování kvality a nerovností české vzdělávací soustavy. Pro budoucí stabilitu systému a zejména pro zlepšení kvality českého vzdělávání je klíčová otázka vzdělávání a rozvoje pedagogů. Výsledky žáků jsou totiž kvalitou pedagogů zásadně ovlivňovány. Dle podkladů MŠMT se HMP potýká se specifickým problémem, který souvisí především s přibývajícím počtem žáků kvůli faktorům, jako je například vysoký počet žáků dojíždějících ze Středočeského kraje. Počty žactva/studenstva se zvyšují více, než by odpovídalo přirozenému populačnímu růstu, a nedaří se včas zajistit tomu odpovídající počty kvalifikovaných a aprobovaných učitelů.

Dle MŠMT k tomu velkou měrou přispívá i velká konkurence lépe placených a dostupných profesí v hlavním městě. V mnoha dokumentech nejen MŠMT je uvedeno, že školy s vyšší mírou zastoupení dětí z rodin s nedostatečnou podporou vzdělávání (sociálním znevýhodněním) vyžadují nadstandardní podporu, pokud mají plnohodnotně zajistit rovné podmínky pro vzdělávání. Nedostatečně rozvinuté kompetence rodičů pro podporu vzdělávání zvyšují nároky na podporu, kterou musí zajistit vyučující.

Vzdělávání těchto dětí, žáků a studentů, tudíž klade vyšší nároky na profesionální pedagogický výkon. Zároveň je potřeba zajistit kontinuální a dobře dostupnou podporu dalších služeb (psychologické, speciálně-pedagogické, sociální služby). Zajištění kvalitního vzdělávání a návazného uplatnění ve společnosti pro všechny děti tudíž vyžaduje identifikovat školy s vyšší mírou zastoupení těchto dětí a na základě toho nastavit adekvátní a potřebnou podporu podpůrných profesí a zajistit vysokou míru profesionality vyučujících. (MŠMT, 2023)

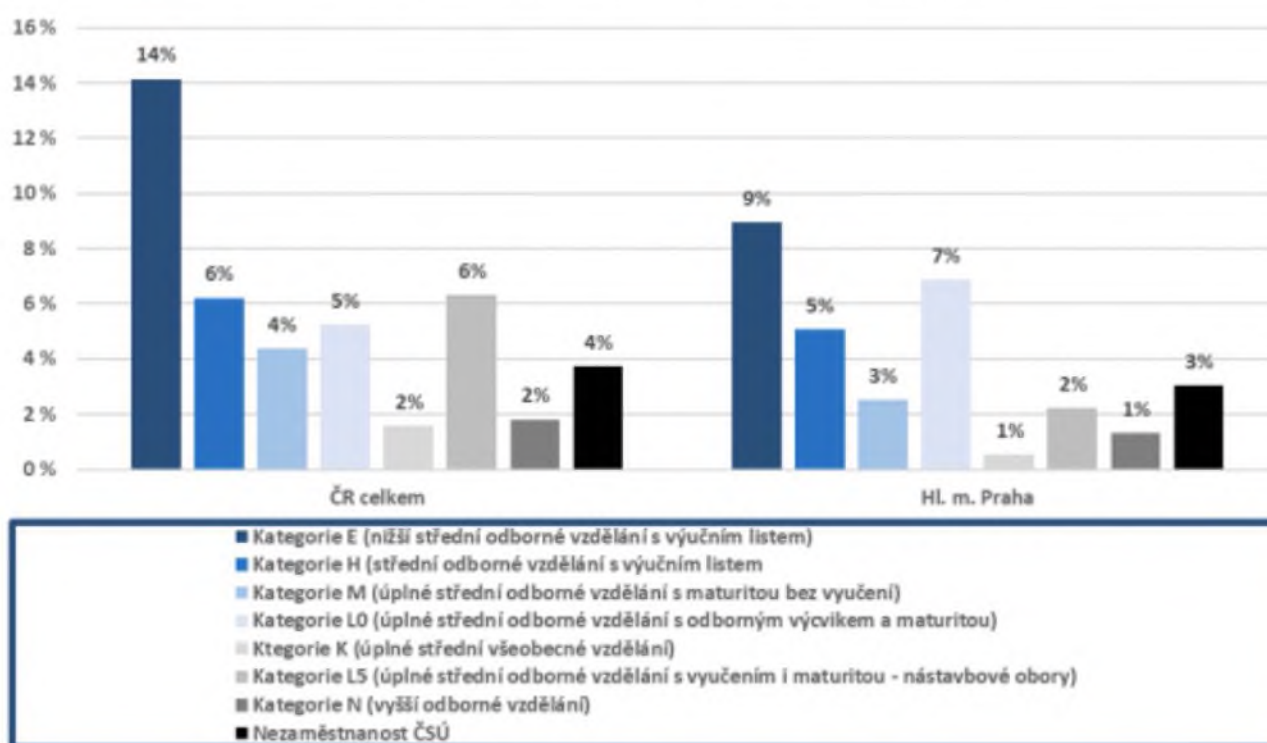
2.4 Trh práce

Nezaměstnanost absolventů dle kategorií vzdělávání se napříč kraji neliší a zhruba odpovídá celkové hladině nezaměstnanosti práce schopné populace. Obecně platí, že nejvyšší nezaměstnanost vykazují absolventi učňovských oborů bez maturity, nejmenší nezaměstnanost pak absolventi gymnázií a středních škol s maturitou, což je dáno tím, že většina těchto absolventů pokračuje do terciárního stupně vzdělávání.

V HMP vidíme nejvyšší nezaměstnanost právě u absolventů učňovských oborů bez

maturity. Vyšší nezaměstnanost, než je průměr ČR, ale vykazují také absolventi vzdělání kategorie „úplné střední odborné vzdělání s odborným výcvikem a maturitou“ (a to o 2 %). Naopak poměrně výrazně nižší nezaměstnanost, než je republikový průměr, vykazují absolventi vzdělání kategorie „úplné střední odborné vzdělání s vyučením i maturitou - nástavbové obory“ (o 4 %). (MŠMT, 2023)

Graf 9
Nezaměstnanost absolventů v HMP za rok 2022 dle kategorie vzdělávání

Zdroj: MŠMT (2023)

Následující tabulka uvádí detailnější pohled na hodnoty míry nezaměstnanosti za duben 2022 v členění podle kategorie vzdělání a podle skupin oborů vzdělání. Pokud u některých skupin oborů vzdělání chybí hodnoty některých ukazatelů, daná skupina oborů se v této kategorii vzdělání v kraji buď nevyučuje, nebo z ní vychází velmi nízký

počet absolventů. Při bližším studiu tabulky je třeba brát v úvahu, že věrohodnost ukazatele míry nezaměstnanosti je nízká, jestliže je počet absolventů dané kategorie vzdělání a skupiny oborů příliš malý (tj. pohybuje-li se řádově v desítkách).

Tabulka 4
Míra nezaměstnanosti čerstvých absolventů škol napříč obory v HMP a ČR

Hl. m. Praha	Střední vzdělání s vjučním listem - E, H				Střední odborné vzdělání s MZ a odborným výcvikem - L/D + Nástavbové vzdělání - L/S				Střední odborné vzdělání s maturitní zkouškou - M				Vyšší odborné vzdělání - N			
	Počet absolventů	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti v %	ČR %	Počet absolventů	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti v %	ČR %	Počet absolventů	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti v %	ČR %	Počet absolventů	Počet nezaměstnaných absolventů	Míra nezaměstnanosti v %	ČR %
Celkem	1900	104	5,5%	7,0%	810	43	5,3%	5,6%	5316	134	2,5%	4,4%	617	8	1,3%	1,8%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí									20	2	10,0%	5,9%				
18 Informační technologie									574	15	2,6%	6,1%				
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví				0,0%				0,0%				0,0%				
23 Strojírenství a strojírenská výroba	251	16	6,4%	4,9%	38	1	2,6%	3,5%	117	3	2,6%	3,5%	11		0,0%	6,7%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	155	5	3,2%	3,7%	117	3	2,6%	4,4%	208	4	1,9%	4,1%	11		0,0%	3,7%
28 Technická chemie a chemie silikátů	12	1	8,3%	11,1%	15	1	6,7%	1,9%	119	4	3,4%	3,8%				0,0%
29 Potravinářství a potravinářská chemie	176	12	6,8%	9,3%				0,0%	56	1	1,8%	1,8%	6		0,0%	0,0%
31 Textilní výroba a oděvnictví	16		0,0%	8,0%					5		0,0%	4,8%				
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	6		0,0%	0,0%								5,9%				
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	111	7	6,3%	7,3%	7	1	14,3%	3,7%	20	4	20,0%	5,3%				0,0%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	31	2	6,5%	5,6%	66	7	10,6%	9,3%	28		0,0%	6,4%				
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	117	9	7,7%	8,0%	5		0,0%	8,3%	212	4	1,9%	3,3%	4		0,0%	6,3%
37 Doprava a spoje				10,5%				0,0%	191	7	3,7%	5,1%	9		0,0%	0,0%
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	10	1	10,0%	12,3%	82	2	2,4%	5,6%	14		0,0%	5,0%				0,0%
41 Zemědělství a lesnictví	86	3	3,5%	7,1%	21		0,0%	3,9%	31	3	9,7%	4,8%				5,7%
43 Veterinářství a veterinární prevence									31		0,0%	3,5%				
53 Zdravotnictví	19		0,0%	5,4%					203	4	2,0%	1,6%	156	2	1,3%	1,4%
61 Filozofie, teologie													3		0,0%	0,0%
63 Ekonomika a administrativa									998	26	2,6%	4,8%	26		0,0%	1,4%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích					167	4	2,4%	6,7%					29		0,0%	4,2%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	364	23	6,3%	8,7%	87	5	5,7%	6,0%	440	14	3,2%	6,0%	72	1	1,4%	1,1%
66 Obchod	166	6	3,6%	10,0%	56	8	14,3%	9,4%	46	1	2,2%	1,6%				10,0%
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost					8		0,0%	5,3%	599	7	1,2%	5,1%	21	1	4,8%	0,8%
69 Osobní a provozní služby	246	10	4,1%	8,3%	95	7	7,4%	8,2%	24	1	4,2%	4,2%				
72 Publicistika, knihovnictví a informatika									37		0,0%	4,4%	6		0,0%	0,0%
74 Tělesná kultura, tělovýchova a sport													5		0,0%	0,0%
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	9	1	11,1%	12,5%				7,7%	207	3	1,4%	3,6%	93	1	1,1%	1,5%
78 Obecné odborná příprava									596	9	1,5%	3,2%				
82 Umění a užité umění	125	8	6,4%	6,7%	46	4	8,7%	4,0%	540	22	4,1%	6,2%	165	3	1,8%	2,3%
Gymnaziální vzdělání - K									3812	20	0,5%	1,6%				

Zdroj: MŠMT (2023)

2.4.1 Trh práce – spolupráce škol se zaměstnavateli

Následující informace jsou výstupem dotazníkových šetření NPI ČR, která probíhala v období 2015–2021. Kompletní výsledky celého šetření jsou k dispozici v příloze. V rámci oblasti podpory odborného vzdělávání, včetně spolupráce se zaměstnavateli, střední a vyšší odborné školy v HMP v největší míře pořádají přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce. Více než polovina škol realizuje odborný výcvik nebo praxi žáků a studentů na pracovištích zaměstnavatelů. Ostatní aktivity realizuje třetina a méně škol. Naprostá většina SOU realizuje odborný výcvik nebo praxi žáků na pracovištích. Většina SOŠ se zaměřuje také na odborný výcvik a na přednášky odborníka z praxe ve výuce. Nejvyšší podíl přednášek odborníků z praxe organizují gymnázia. Ve srovnání s druhou vlnou dotazníkového šetření nedošlo u většiny aktivit k příliš výrazným změnám. Oproti první vlně šetření se zvýšil podíl škol, kde na kariérovém poradenství spolupracují se zaměstnavateli. V oblasti odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli se neobjevila žádná překážka, kterou by pocítovala alespoň třetina škol.

Celkem 30 % škol naráží na nezáměr firem o spolupráci. Zhruba čtvrtina škol naráží na firmy, které se nemohou přizpůsobit vzdělávacím potřebám žáků, na malou dostupnost firem vhodných pro daný obor a zaměření a na firmy, které mají zájem, ale nemohou spolupráci ve svých podmínkách zorganizovat. Čtvrtina škol se neseťká s žádnými překážkami. Oproti předchozím vlnám šetření došlo k poklesu podílu škol, které se potýkají s většinou překážek. V oblasti odborného vzdělávání a spolupráce škol a zaměstnavatelů by školy nejvíce ocenily přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce. Alespoň dvě pětiny škol by uvítaly stáže žáků v zahraničních firmách, stáže pro pedagogy na pracovištích a odborný výcvik nebo praxi žáků na pracovištích. Nejvyšší podíl SOU by ocenil zajištění finančních prostředků na praxi žáků. SOŠ a gymnázia by nejvíce potřebovaly přednášky odborníka z praxe ve výuce. Gymnázia v rámci odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli nejsou příliš aktivní a většinu opatření vyžadují pouze v malé míře. Oproti předchozím vlnám šetření došlo k poklesu vnímání potřebnosti většiny opatření.

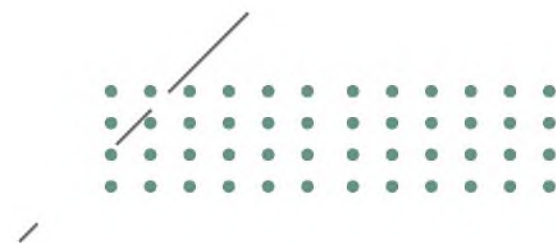

Kapitola 3: Zhodnocení aktuálních potřeb území na základě klíčových témat KAP

Tato kapitola se zaměřuje na vymezení a analýzu povinných témat projektu KAP III. V rámci realizace projektu vycházel realizační tým společně se členy tematických platforem pod vedením odborných garantů zejména z dokumentů Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+, Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2019–2023, Dlouhodobého záměru hl. m. Prahy 2020–2024 a dalších relevantních dokumentů, jako Analýza potřeb škol (realizována NPI ČR), analytické zprávy skupiny PAQ Research, data České školní inspekce a Českého statistického úřadu či závěry mezinárodních šetření. Analýza dále obsahuje příklady relevantních projektů a iniciativ, které se jednotlivých témat v rámci území HMP dotýkají.

Všechna klíčová témata byla analyzována z hlediska problémů a jejich příčin, které se v daném tématu vyskytují, a následně cílů,

kam by měla směřovat podpora za účelem překonání zjištěných problémů. Tato analýza tvoří na základě pokynů metodických listů tzv. logické linky. Jak bylo uvedeno výše, vychází z činností platforem projektu, ale také z konzultací s odborníky v daných tématech a práce s klíčovými dokumenty. Následně je analýza zasazena do kontextu průřezových témat, která prostupují napříč povinnými oblastmi projektu, konkrétně: 1. proměna obsahu a způsobu vzdělávání, 2. podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání, 3. digitální kompetence, 4. snižování nerovnosti v přístupu ke vzdělávání a 5. spolupráce ZŠ-SŠ, SŠ-VŠ, součinnost a spolupráce škol na území.

3.1. Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity

3.1.1 Vymezení tématu

V oblasti rozvoje podnikavosti, iniciativy a kreativity vycházíme především z dokumentu [EntreComp: The Entrepreneurship Competence Framework - Evropský rámec klíčové kompetence k podnikavosti](#). Tento materiál definuje kompetenci k podnikavosti jako schopnost využívat příležitosti a nápady a vytvářet z nich hodnoty pro ostatní. Podnikavosti rozumíme sadu dovedností potřebných pro život v rychle se měnících podmínkách v občanské, profesní i osobní sféře.

Technologický pokrok a s ním související změny na trhu práce vyžadují stále větší míru flexibility, narůstá také potřeba iniciativního a kreativního (divergentního) myšlení a přístupu k řešení problémů. Proaktivní přístup, kritické myšlení, tvořivost, strategické myšlení a plánování nebo týmová spolupráce, případně leadership, vytrvalost, ale také finanční a ekonomická gramotnost jsou základními dovednostmi nejen pro zvládnutí společenských a technologických změn, ale tvoří také základ pro celoživotní učení.

Cílem aktivit v tomto klíčovém tématu je systematicky rozvíjet kompetence učitelů a ředitelů v oblasti podnikavosti se zaměřením na rozvoj kreativity, kritického myšlení a řešení problémů. Žáci a studenti by měli mít možnost realizovat vlastní nápady v žákovských a studentských projektech a dalších aktivitách. Je důležité naučit a motivovat pedagogy, aby během výuky v žácích a studentech podporovali sebedůvěru, povědomí o silných a slabých stránkách, dále posilovali jejich vůli i odvahu zdravě riskovat, rozvíjeli etické zásady nebo vědomí odpovědnosti. V tomto směru je oblast úzce propojena s oblastmi 4. kariérové poradenství a 7. rozvoj potenciálu každého žáka, ale také s oblastí finanční gramotnosti, která je zpracována v kapitole 5. Z hlediska rozvoje celého „podnikavého“ ekosystému je důležité síťování jednotlivých aktérů a vytváření prostoru pro sdílení zkušeností a pro spolupráci.

3.1.2 Zhodnocení současného stavu

Přestože kompetence k podnikavosti, iniciativě a kreativitě nejsou v České republice dosud adekvátně systémově rozvíjeny, podle dotazníkového šetření NPI ČR Analýza potřeb škol je na středních a vyšších odborných školách v HMP v rámci podpory kompetencí v největší míře rozvíjeno kritické myšlení žáků a studentů a vnímání problémů ve svém okolí a uplatňuje se především projektová výuka a další projektové aktivity. „Kompetence k podnikavosti“ je jednou z klíčových oblastí RVP pro gymnázia, u středních odborných škol je pojetí kompetence v RVP bohužel zúženo na „kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám“.

Z třetí vlny dotazníkového šetření NPI ČR zároveň vyplývá, že v HMP alespoň polovina škol realizuje výchovu k podnikavosti v rámci všeobecného a odborného vzdělávání a také realizuje projektové vyučování podněcující ke kreativnímu uvažování. Nejvyšší podíl SOU a SOŠ realizuje výchovu k podnikavosti v rámci odborného vzdělávání. Gymnázia se nejčastěji snaží učit žáky myslet kriticky, hledat inovativní řešení a realizovat výchovu

k podnikavosti v rámci všeobecného vzdělávání. V souvislosti s překážkami, které omezují podporu kompetencí k podnikavosti na středních a vyšších odborných školách v HMP, se necelá polovina škol potýká s nedostatkem finančních prostředků na realizaci vzdělávání mimo vlastní výuku a s malým zájmem žáků o ekonomické aktivity, cvičení a projekty. Zhruba třetina škol nemá dostatek výukových materiálů, pomůcek a metodik a naráží na malý zájem zaměstnavatelů a podnikatelů o spolupráci.

Projekt IKAP II – Inovace ve vzdělávání (Pii) se v této oblasti zaměřuje na vytvoření Centra podpory podnikavosti (CPP) v Praze jako platformy, v rámci které mohou školy a učitelé sdílet své zkušenosti a příklady inspirativní praxe. Během projektu byly zrealizovány dvě desítky akcí určených pro pedagogické pracovníky a vedení škol, včetně tří velkých konferencí zaměřených na aktuální témata v souvislosti s rozvojem digitálních technologií. Také byl spuštěn pilotní běh kurzu pro koordinátory podnikavosti. V klíčové podaktivitě, kterou mělo na starosti Centrum pro přenos poznatků a technologií Univerzity Karlovy, byl vytvořen seriál podcastů a webinarů „Z lavice do akce“ k různým tématům souvisejícím s podporou podnikavosti.

Žákovské projekty byly podpořeny na akcích „Junior Business Mixer“, které byly realizovány ve spolupráci s Podnikatelským a inovačním centrem hl. m. Prahy (PIC) a projektem Prague Smart Accelerator (PSA). PIC realizuje pravidelně také akci „Start-up Day“, kde mají žáci a studenti možnost rozvíjet své nápady. Středoškolský sněm hlavního města Prahy vytvořil platformu Zapoj se, ve které mají možnost síťovat žáci SŠ a studenti VOŠ a VŠ v průběhu různých společných projektů a aktivit. Smíchovská střední průmyslová škola (SSPŠ) založila coworkingové centrum a inkubátor startupů, kde probíhají workshopy, konference nebo neformální mezioborové vzdělávání formou letních škol a výjezdních kempů. V rámci projektu IKAP II – KPRS byly uspořádány „TOP kempy“. Jedná se o nadstavbovou formu vzdělávání pro mimořádně nadané žáky, která umožňuje mladým talentům přístup k odborníkům a nejmodernějším technologiím v daném oboru a motivuje

je k rozvoji podnikavosti a kreativity v následné praxi. Celkem proběhlo 35 „TOP kempů“ v oborech, jako je krejčí, cukrář nebo pokrývač. Další aktivitou je soutěž mezinárodních dovedností Sollertia, ve které mají žáci a studenti vybraných oborů možnost poměřit své síly s konkurenty z Čech i ze zahraničí, ale zejména s odborníky z praxe.

Navíc byla nastartována spolupráce s Asociací podnikavé česko, která sdružuje hlavní organizace věnující se tématu rozvoje podnikavosti, a s organizací Junior Achievement, která v Praze realizuje veletrh studentských firem. V Praze se také pravidelně koná mezinárodní veletrh fiktivních firem. Ze zástupců škol a organizací, které se tématu podnikavosti dlouhodobě věnují, byla vytvořena platforma ambasadorů, kteří realizátorům projektu pomáhají při dalším plánování aktivit a při komunikaci příkladů dobré praxe. Kromě toho jsou v Praze realizovány hackathony, akcelerační programy a další programy v coworkingových centrech, které jsou primárně zaměřeny na studenty vysokých škol, ale mohou se do nich zapojit i žáci středních škol.

V rámci rozvoje tvořivosti i podpory kulturních kompetencí probíhá v HMP celá řada aktivit a iniciativ, zejména paměťové a kulturní organizace (včetně těch, které zřizuje HMP) nabízejí celou škálu možností. K těm patří například Galerie hlavního města Prahy, Národní galerie v Praze, UMPRUM, MKP, NPI ČR, Národní filmové muzeum, DOX, nově Kunsthalle Praha, Hala 40, Al dětem a další. V rámci území kraje rozvíjí kreativní učení také iniciativy a platformy jako například Společnost pro kreativní vzdělávání nebo Kreativní Praha a Skautský institut.

3.1.3 Návaznost na průřezová témata

3.1.3.1 Proměna obsahu a způsobu vzdělávání

Rozvíjet podnikavost, iniciativu a kreativitu není možné bez proměny způsobu, jakým jsou učivo a jeho předávání na školách koncipovány. Bez hlubšího porozumění

souvislostem, bez schopnosti plánovat a tyto plány realizovat, propojovat teoretické poznatky z různých předmětů a disciplín a vytvářet prostor pro kreativní, divergentní, designové a kritické myšlení, bez možnosti řešit problémy nebo pracovat v týmu, bez zapojení badatelských, projektových a především zážitkových forem učení není možné ve školním prostředí kompetenci podnikavosti předávat. Z tohoto hlediska se podnikavost (v nejširším smyslu jako proaktivita) a kreativita prolínají všemi předměty a oblastmi a tvoří základ, na kterém je možné budovat osobní i profesní rozvoj každého jedince i celých institucí. Neodmyslitelně souvisí také s aktivizací žáků a studentů v rámci školních parlamentů a budování demokratického klimatu na školách, projektů spojujících školní výuku s děním v místních komunitách i na širší společenské úrovni. Principy rozvoje podnikavosti, iniciativy a kreativity tvoří také základ mnoha činností v rámci mimoškolních aktivit neformálního a zájmového vzdělávání a tvoří základ pro celoživotní učení.

3.1.3.2 Podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání

Cíle a činnosti, které HMP chystá v rámci ročních akčních plánů KAP III Praha, se v oblasti podnikavosti, iniciativy a kreativity soustředí zejména na systematickou podporu a rozvoj kompetencí pedagogických pracovníků. Nezbytným předpokladem je zapojit témata podnikavosti a kreativity do vzdělávacích programů pro vedení škol. Plány počítají s tzv. koordinátory podnikavosti, tedy osobami, které mají na škole oblast rozvoje kompetencí k podnikavosti na starosti, a těmto osobám je potřeba zajistit prostor pro vlastní růst a společné sdílení s dalšími koordinátory a pedagogickými pracovníky. K tomu by měl přispět také rozvoj Centra podpory podnikavosti v Praze (CPP) jako platformy všech programů a aktivit k podpoře podnikavosti pro školy, pedagogy a žáky: sdílení know-how, přenos inspirativní praxe mezi učiteli a vedením škol i prostor pro studentské aktivity, projekty a start-upy.

3.1.3.3 Digitální kompetence

Digitální kompetence a jejich rozvoj představují neodmyslitelnou složku podnikavosti a kreativity, která se s rychlým rozšířením využití AI ještě posilnila a je nutné zajistit její rozvoj nejen u žáků a studentů, ale především u pedagogických pracovníků. Zejména oblast kreativity je prostoupena využitím digitálních forem, ať již v oblasti audiovizuální tvorby a médií či designu, nebo samotné organizace, plánování a prezentace. Využití sociálních médií a různorodých aplikací a online nástrojů se stalo nedílnou součástí prakticky všech projektů s podnikatelským či kreativním záměrem. Nezanedbatelnou součástí tvoří také možnosti online propojení s projekty a týmy v zahraničí, které přináší další možnosti inspirace, motivace a mezinárodního srovnání.

3.1.3.4 Snižování nerovnosti v přístupu ke vzdělání

Podpora demokratické kultury škol, místně zakotvených projektů, projektové dny a výuka, společné aktivity žáků různých stupňů, případně typů škol, kreativní učení, participativní aktivity a přirozeně také zájmová činnost a účast na aktivitách neformálního vzdělávání v oblasti podnikavosti a kreativity nabízí při správném vedení výjimečný prostor pro inkluzivní přístup, posilování silných stránek a rozvoj potenciálu každého dítěte, žáka, studenta či účastníka neformálního vzdělávání, například díky možnosti prožití (školního) úspěchu v oblastech, které tradičně vedená výuka nenabízí.

3.1.3.5 Spolupráce ZŠ-SŠ, SŠ-VŠ, součinnost a spolupráce škol na území

V rámci projektů rozvíjejících kompetence podnikavosti, iniciativy a kreativity probíhají na území HMP projekty (studentské firmy, start-upy a další), do kterých jsou cíleně zapojováni žáci různých stupňů a typů škol. Tyto aktivity budou nadále podporovány a rozvíjeny, včetně využívání infrastruktury středních škol žáky základních škol pro společné aktivity (například v rámci projektových dnů). Pro žáky a studenty středních a vyšších odborných

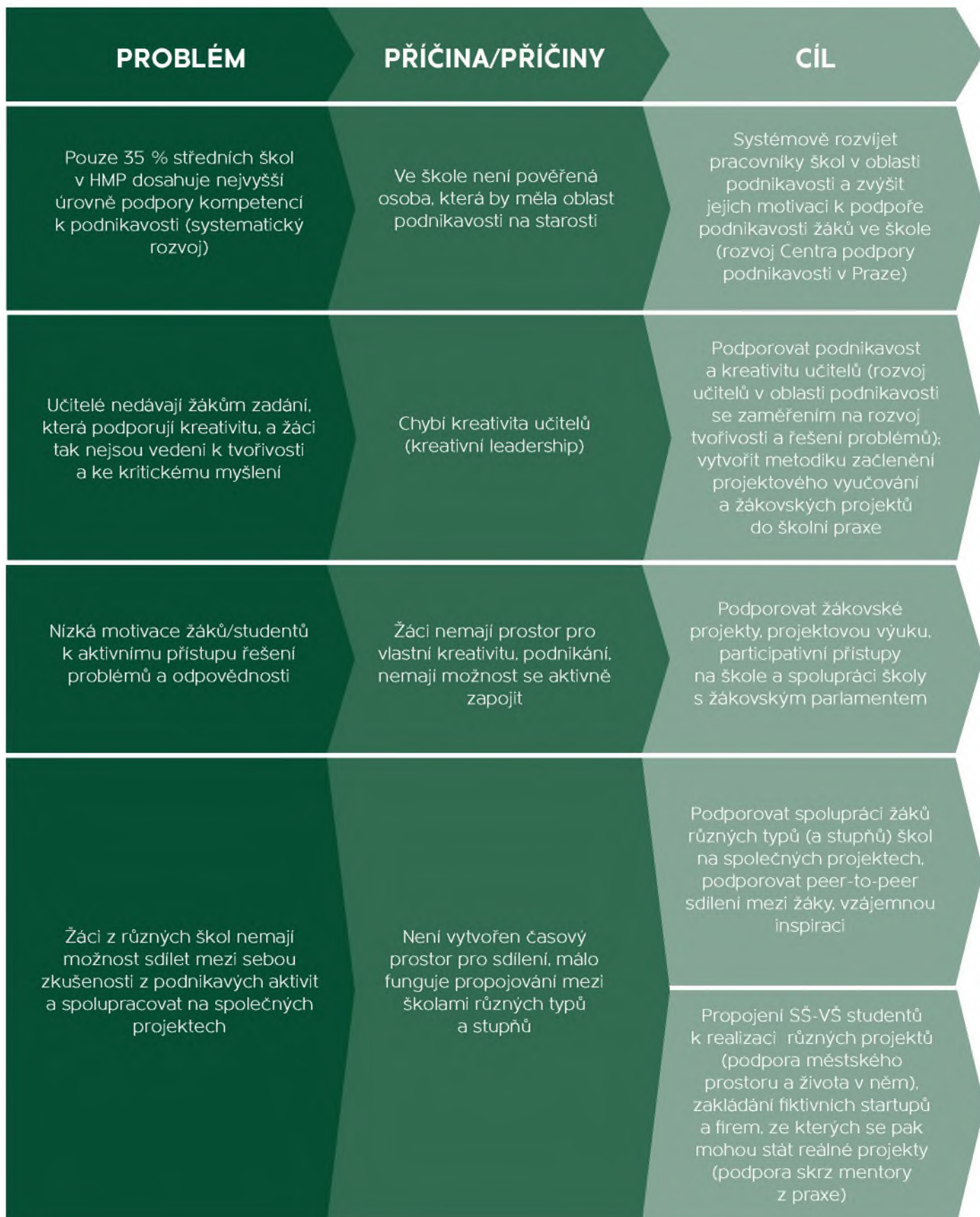
škol a vysokoškolské studenty budou podpořeny společné aktivity také v rámci coworkingových center. Spolupráce škol na území bude rozvíjena činností a prostorem platformy Centra podpory podnikání v Praze.

3.1.4 Identifikace problémových oblastí a potřeb

Základní dokumenty pro tvorbu KAP III jsou popsány v úvodu této části. Tyto dokumenty a společná práce členů platformy sloužily jako východiska k tvorbě logických linek. Logické linky byly sestaveny pro každé téma a následně byly projednány v pracovní skupině Vzdělávání MHMP. Byla uplatněna základní logika analýzy (soubor logických linek – „problémy – příčiny – cíle“) dle Postupů KAP III MŠMT a Metodického listu č. 1 NPI.

3.1.4.1 Logické linky: rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity

3.2. Polytechnické vzdělávání

3.2.1 Vymezení tématu

Polytechnické vzdělávání na SŠ je vymezeno jako vzdělávání integrující přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání. Cílem polytechnického vzdělávání je rozvíjet znalosti o technickém prostředí a pomáhat vytvářet a fixovat správné pracovní postupy a návyky, rozvoj spolupráce, vzájemnou komunikaci a volní vlastnosti a podporovat touhu tvořit a práci zdárně dokončit. Polytechnické vzdělávání je definováno jako vzdělávání poskytující vědomosti o vědeckých principech a odvětvích výroby, znalosti z technických a jiných oborů a všeobecně technické dovednosti. Přispívá nejen k rozšiřování poznatků, ale především k vytváření pracovních dovedností a návyků, které jsou využívány v běžném a později i pracovním životě. Polytechnické vzdělávání má posilovat zájem nejen o technické, ale i o přírodovědné a environmentální obory. Polytechnické vzdělávání na území ČR je srovnatelné s dalšími zahraničními koncepty, např. s integračním konceptem STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics).

3.2.2 Zhodnocení současného stavu

V rámci oblasti podpory polytechnického vzdělávání více než tři pětiny středních škol a vyšších odborných škol zapojují žáky a studenty do soutěží a olympiád a zahrnují do výuky polytechnických předmětů laboratorní cvičení, pokusy, exkurze apod. To platí i pro SOŠ, u kterých navíc stejný podíl škol zapojuje žáky do soutěží a olympiád. Zapojování žáků do soutěží a olympiád je nejčastěji realizovanou aktivitou mezi gymnázii. V souvislosti s překážkami, které omezují polytechnické vzdělávání na středních a vyšších odborných školách v HMP, se polovina škol potýká s nedostatečnými znalostmi žáků ze ZŠ v oblasti polytechnického vzdělávání a naráží na nedostatečnou motivaci žáků ze ZŠ k polytechnickému vzdělávání.

V rámci projektu Implementace krajského

akčního plánu v Praze II (IKAP II - KPRS) byla v oblasti polytechnického vzdělávání realizována celá řada vzdělávacích aktivit průřezově zaměřených na pedagogické pracovníky mateřských, základních a středních škol a také na žáky základních a středních škol. Témata aktivit reflektovala požadavky trhu práce a potřeby běžného života (real-life challenges). Důraz byl kladen na témata s velkým potenciálem budoucího rozvoje na území HMP, která pro svou inovativnost nebyla pedagogy kvalitně zvládnuta a neměla ve výuce dostatečnou oporu. Úspěšně proběhla aktivita „rozvoj polytechnických znalostí pedagogických pracovníků se zaměřením na funkční polytechnickou gramotnost“, která byla realizovaná formou skupinového vzdělávání pedagogických pracovníků, přednáškou pro třídní kolektivy a individuálními konzultacemi s pedagogickými pracovníky. Pro střední školy je určena také soutěž „Sollertia“, kdy žáci nesoutěží mezi sebou, ale porovnávají své dovednosti přímo s odborníkem z praxe. Proběhl také příměstský tábor „Malý kutil“ se zacílením na podporu žáků základních škol v rozvoji polytechnického vzdělávání, manuální zručnosti a na podporu orientace v oblasti světa práce a volby povolání. Pro mateřské školy byla realizována aktivita „rozvoj polytechnických znalostí pedagogických pracovníků MŠ se zaměřením na motivaci dětí k řemeslům a technickým profesím“, která podpořila znalosti a dovednosti cílové skupiny v oblasti polytechnického vzdělávání prostřednictvím témat spojených s řemeslem nebo technickou profesí a jejíž cílem je budovat pozitivní vztah dítěte k technice a řemeslu a rozvíjí jeho technické myšlení a povědomí.

Podporu polytechnického vzdělávání v mateřských školách a na 1. stupni základních škol zajišťuje „PolyTechBus“ – mobilní dílna. Pro žáky 2. stupně základních škol byla na půdě středních škol nebo domovů dětí a mládeže vybudována „polytechnická hnízda“, která interaktivní formou seznamují žáky s tradiční manuální činností v dílnách anebo se základními principy programování.

robotiky, mechatroniky a 3D tisku. V HMP se osvědčil pilotní koncept oborově zaměřených polytechnických hnízd – např. gastronomické, stavební, multimediální. Pro žáky středních škol a pro rozvoj pedagogických pracovníků jsou určena „centra interaktivní výuky“, která pomáhají zavádět do pedagogické praxe moderní výukové technologie a postupy. Tato centra podporují vzájemnou spolupráci pedagogických pracovníků a sdílení inspirativní praxe pro rozšiřování portfolia moderních technologií na školách.

Projekt IKAP II – Inovace ve vzdělávání (Pii) v rámci témat environmentálního vzdělávání akcentoval podporu cirkulární ekonomiky a její zavedení na školách, kdy pilotně realizoval semináře a workshopy vedené odborníky z praxe pro zaměstnance a pedagogy škol, následně zapojil školy do dlouhodobého programu s cílem propojení environmentální edukace s realizací aktivit vedoucích k předcházení vzniku bioodpadu a gastroodpadu a zavádění reuse ve školách. Zaměříme se na podporu a participaci žákovských parlamentů při realizaci aktivit sestavených každé škole na míru.

3.2.3 Návaznost na průřezová témata

3.2.3.1 Proměna obsahu a způsobu vzdělávání

Polytechnické vzdělávání se snaží připravit školy, resp. hlavní aktéry ve školách, na neustálé změny přicházející v technologické oblasti, které se promítají nejen do požadavků zaměstnavatelů, ale i do společenských trendů. Proměna obsahu a způsobu vzdělávání musí reflektovat tento vývoj, udržet aktuálnost a odbornost poskytovaného vzdělávání a přinést absolventům tolik potřebný širší kontext pro orientaci na proměňujícím se trhu práce. Proto musí být kladen důraz na přístupy, které naučí žáky a studenty kriticky myslet, vnímat aktuální problémy ve svém okolí a nacházet inovativní řešení, a musí se žákům poskytnout možnost aplikovat získané dovednosti v rámci

různých praktických aktivit. Předpokladem pro dosažení změn je rozvoj kompetencí pedagogických pracovníků prostřednictvím sebevzdělávání a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) systematicky a cíleně podporovaného ze strany vedení škol.

3.2.3.2 Podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání

Podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání v oblasti polytechnického vzdělávání je zaměřena na sebevzdělávání a DVPP pedagogických pracovníků ve vazbě na jejich aprobaci, resp. kvalifikaci a na potřebné pedagogické i manažerské kompetence. Vedení školy vytváří vhodné podmínky pro systematický rozvoj kompetencí pedagogických pracovníků. Pedagogičtí pracovníci komunikují mezi sebou a i s dalšími odbornými pracovníky, spolupracují napříč vzdělávacími oblastmi, vzdělávacími obory, vyučovacími předměty a průřezovými tématy. Pedagogičtí pracovníci sdílejí své zkušenosti a příklady inspirativní a inovativní praxe, plánují a inovují výuku se zapojením nových výukových metod a organizačních forem, volí vhodné metody pro zjišťování výsledků vzdělávání žáků s důrazem na formativní přístup při hodnocení a rozvoj potenciálu každého žáka.

3.2.3.3 Digitální kompetence

Probíhající technologické změny i měnící se společenské trendy jsou v polytechnickém vzdělávání úzce spjaty s digitálními technologiemi a požadovanými digitálními kompetencemi. U pedagogických pracovníků je mimo sebevzdělávání v rámci aprobace, resp. kvalifikace nutné rozvíjet pedagogické kompetence zahrnující využívání kompetence digitální k přípravě vzdělávacích materiálů a k přímé podpoře ve výuce. Kompetence digitální mimo přímou pedagogickou činnost zahrnují možnosti pracovní interakce, komunikace s kolegy, žáky, rodiči a dalšími zainteresovanými stranami a umožňují vlastní profesní rozvoj a soustavnou spolupráci při rozvoji školy a učitelské profese. Pedagogičtí pracovníci

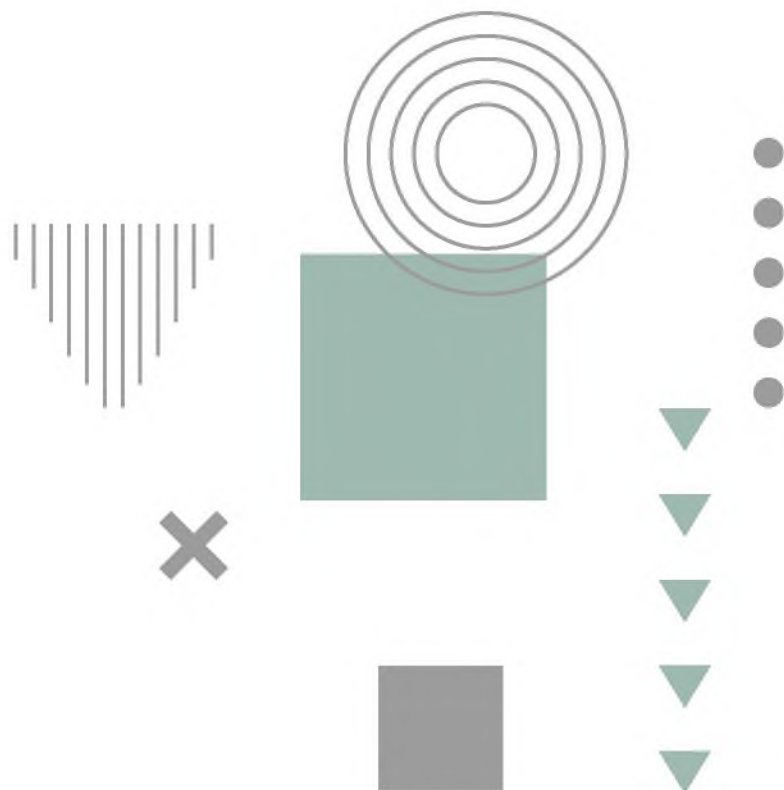
vnímají pozitivně přínos digitálních technologií a dokáží je prakticky využít ve výuce k rozvoji potenciálu každého žáka a k rozvoji svému i celé školy.

3.2.3.4 Snižování nerovnosti v přístupu ke vzdělání

Polytechnické vzdělávání podporuje snižování nerovností v přístupu ke vzdělání prostřednictvím podpory rozvoje potenciálu každého žáka, včetně inkluze (inkluzivního vzdělávání), podpory žáků ohrožených školním neúspěchem nebo předčasnými odchody ze vzdělávání. Pedagogičtí pracovníci volí dle možnosti výuky v heterogenních třídách různé přístupy, jako je individualizace, diferenciacce a personalizace, dále individuálně reagují na špatný prospěch žáka nebo na jeho absence, navrhují konkrétní postupy řešení a kontrolují jejich dodržování a vyhodnocují dopady a výsledky. Pedagogičtí pracovníci spolupracují s rodiči žáka při rozvoji jeho potenciálu, navrhují jiné, alternativní vzdělávací cesty a zabraňují předčasným odchodům ze vzdělávání. Pedagogičtí pracovníci ve spolupráci s vedením školy pomáhají žákům v případě tzv. „digitální propasti“, „jazykové propasti“ a dalších sociálních jevů podporujících nerovnosti ve vzdělávání. Vedení školy zajišťuje průběžné vzdělávání pedagogických pracovníků a podporuje výměnu zkušeností a dobré praxe.

3.2.3.5 Spolupráce ZŠ-SŠ, SŠ-VŠ, součinnost a spolupráce škol na územích

Polytechnické vzdělávání podporuje vytvoření funkčního systému spolupráce mezi aktéry na území. Přínos spolupráce spočívá ve vzájemném sdílení infrastruktury škol žáky a pedagogickými pracovníky. Pro atraktivní polytechnické vzdělávání je potřeba, aby se ve školách různých stupňů potkávali navzájem žáci a studenti (např. v rámci peer aktivit) a aby se také potkávali nejen s kvalifikovanými pedagogickými pracovníky ve škole, ale i s kvalifikovanými odborníky/výzkumníky z praxe a z vysokých škol, kteří nejlépe reflektují technologický pokrok ve svém oboru. Vzájemná spolupráce škol a úzká

spolupráce škol a sociálních partnerů je při výchově nové generace z pohledu měnícího se trhu práce klíčová. U žáků rozvíjí sociální dovednosti a umožní jim osvojit si alespoň částečně znalosti a dovednosti z pracovního prostředí. Pro pedagogické pracovníky se ve spolupráci nabízí možnost k proměně obsahu a metod výuky. Spolupráce s vysokými školami (vědou a výzkumem) může podpořit středoškolskou odbornou činnost, napomoci vnitrostátní nebo zahraniční mobilitě žáků a studentů nebo pedagogických pracovníků. Kvalitně nastavená spolupráce škol v území sníží počet žáků a studentů odcházejících předčasně ze vzdělávání a zvýší informovanost jednotlivých stakeholderů o polytechnickém vzdělávání na území.

3.2.4 Identifikace problémových oblastí a potřeb

Základní dokumenty pro tvorbu KAP III jsou popsány v úvodu této části. Tyto dokumenty a společná práce členů platformy sloužily jako východiska k tvorbě logických linek. Logické linky byly sestaveny pro každé téma a následně byly projednány v pracovní skupině Vzdělávání MHMP. Byla uplatněna základní logika analýzy (soubor logických linek - „problémy - příčiny - cíle“) dle Postupů KAP III MŠMT a Metodického listu č. 1 NPI.

3.2.4.1 Logické linky: polytechnické vzdělávání

PROBLÉM	PŘÍČINA/PŘÍČINY	CÍL
Nedostatečná motivace žáků k polytechnickému vzdělávání	Nízké povědomí žáků ZŠ, rodičů o možnostech polytechnického vzdělávání	Motivovat žáky ZŠ ke vzdělávání na SŠ polytechnického směru
Nízké povědomí široké veřejnosti o polytechnickém vzdělávání	Nedostatečná popularizace polytechnického vzdělávání k různým odborným i neodborným skupinám	Popularizovat a medializovat polytechnické vzdělávání s důrazem na technické obory
Nedostatečná spolupráce škol se subjekty zaměřenými na EVVO a cirkulární ekonomiku	Školy kladou nízký důraz na tato témata v ŠVP	Podporovat aktivní spolupráci škol (i mezinárodní) se subjekty zaměřenými na EVVO a cirkulární ekonomiku
Přetíženost PP a nedostatek času k modernizaci obsahu a zavedení inovativních metod ve vzdělávání	Podcenění personálních kapacit PP ve školství	Podpořit dostupnou a finančně udržitelnou administrativní podporu škol i s ohledem na zavedení středního článku řízení škol
Ztráta kontaktu PP s praxí v oboru	Nízká úroveň spolupráce mezi školami a potencionálními zaměstnavateli	Rozšířit spolupráci škol se zaměstnavateli, podporovat stáže pedagogů na pracovištích zaměstnavatelů a zapojení odborníka do výuky
Nedostatek kvalifikovaných odborníků pro technické a přírodovědné předměty a praktické vyučování (včetně věkové struktury)	Odchody PP odborných předmětů a odborného výcviku do lukrativnější soukromé sféry	Podporovat další vzdělávání PP v oblasti polytechnického a digitálního vzdělávání, podpora odborných kompetencí pedagogů
Různorodá úroveň dostupných vzdělávacích materiálů, jejich nedostatečné sdílení a absence kritérií kvality	Nepřehlednost ve vzdělávacích materiálech a neexistence hodnocení kvality	Zajistit kvalitativní hodnocení dostupných vzdělávacích materiálů (nastavení kritérií kvality) a jejich zpřístupnění školám

3.3 Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli

3.3.1 Vymezení tématu

Odborné vzdělávání směřuje k získání znalostí, dovedností a kompetencí odpovídajících některé kvalifikaci. Tu je možné přímo uplatnit na trhu práce při výkonu povolání na určité pracovní pozici. Komplexní odborné vzdělávání lze považovat za profesní vzdělávání, které musí zohledňovat i psychosomatické předpoklady a pracovní postoje (zvnitřnělé hodnoty). Odborné vzdělávání se také opírá o spolupráci škol se zaměstnavateli, která např. umožňuje reflektovat odborné dovednosti vzhledem k aktuálním potřebám trhu práce a novým trendům v systémech práce (procesy, technologie, kompetence odborníků). Pro optimální rozvoj odborného vzdělávání je důležité udržet jeho obsah aktuální a relevantní v závislosti na vývoji jednotlivých oborů a v souladu s probíhajícími technologickými a společenskými změnami.

3.3.2 Zhodnocení současného stavu

Podle rejstříku MŠMT bylo v HMP ve školním roce 2022/2023 registrováno celkem 194 středních a vyšších odborných škol, z toho se jedná o 119 středních odborných škol a učilišť a 36 vyšších odborných škol.

Podle údajů ČSÚ nejvíce žáků na pražských středních školách studovalo na odborných středních školách se studiem zakončeným maturitní zkouškou (46,1 % ze všech žáků středních škol). Odborné vzdělávání je v HMP dlouhodobě podporováno především v oblasti vybavení a infrastruktury.

Z dotazníkového šetření NPI ČR vyplývá, že v rámci oblasti podpory odborného vzdělávání, včetně spolupráce se zaměstnavateli, střední školy a vyšší odborné školy v největší míře pořádají přednášky a jiné formy účasti odborníka z praxe ve výuce. Více než polovina škol realizuje odborný výcvik nebo praxi žáků na pracovištích zaměstnavatelů. Ostatní aktivity realizuje třetina a méně škol. Naprostá většina SOU realizuje odborný výcvik nebo praxe žáků na pracovištích. Většina SOŠ se zaměřuje také na odborný výcvik a na přednášky odborníka z praxe ve výuce. Nejvyšší podíl přednášek odborníků z praxe organizují gymnázia. V oblasti odborného vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli se neobjevila žádná překážka, kterou by pocítovala alespoň třetina škol. Celkem 30 % škol naráží na nezáměr firem o spolupráci. Zhruba čtvrtina škol naráží na firmy, které se nemohou přizpůsobit vzdělávacím potřebám žáků, na malou dostupnost firem vhodných

pro daný obor a zaměření a na firmy, které mají zájem, ale nemohou spolupráci ve svých podmínkách zorganizovat. Čtvrtina škol se v této oblasti s žádnými překážkami neseťkává.

V rámci projektu IKAP II – Inovace ve vzdělávání, který spolurealizuje partner Pražský inovační institut (Pii), byla vytvořena a zkušebně ověřena aktivita cirkulární školy, systém podpory škol zaměřený na environmentální výchovu a na udržitelný rozvoj v oblasti odpadů, jídla a re-use. Vedle toho proběhly aktivity v oblasti strojového učení pro pedagogy a děti, včetně vytvoření a realizace tříhodinového vzdělávacího programu pro pedagogy a čtyřhodinového projektového dne pro žáky uvádějícího do tématu umělé inteligence a strojového učení, na celkem 20 základních a středních školách. Program tak kombinuje prvky problémového učení a podpory IT gramotnosti. Součástí programu budou také edukační videa. V rámci projektu IKAP II – KRPS, který realizuje hospodářská komora v Praze, byla zřízena a nadále jsou provozována tzv. polytechnická hnízda (dále jen PH). V současné době je v HMP zřízeno na školách a v rámci DDM 39 PH. PH nabízejí program žákům 2. stupně základních škol v oblasti mechaniky (tradiční dílny) a robotiky, práci se dřevem, plechem a dalšími materiály, 3D tisk nebo ovládání robotické stavebnice VEX. Programu PH se zúčastnilo více než 116 základních škol. V projektu IKAP II – KRPS se také osvědčil pilotní koncept oborově zaměřených PH – gastronomické, stavební, multimediální. PH přispívají svou podstatou k podpoře odborného vzdělávání, a to zejména ta oborově zaměřená.

Stáže pedagogů u zaměstnavatelů v rámci šablon pro střední školy dále prostřednictvím projektu IKAP II – KRPS umožňují stávající spolupráci škol s firmami upevnit či navázat zcela novou. Propojení vzdělávání a profesní praxe je podporováno v rámci takřka všech aktivit projektu, ať už se jedná o zmiňované TOP kempy, workshopy, či soutěže Sollertia. V rámci TOP kempů a workshopů se do projektu zapojilo téměř 45 různých zaměstnavatelů v roli mentorů. Pro oblast odborného vzdělávání jsou důležité také veletrhy škol, které probíhají například na

COPG ve Vysočanech nebo na Akademii řemesel na Zeleném pruhu, nicméně zásadním veletrhem na území HMP je veletrh Schola Pragensis, který je pražským magistrátem pořádán každoročně již od devadesátých let v pražském Kongresovém centru. Ve školním roce 2022/2023 se zde prezentovalo více než 130 středních škol a navštívily jej desetitisíce uchazečů. Podpořen byl také vznik aplikace Schola Pragensis, která moderním způsobem umožňuje orientaci na samotném veletrhu, ale také orientaci v nabídce středních a vyšších odborných škol v HMP.

3.3.3 Návaznost na průřezová témata

3.3.3.1 Proměna obsahu a způsobu vzdělávání

V rámci odborného vzdělávání je důležité sledovat rozvoj a změny v rámci technologických i společenských trendů s tím, jak se mění potřeby a požadavky zaměstnavatelů, a reagovat na ně. Proměna obsahu a způsobu vzdělávání je nezbytnou součástí tohoto vývoje, pochopení látky i vlastní odbornosti v širších souvislostech, projektová výuka zaměřená na rozvoj podnikavosti a kreativity nebo týmová práce podporují flexibilní a resilientní postoje umožňující orientaci a úspěch na proměňujícím se trhu práce. Z tohoto hlediska mají nezastupitelnou roli především praxe a stáže a budování dlouhodobých vztahů mezi školami a zaměstnavateli včetně využití prvků duálního vzdělávání.

3.3.3.2 Podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání

Podpořit odborný a osobnostní rozvoj pedagogických pracovníků pražských středních a vyšších odborných škol tak, aby byli připraveni na změny, které probíhají v oblasti odborného vzdělávání, je prioritou, která z analýzy území v této oblasti vyplývá. V rámci rozhovorů a práce platformy pro odborné vzdělávání a spolupráci škol se zaměstnavateli vyvstala výrazně potřeba řešit aktuální situaci stárnutí a revitalizace pedagogických sborů (včetně vedení). Jednou z cest, kterou je možné reagovat

na současnou situaci, je umožnit flexibilitu úvazků a posílit koordinační kapacity pro spolupráci se zaměstnavateli, kapacity pro role mentorů a uvádějících učitelů (např. s využitím postupného snižování výukových povinností pedagogů předdůchodového či důchodového věku apod.). Vedle toho je důležité podporovat zkušené pedagogy jako mentory a poradce pro ostatní pedagogy v oblasti odborného vzdělávání, např. formou průvodcovských programů včetně sdílení informací a přenosu inspirativní praxe a konzultací.

3.3.3.3 Digitální kompetence

Využívání možností informačních, digitálních technologií, AI nebo virtuální a augmentované reality přináší řadu nových možností a výzev také do výuky odborného vzdělávání i spolupráce škol se zaměstnavateli. Tento vývoj klade nároky především na posilování kompetencí pedagogických pracovníků, ale také na potřebu pravidelné aktualizace technologického vybavení a internetového připojení. Rozvoj digitálních kompetencí představuje navíc možnost atraktivní prezentace a propagace oborů odborného vzdělávání, což je dalším bodem vzešlým z analýzy území a předmětem plánovaných opatření.

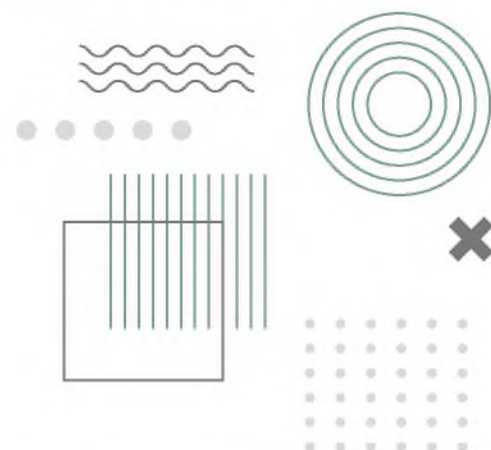
3.3.3.4 Snižování nerovnosti v přístupu ke vzdělání

Požadavek na společné vzdělávání heterogenních kolektivů, snižování nerovnosti, prevence předčasných odchodů ze vzdělání, individualizovaná a diferencovaná práce se žáky s SVP, se sníženým SES, s OMJ nebo také se žáky s nadáním mohou být v kontextu odborného vzdělávání i spolupráce se zaměstnavateli vnímány jako relativně obtížné a je třeba zajistit podporu fungování školních poradenských pracovišť a rozvoje kompetencí jejich pracovníků. Stejně tak je ale důležité podpořit zároveň vzdělávání vedení škol a pedagogických pracovníků v relevantních tématech s přihlédnutím k proměně klimatu školy směrem k zajištění wellbeingu všech žáků a studentů. V kontextu snižování nerovnosti v přístupu k odbornému vzdělání je třeba kompenzovat také „digitální propast“, tedy různorodé

možnosti žáků a studentů využívat při svém studiu a rozvoji digitálních technologií, zajištěním přístupu k těmto technologiím a internetovému připojení na půdě škol, případně formou půjček.

3.3.3.5 Spolupráce ZŠ-SŠ, SŠ-VŠ, součinnost a spolupráce škol na územích

V rámci HMP bývá často (členy platform, odbornou i laickou veřejností) zmiňován problém s vnímáním oborů odborného školství jako druhou, méně žádoucí variantou studia oproti oborům všeobecného vzdělávání. Z tohoto hlediska je důležitá spolupráce kariérových poradců a dalších pedagogických pracovníků na základních a středních školách, jejich informovanost a rozhled a také prostupnost všech studijních variant celého systému. Stejně tak jsou žádoucí možnosti využití infrastruktury středních škol základními školami – k tomu jsou v Praze využívána především polytechnická hnízda IKAP II – KPRS. Další formou jsou programy připravované žáky středních škol pro žáky škol základních. V rámci spolupráce středních a vyšších odborných škol s vysokými školami funguje webový modul, který přináší žákům středních škol aktuální informace o možnostech studia na vysokých školách. Vysoké školy v Praze dlouhodobě aktivně spolupracují se středními a vyššími odbornými školami v oblasti vzdělávání. Probíhá projekt, jehož cílem je sblížení středních škol a gymnázií s vysokoškolským prostředím a motivace žáků středních škol k zájmu o vysokoškolské vzdělávání, dny otevřených dveří na vysokých školách. Fungují programy, centra celoživotního vzdělávání na VŠ nebo další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) škol a školských zařízení.

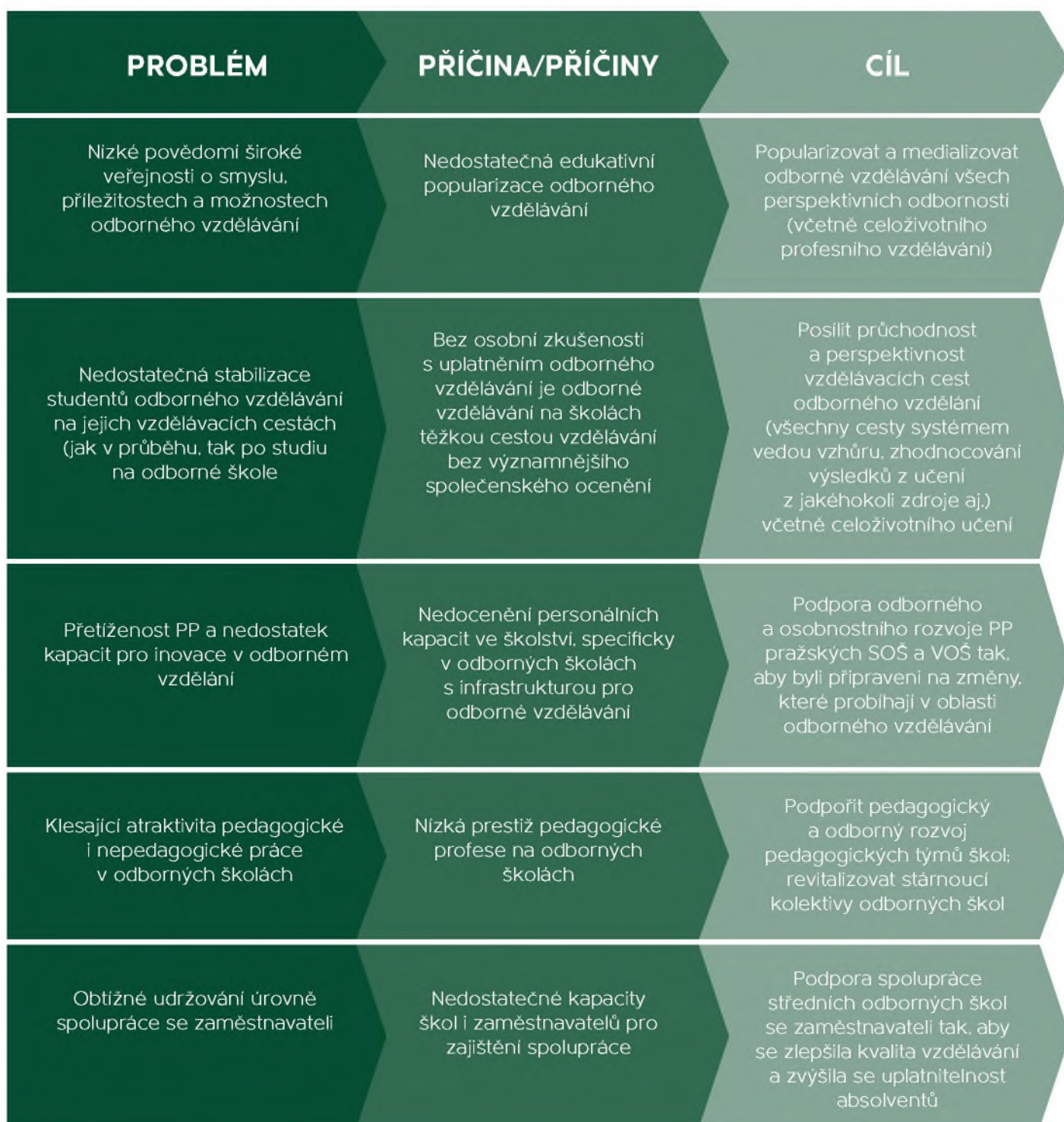

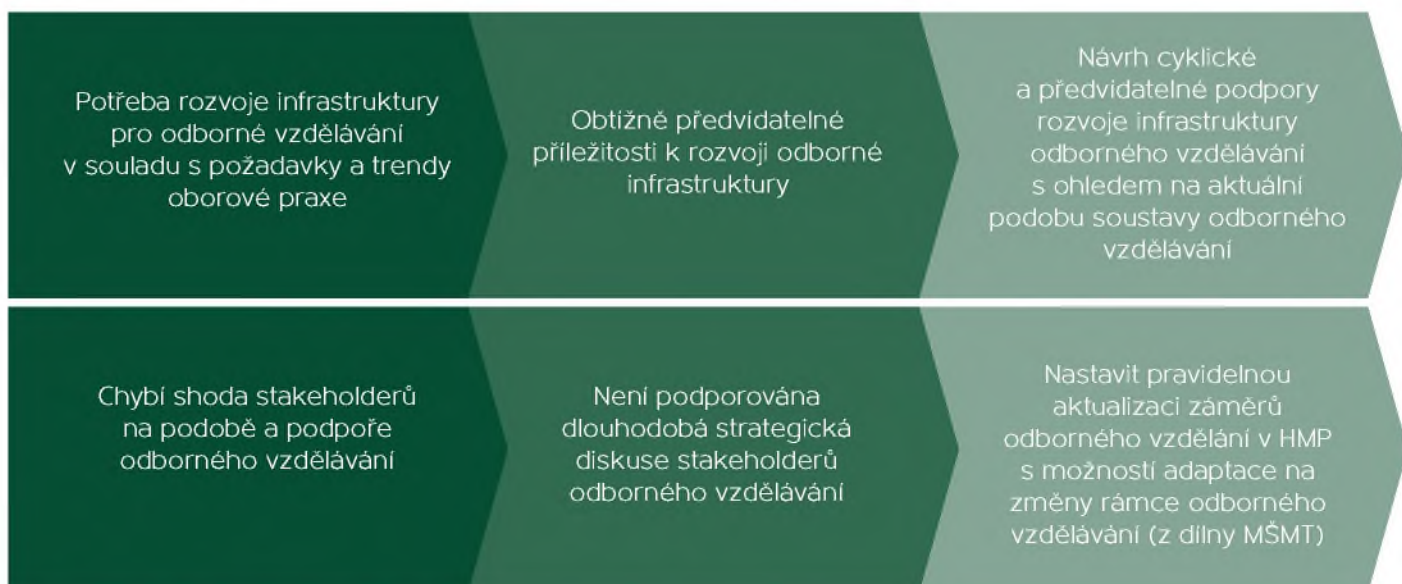
3.3.4 Identifikace problémových oblastí a potřeb

Základní dokumenty pro tvorbu KAP III jsou popsány v úvodu této části. Tyto dokumenty a společná práce členů platform sloužily jako východiska k tvorbě logických linek. Logické linky byly sestaveny pro každé téma a následně byly projednány v pracovní

skupině Vzdělávání MHMP. Byla uplatněna základní logika analýzy (soubor logických linek - „problémy - příčiny - cíle“) dle Postupů KAP III MŠMT a Metodického listu č. 1 NPI.

3.3.4.1 Logické linky: podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli

3.4. Kariérové poradenství

3.4.1 Vymezení tématu

Podle definice Evropské sítě politik celoživotního poradenství (ELGPN) je kariérové poradenství „interakcí mezi kariérovým poradcem a jednotlivcem. Individuální nebo skupinový proces poradenství ve vzdělávání, zaměstnání a v rozhodování při přechodech a také při zvládání reakcí na změny po celou dobu života s důrazem na posilování sebeuvědomění, seberealizace, odpovědnosti a porozumění, a tudíž zvyšování potenciálu kvalitního a spokojeného života“.

Od rozvoje kariérového poradenství ve středním školství si lze slibovat snížení nezaměstnanosti absolventů, snížení počtu předčasných odchodů ze vzdělávání a naopak vyšší množství žáků/studentů, kteří budou motivováni k dalšímu vzdělávání v celoživotní perspektivě podle aktuálního vývoje trhu práce, a budou tudíž lépe připraveni na očekávané proměny pracovního trhu v průběhu své celoživotní profesní dráhy.

Pro oblast kariérového poradenství by bylo optimální, aby na každé škole fungoval koordinátor pro kariérové poradenství (na většině škol tuto roli zastává výchovný poradce), zároveň by ovšem tato pozice koordinátora/poradce neměla představovat

veškerou iniciativu školy pro podporu kariérového poradenství. Klíčem k podpoře dobrého kariérového růstu dětí a žáků je práce všech pedagogických zaměstnanců škol. Budoucí uplatnění na trhu práce a ve společnosti je přímo spjaté se samotným výkonem ve škole, motivací k učení a významnou roli mají kompetence (v RVP klíčové kompetence). Kariérové poradenství by proto mělo být provázáno s celou vzdělávací a výchovnou činností školy. Vedle obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů, kde by se žáci měli mj. dozvídat, jak konkrétní znalosti, dovednosti, postoje či návyky využijí v pracovním životě, se jedná zejména o rozvoj klíčových kompetencí, které jsou základem pro osobnostní rozvoj žáků, jejich aktivní zapojení do společnosti a uplatnění v životě. Žádoucí je spolupráce všech zúčastněných subjektů, proškolení kariérových poradců, kteří aktivně pracují s žáky a studenty přímo ve škole a dalších školských zařízeních. Pro rozvoj oblasti je důležité i sdílení zkušeností, předávání příkladů dobré praxe a inovace diagnostických nástrojů, didaktických pomůcek včetně zapojení vhodných a dostupných digitálních technologií.

Osobnostní rozvoj žáků je klíčovým předpokladem kariérového poradenství a

předpokladem rozvoje talentů. Osobnostní rozvoje souvisí mimo jiné se sebereflexí, kdy znalost vlastních silných stránek a schopnost reflexe těch slabších je předpokladem dobrého a adekvátního výběru profese a schopnosti přizpůsobovat se změnám pracovního trhu. Některé školy dnes proto nenabízejí kariérové poradenství pouze svým žákům, ale i širší veřejnosti.

Oblast kariérového poradenství je z hlediska sebezpoznání, aktivizace a posilování silných stránek a rozvoje potenciálu každého žáka, studenta a účastníka neformálního vzdělávání úzce spjata s oblastí podnikavosti, iniciativy a kreativity. Platforma projektu KAP III Praha byla sestavena z odborníků a zástupců škol v obou oblastech a v analýze potřeb území tak vznikly logické linky pro oblast kariérového poradenství, oblast podnikavosti, iniciativy a kreativity, ale také pro problémy a cíle společné pro obě tyto oblasti. Na tomto místě jsou pro úplnost uvedeny také logické linky společné pro obě oblasti. Roční akční plány vytvořené na základě analýzy a výstupů činnosti platformy zapracovaly společné oblasti zvláště pro oblast kariérového poradenství a zvláště pro oblast podnikavost, iniciativa a kreativita.

3.4.2 Zhodnocení současného stavu

Praxe v oblasti kariérového poradenství je v oblasti HMP velmi různorodá. Můžeme nalézt příklady kariérového poradenství, které je pojato jako individuální, nebo skupinové. Otázky orientace a rozvoje kompetencí pro pracovní trh mohou být pojímány jako besedy, mimoškolní aktivity, případně exkurze. Zatím spíše ojediněle se na školách objevuje práce s portfoliem žáka/studenta jako nástroje kariérového poradenství.

Z Analýzy potřeb na školách v HMP – třetí vlna, NPI ČR vyplývá, že v rámci oblasti rozvoje kariérového poradenství organizují střední a vyšší odborné školy nejčastěji exkurze a besedy pro kariérovou orientaci žáků. Zhruba tři čtvrtiny škol poskytují individuální služby kariérového poradenství pro žáky, zapojují odborníky z praxe do výuky a dalších aktivit školy a podporují

žáky se znevýhodněním. Střední odborná učiliště realizují nejčastěji odborný výcvik v reálném pracovním prostředí, střední odborné školy a gymnázia volí častěji formu exkurzí a besed pro kariérovou orientaci žáků. Zhruba třetina škol se potýká s nedostatečnými finančními prostředky pro zajištění kariérového poradenství ve škole a s malým zájmem o kariérové poradenství ze strany žáků a rodičů. Toto může být zčásti způsobeno absencí uceleného, komplexního kariérového systému na území; široká škála dostupných kurzů, materiálů a platform přispívá k nepřehlednosti a fragmentarizaci oblasti kariérového poradenství. Dostatečně není zajištěna ani supervize, případně intervize kariérových poradců na území. Bylo by tedy vhodné vytvořit ucelenou koncepci kariérového poradenství v HMP s využitím mezinárodních poznatků a navázáním na četné dobré praxe, které se již na území odehrávají, zajistit prostor pro současná témata kariérového poradenství, jako je například Green Guidance nebo tandemová výuka, a vytvořit platformu/sit' pro vzájemné sdílení kariérových poradců a přenos dobré praxe v rámci území, případně čerpat inspiraci z jiných krajů. V rámci projektu KAP bylo realizováno setkání relevantních stakeholderů a aktérů v kraji v oblasti kariérového poradenství se zástupci vedení škol, pedagogických pracovníků a odborné veřejnosti s cílem iniciovat vybudování uceleného systému kariérového poradenství na úrovni kraje. V této koncepci bude projekt KAP v součinnosti s projektem IKAP II dále spolupracovat.

V rámci projektu IKAP II – Inovace ve vzdělávání proběhl v HMP vzdělávací program Kariérový rozvoj ve školní praxi: rozvoj základních kompetencí výchovných poradců a dalších pedagogů zapojených do poskytování kariérového poradenství a vzdělávání na škole a současně podpora těchto pracovníků při využívání získaných kompetencí pro nastavení systému kariérového poradenství na škole. Centrum odborné přípravy a gymnázium (COPAG) ve Vysočanech organizuje s podporou IKAP II – Inovace ve vzdělávání jarmark řemesel a služeb a řemeslný trh. Vedle toho rozvíjí práci s žakovským portfoliem, pořádá kariérové dny s důrazem na inovace ve světě práce. Akademie řemesel

na Zeleném pruhu pořádá příměstský tábor „Malý kutil“, který se zaměřuje na podporu polytechnického vzdělávání dětí a žáků ZŠ a orientaci ve světě práce s volbu povolání. Projekt IKAP II – KPRS podporuje kariérové poradenství v rámci jednotkových nákladů projektu, tzv. šablon. Agendu kariérového poradce na školách vykonává zaměstnanec školy mající znalost prostředí, přičemž nastavení projektu umožňuje jeho financování z dotačních prostředků a administrativní výpomoc školám s výkaznictvím zajištěným realizačním týmem projektu. Nad rámec této podpory jsou projektem realizovány a financovány také kurzy pro budoucí kariérové poradce v rámci kurzů celoživotního vzdělávání. K podpoře dostupnosti kariérového poradenství tak dochází díky zvyšování počtu kvalifikovaných pracovníků.

3.4.3 Návaznost na průřezová témata

3.4.3.1 Proměna obsahu a způsobu vzdělávání

Hlubší porozumění problémům v širších souvislostech, skupinová a týmová práce, důraz na řešení problémů a rozvoj kompetencí proti přetěžování informacemi, badatelské, projektové, zážitkové a kreativní formy výuky, ať již v rámci formálního, nebo neformálního vzdělávání, v rámci exkurzí, praxí domácích i zahraničních stáží přímo i nepřímo přispívají k rozvoji sebepoznání, sebe prezentace a schopnosti uplatnit nabyté vědomosti v praxi a tímto způsobem jsou ze své podstaty úzce spjaty s oblastí kariérového poradenství. Podpora práce studentů s portfoliem napomáhá porozumění v souvislostech vlastnímu směřování, sebepoznání a sebe prezentace. Z hlediska seberozvoje a uplatnění na trhu práce je nezbytné podporovat také výuku cizích jazyků a možnosti účastnit se domácích i zahraničních stáží.

3.4.2.2 Podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání

Rozvoj kariérového poradenství v HMP se soustředí zejména na vytvoření systému podpory sdílení profesních zkušeností

a inspirativní praxe mezi koordinátory kariérového poradenství, na systematický rozvoj kompetencí pedagogických pracovníků pro podporu seberealizace a uplatnění na trhu práce, na přenos dobré a inspirativní praxe a na orientaci v soudobých trendech kariérového poradenství, jakým je například Green Guidance. Kariérovým poradcům budou nabídnuty možnosti mentoringu či koučinku, zavedena bude také individuální a skupinová supervize. K tomu je nutné zapojit téma kariérového poradenství do vzdělávacích programů pro vedení škol a vytvořit systémy podpory sdílení mezi učiteli a vedením škol různými formami včetně vzájemných návštěv na školách.

3.4.2.3 Digitální kompetence

Digitální kompetence a práce s informačními technologiemi jsou nezbytným předpokladem realizace kariérového poradenství i žákovské sebe prezentace, spojeny jsou například s tvorbou mezinárodního žákovského portfolia Europass nebo s aplikacemi a sociálními médii nabízejícími podněty k dalšímu kariérovému směřování. Kariéroví poradci i žáci a studenti potřebují rozvíjet své digitální a informační kompetence, včetně práce s AI, pro uplatnění na trhu práce i pro flexibilní zvládnutí technologických a společenských změn. Je také nezbytně nutné naučit se informace vyhledávat a třídit, stejně jako je kriticky hodnotit. Digitální technologie již dnes představují významnou součást práce kariérových poradců, ať se již jedná o zmiňované aplikace, gamifikovaná rozhraní, online dotazníky, nebo nabídky pracovních příležitostí, praxí a stáží.

3.4.2.4 Snižování nerovnosti v přístupu ke vzdělání

Zajištění rovného přístupu k poradenství a rozvoji potenciálu dětí, žáků a studentů je prioritní součástí oblasti kariérového poradenství včetně inkluze a podpory žáků a studentů ohrožených školním neúspěchem nebo předčasnými odchody ze vzdělávání, stejně jako rozvoje žáků nadaných a mimořádně nadaných. Vzdělávání a rozvoj kompetencí kariérových poradců zahrnuje podporu dovedností, které

umožňují důslednou práci s heterogenními kolektivy. Nezbytnou složkou snižování nerovnosti v přístupu ke vzdělání je podpora jazykového vzdělávání.

3.4.2.5 Spolupráce ZŠ-SŠ, SŠ-VŠ, součinnost a spolupráce škol na územích

V rámci budování uceleného systému kariérového poradenství v HMP je kladen důraz na souvislou a navazující koncepci prostupující všemi stupni vzdělávacího systému, tedy od mateřských přes základní, střední a vyšší odborné školy až po školy vysoké. V rámci HMP řeší tým KAP toto téma a téma přestupů mezi jednotlivými stupni škol také se zástupci jednotlivých MAP, stejně jako s vedením základních a středních škol. Je velmi důležité, aby se kariéroví poradci sdíleli navzájem i v rámci škol různých stupňů a typů, ale také v rámci kraje a na celostátní úrovni.

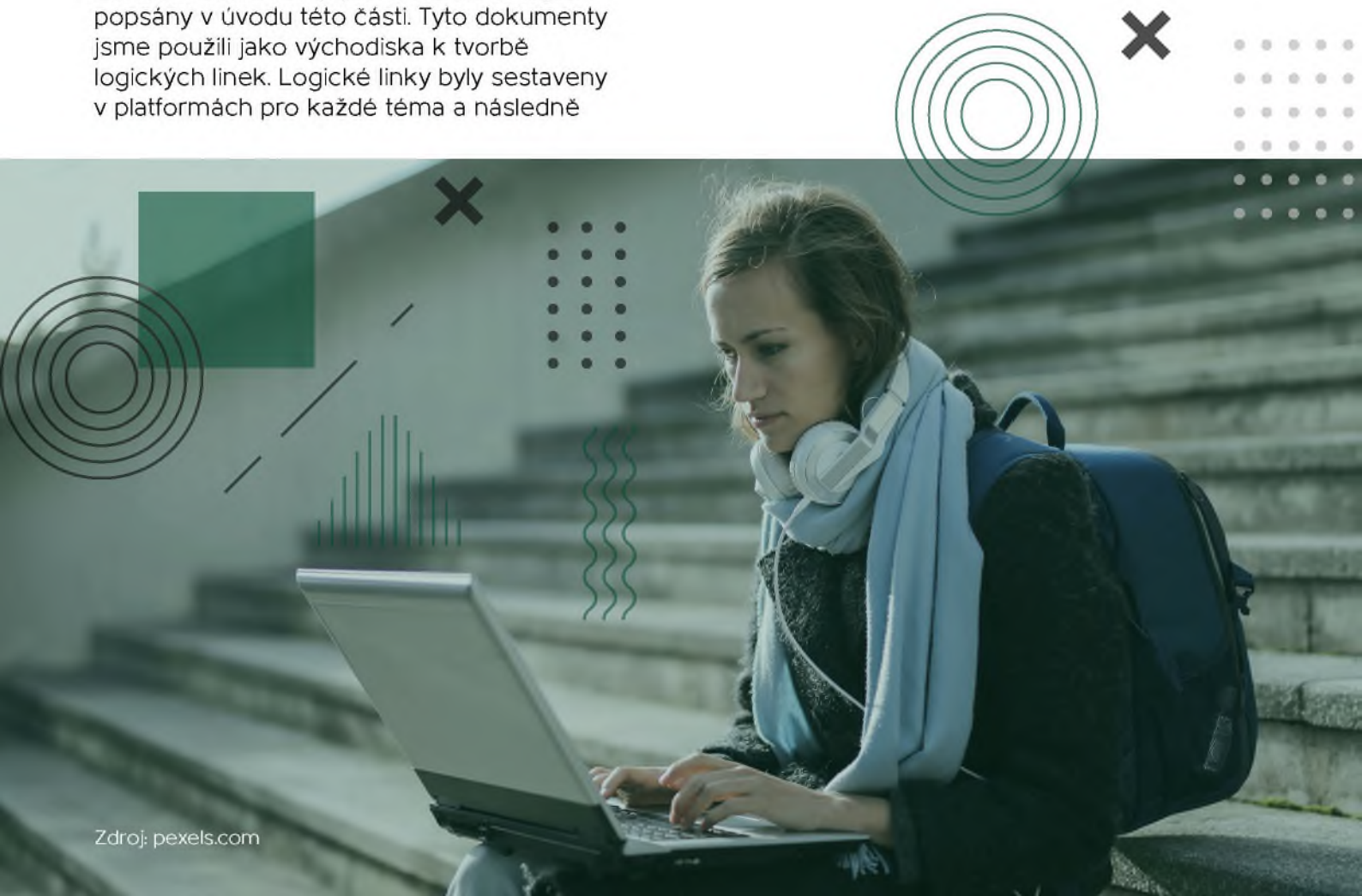
3.4.4 Identifikace problémových oblastí a potřeb

Základní dokumenty pro tvorbu KAP III jsou popsány v úvodu této části. Tyto dokumenty jsme použili jako východiska k tvorbě logických linek. Logické linky byly sestaveny v platformách pro každé téma a následně

byly projednány v pracovní skupině Vzdělávání. Byla uplatněna základní logika analýzy (soubor logických linek – „problémy – příčiny – cíle“) dle Postupů KAP III MŠMT a Metodického listu č. 1 NPI.

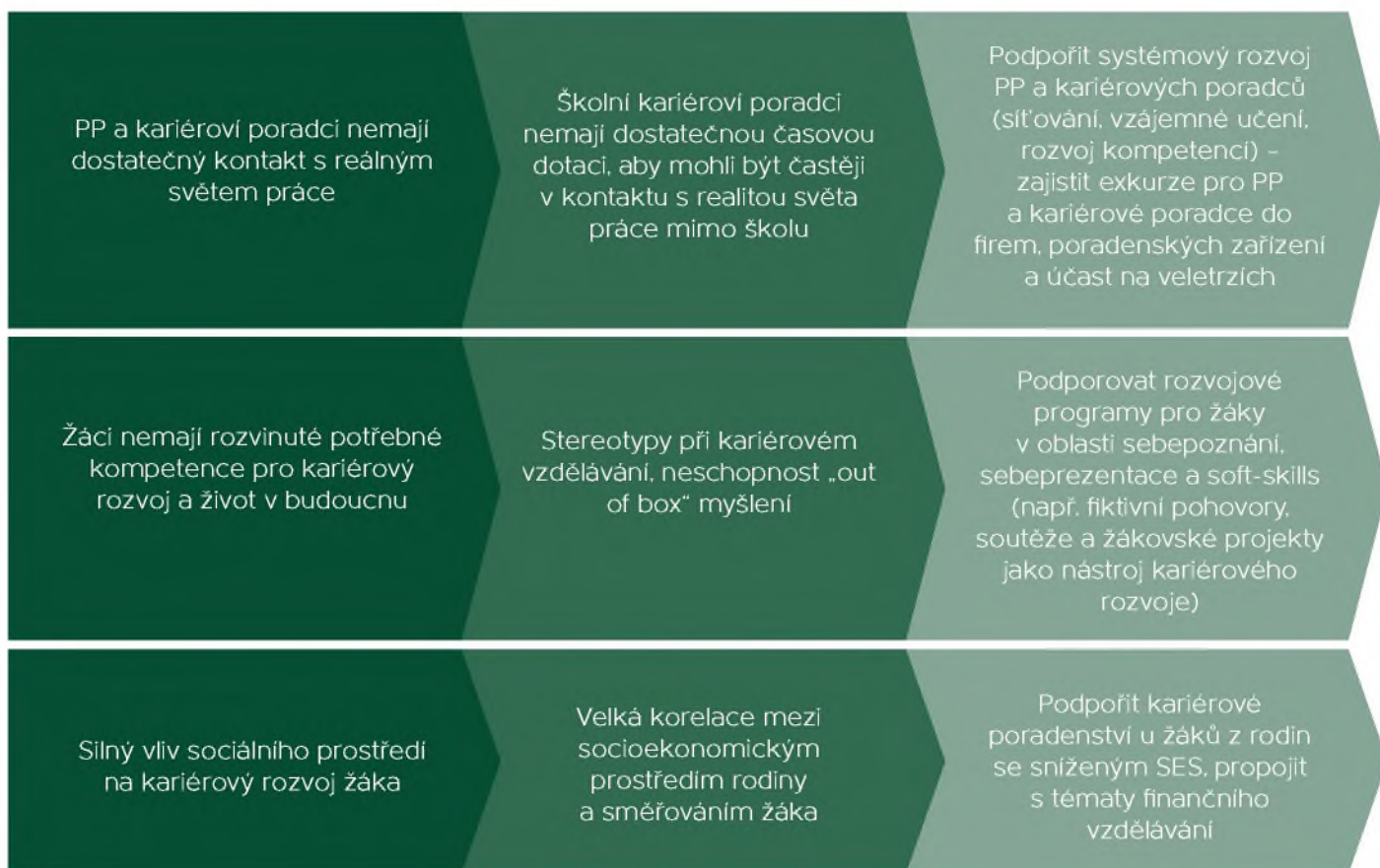
3.4.4.1 Logické linky: kariérové poradenství

Oblast kariérového poradenství je z hlediska sebepoznání, aktivizace a posilování silných stránek a rozvoje potenciálu každého žáka, studenta a účastníka neformálního vzdělávání úzce spjata s oblastí podnikavosti, iniciativy a kreativity. Platforma projektu KAP III byla sestavena z odborníků a zástupců škol v obou oblastech a v analýze potřeb území tak vznikly logické linky pro oblast kariérového poradenství, oblast podnikavosti, iniciativy a kreativity, ale také pro problémy a cíle společné pro obě tyto oblasti. Na tomto místě jsou pro úplnost uvedeny také logické linky společné pro obě oblasti. V části dokumentu III. Roční akční plány 2023-2025 jsou společné logické linky rozpracovány v jednotlivých klíčových tématech: 1. podnikavost, iniciativa a kreativita a 4. kariérové poradenství.

PROBLÉM	PŘÍČINA/PŘÍČINY	CÍL
Nedostatečné systematické zapojování odborníků do výuky v rámci motivace k podnikavosti a kariérovému vzdělávání	Nedostatečné kapacity a zdroje pro organizaci a přizvání kvalitních odborníků z praxe	Podpořit systematické zapojování odborníků z praxe do výuky, rozvoj tandemové výuky, spolupráci s absolventy, nastavit systém evaluace (reflexe součást ŠVP, ŠAP včetně časového prostoru)
Nízká motivace a kapacita ředitelů k podpoře podnikavosti a kariérovému rozvoji žáků	Ředitelé nemají dostatečné povědomí o významu podnikavosti v rámci komplexního kariérového rozvoje	Přípravit vzdělávací program pro ředitele zaměřený na oblast podnikavosti a kariérového poradenství / implementovat tato témata do vzdělávacích programů pro ředitele
Nízká informovanost učitelů o nástrojích pro rozvoj podnikavosti a kariérového vzdělávání	Informace nejsou jednoduše dostupné a na jednom místě	Zlepšit přehled a informace o výukových programech k rozvoji podnikavosti a kariérovému vzdělávání a vytvořit systém hodnocení těchto programů (inspiromat)
Nedostatečné sdílení inspirativní praxe v oblasti podpory podnikavosti a kariérového rozvoje mezi školami (od zkušených k těm méně zkušeným)	Malé sdílení zkušeností mezi učiteli, kolegiální sdílení, včetně outsourcingu, sdílení služeb a technologií	Podpořit sdílení zkušeností mezi učiteli a řediteli škol různými formami vč. vzájemných návštěv škol, představovat příklady inspirativní praxe
Málo rozvinutá spolupráce škol s rodiči a místní komunitou	Často nedostatečná spolupráce a komunikace rozvíjená mezi školou, rodiči a místní komunitou	Podporovat spolupráci školy s rodiči a komunitou, začleňování skupin MAP a školských rad do proměny výuky na dané škole
Není nastaven ucelený systém moderního kariérového poradenství na základních i středních školách	Samostatný kariérový poradce pouze u 21 % středních škol; nízká časová dotace pro kariérové poradenství (26 %); velmi heterogenní struktura pražských škol	Podpořit rozvoj ŠPP, zavádění nových prvků poskytování poradenství a ucelení kariérového poradenství v rámci komplexní služby žákům; zavést sdíleného kariérového poradce pro více (menších) škol

3.5 Podpora čtenářské gramotnosti

3.5.1 Vymezení tématu

Čtenářská gramotnost je schopnost porozumět textu, přemýšlet o něm, posuzovat ho, zabývat se jím a používat ho k dosažení vlastních cílů, k rozvoji vlastních vědomostí a potenciálu a k účasti ve společnosti. Čtenářská gramotnost kromě znalostí a dovedností také postihuje aspekt hodnotový i postojový a je podstatné, aby si žáci sami hledali příležitosti ke čtení a byli aktivními čtenáři. Z dat mezinárodních výzkumů (PIRLS, PISA, PIAAC) vyplývá, že rozvinutá čtenářská gramotnost sehrává důležitou roli nejen ve vztahu ke vzdělávacím výsledkům žáků, ale rovněž v uplatnění na trhu práce.

3.5.2 Zhodnocení současného stavu

V rámci rozvoje čtenářské gramotnosti více než čtyři pětiny škol v HMP pracují s odbornými texty ve výuce a mají vlastní knihovnu. Alespoň čtyři pětiny škol pracují

s texty napříč předměty, zvyšují motivaci žáků ke čtení a pracují s beletristickými texty ve výuce. SOU a SOŠ nejčastěji pracují s odbornými texty ve výuce. Gymnázia mají nejčastěji vlastní knihovnu a pracují s texty napříč předměty. Co se týká překážek, které omezují rozvoj čtenářské gramotnosti na středních a vyšších odborných školách, se dvě třetiny škol v HMP setkávají s nedostatečnou motivací žáků k rozvoji čtenářské gramotnosti a více než polovina škol s nedostatečnou úrovní čtenářské gramotnosti žáků ze ZŠ. Třetina škol naráží na nedostatek finančních prostředků na materiální zajištění rozvoje čtenářské gramotnosti.

V rámci projektu IKAP II – Inovace ve vzdělávání (Pii) byla v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti realizována celá řada vzdělávacích aktivit zaměřených na pedagogické pracovníky a žáky základních a středních škol. Témata aktivit reflektovala

požadavky škol i potřeby běžného života (real-life challenges). Důraz byl kladen převážně na čtenářské dílny, ale samotné semináře/školení poskytovaly komplexní podporu. Konkrétně byly ve spolupráci s organizací Post Bellum realizovány semináře, setkání učitelských skupin, zpracování příběhů památníků, pracovní sešity, čtenářské dílny, komplexní podpora a síťování učitelů pražských ZŠ a SŠ, posílení role školy jako centra změny a hybatele komunity, rozvoj digitální, čtenářské a pisatelské gramotnosti žáků. Dále pod vedením COPAG byly realizovány čítárny a program zahrnující olympiády a veřejná čtení. V neposlední řadě nabídla Střední odborná škola Jarov semináře Literatura ve filmu - čítárna, program zaměřený na podporu čtenářské gramotnosti.

3.5.3 Návaznost na průřezová témata

3.5.3.1 Proměna obsahu a způsobu vzdělávání

S rozvojem digitálních technologií a množstvím informací dostupných online nabývá čtení elektronických textů stále většího významu a je potřeba mu věnovat zvláštní pozornost, neboť vyžaduje používání specifických čtenářských strategií a osvojování dalších dovedností nutných ke čtení digitálních formátů. To potvrzují i výzkumná zjištění (např. iniciativy E-READ), jež ukazují na naléhavost hledání způsobů, které usnadní soustředěné (hluboké) čtení delších textů v prostředí obrazovek. V současné době se od žáků středních škol očekává, že budou schopni navigovat v komplexním informačním prostředí, které je plné různých typů textů a médií. To vyžaduje více než jen základní schopnost dekódovat slova na stránce. Rozvoj čtenářské gramotnosti v sobě proto zahrnuje kritické myšlení, mediální výchovu a schopnost adaptovat se na různé formy a zdroje informací. Moderní vzdělávací systémy musí reflektovat tyto proměny, aby připravily žáky středních škol na úspěšnou navigaci v informační společnosti.

3.5.3.2 Podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání

Podpora učitelů bude cíleně v rámci implementace KAP III Praha zaměřena na zvyšování pedagogických kompetencí vedoucích k rozvoji různorodých čtenářských strategií, a to i v kontextu odborné a profesní literatury a textů, s cílem zvyšování úrovně porozumění textu a obecně kritického myšlení žáků SŠ s následnou finanční podporou k rozšíření knižních fondů SŠ na území HMP.

3.5.3.3 Digitální kompetence

Digitální gramotnost je s gramotností čtenářskou ve významném vztahu, neboť společně (s matematickou) tvoří tzv. funkční gramotnost. Informační a digitální technologie, AI nebo mobilní aplikace proměňují tradiční statické texty na mnohdy dynamické i interaktivní elementy, jež svou formou usnadňují svoji interpretaci, následně zpracování či propojení (hypertextualitu) na další zdroje. Z tohoto důvodu je nutné zvýšení pedagogických digitálních kompetencí, jež následně pomohou cíleně zvednout (uplatitelnou) digitální gramotnost žáků HMP, neboť učitelé nebudou soustřeďovat primární pozornost jen na obsahovou znalost předmětů a pamětní reprodukci, ale zaměří se rovněž na náročnější úkoly vyžadující hlubší porozumění a praktickou aplikaci a také na schopnost žáků tvořit (digitální obsah), spolupracovat, hledat společná řešení a bezpečně šířit své výstupy v online prostředí (tedy rozvíjet základní digitální kompetence dle DigComp 2.1).

3.5.3.4 Snižování nerovnosti v přístupu ke vzdělání

Čtenářská gramotnost se řadí mezi základní pilíře vzdělávání a osobního růstu. Je nezbytnou dovedností, která zabezpečuje přístup k vyšším vzdělávacím příležitostem, kvalitnějším pracovním místům a lepšímu porozumění světu vedoucímu k angažovanému společenskému přístupu, tj. k zastávání a prosazování demokratických hodnot a postojů, ochraně lidských práv a rozvoje občanské soudržnosti. Samotným

klíčovým krokem vedoucím ke snižování nerovnosti v přístupu ke vzdělávání v čtenářské gramotnosti je zpřístupnění podpůrných vzdělávacích opatření, která se zaměřují na potřeby všech žáků SŠ skrze individuální čtenářské strategie. Ty následně povedou k osvojení si základních kompetencí a dovedností v navzájem propojených gramotnostech (čtenářské, informační, mediální a digitální).

3.5.3.5 Spolupráce ZŠ-SŠ, SŠ-VŠ, součinnost a spolupráce škol na územích

V HMP funguje v rámci propojování ZŠ, SŠ, VOŠ a VŠ například Didaktikon, vzdělávací centrum v rámci Kampusu Hybernská (HMP a UK) určené k experimentování, objevování a učení se hrou (heuristickou metodou), a to včetně rozvoje čtenářské, informační a mediální gramotnosti či kompetencí v oblasti kritického myšlení s důrazem na hlubší pochopení učiva a odhalení širších souvislostí s dosavadními znalostmi i s každodenními zkušenostmi žáka. Další cílovou skupinou Didaktikonu jsou pedagogičtí pracovníci. Díky unikátnímu spojení různých didaktických oborů

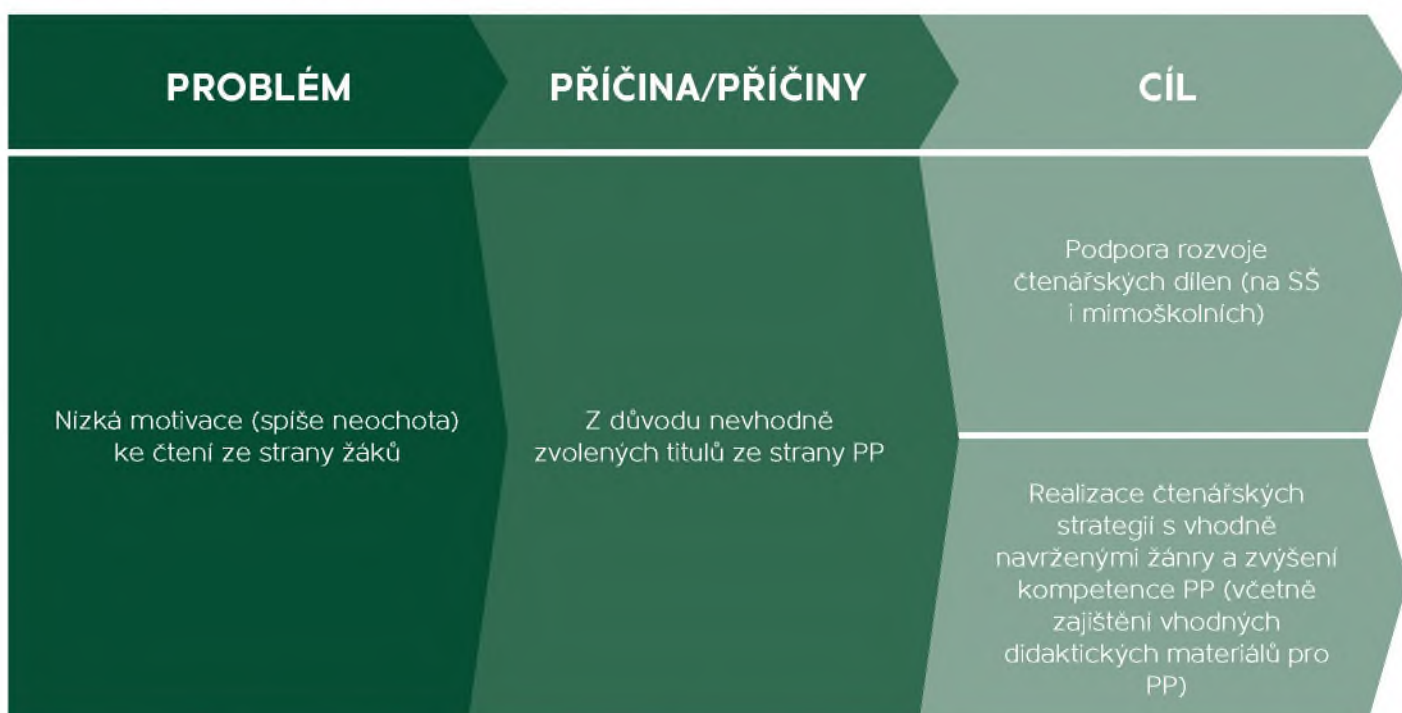
Univerzity Karlovy pomáhá Didaktikon experimentálně rozvíjet výuku učitelů i budoucích učitelů základních, středních a vyšších odborných škol, poskytovat jim možnost přistupovat nejen k vlastnímu vzdělávání, ale i vzdělávání žáků kreativně, integrovat různé didaktické postupy, různé technologie a různé vědecké disciplíny tak, aby výsledný vzdělávací koncept dokázal zaujmout žáky s různým zaměřením a inspiroval je k vlastnímu rozvoji, podnikavosti a kreativitě.

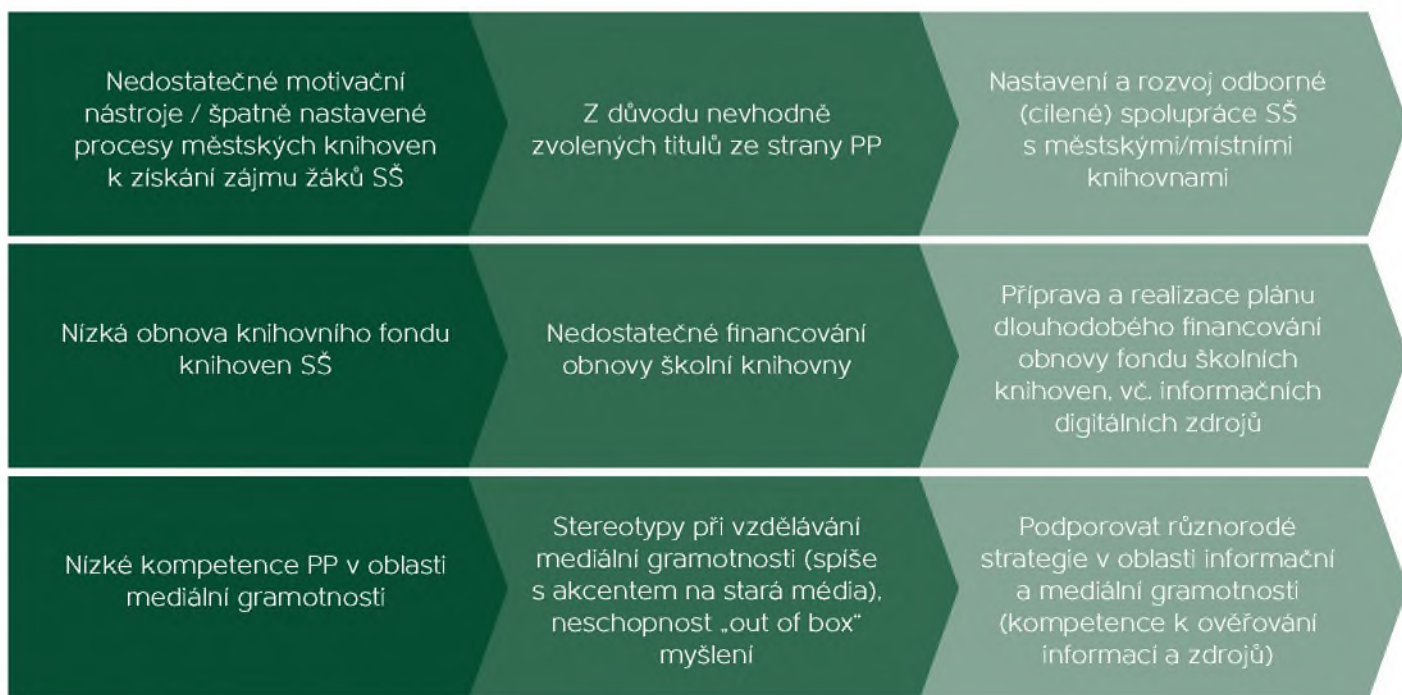
3.5.4 Identifikace problémových oblastí a potřeb

Základní dokumenty pro tvorbu KAP III jsou popsány v úvodu této části. Tyto dokumenty jsme použili jako východiska k tvorbě logických linek. Logické linky byly sestaveny v platformách pro každé téma a následně byly projednány v pracovní skupině Vzdělávání. Byla uplatněna základní logika analýzy (soubor logických linek – „problémy – příčiny – cíle“) dle Postupů KAP III MŠMT a Metodického listu č. 1.

3.5.4.1 Logické linky: podpora čtenářské gramotnosti

3.6 Podpora matematické gramotnosti

3.6.1 Vymezení tématu

Matematickou gramotností rozumíme schopnost jedince pochopit roli, kterou matematika hraje ve světě kolem nás. Pochopit zákonitosti, které jsou pro matematiku zásadní, a proniknout do matematiky tak, aby splňovala naše životní potřeby jako tvořivých, zainteresovaných a přemýšlivých občanů. Daný jedinec by měl být schopen porozumět různým typům matematického textu a pohotově používat početní dovednosti, zobecnit získané zkušenosti, umět argumentovat a pracovat s chybou (jako podnět k poučení se).

3.6.2 Zhodnocení současného stavu

V rámci rozvoje matematické gramotnosti na většině škol vyučující s žáky rozebírají jejich řešení, probíhají konzultace se žáky a žákům jsou předkládány úlohy, které vychází z reálného života. Zhruba na třech čtvrtinách škol dále probíhá práce s chybou jako prostředkem učení, motivace žáků k rozvoji matematické gramotnosti a využívá se ICT. Mnoho SOU pracuje s chybou jako

prostředkem učení. Na velké části SOŠ vyučující s žáky jejich řešení rozebírají a hodnotí, žákům jsou předkládány úlohy, které vychází ze situací reálného života. Gymnázia se nejčastěji zaměřují na zapojení žáků do soutěží či olympiád a konzultace pro žáky. Téměř tři čtvrtiny škol se v HMP setkávají s nedostatečnými znalostmi matematiky žáků ze ZŠ. Nadpoloviční část škol naráží na nedostatečnou motivaci žáků k rozvoji matematické gramotnosti. Alespoň třetina škol uvedla chybějící strategie rozvoje matematické gramotnosti na celonárodní úrovni, příliš nízkou časovou dotaci na rozvoj matematické gramotnosti ve výuce napříč předměty a nedostatek finančních prostředků na materiální zajištění rozvoje matematické gramotnosti na škole. Desetina škol nenaráží na žádné překážky.

V rámci projektu Implementace Krajského akčního plánu II – Inovace ve vzdělávání (IKAP II – Inovace ve vzdělávání) byla v oblasti rozvoje matematické gramotnosti realizována celá řada vzdělávacích aktivit zaměřených na pedagogické pracovníky a žáky základních a středních škol. Témata

aktivit reflektovala požadavky škol i potřeby běžného života (real-life challenges). Školení i kurzy probíhaly ve spolupráci Pražského inovačního institutu a Matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy.

3.6.3 Návaznost na průřezová témata

3.6.3.1 Proměna obsahu a způsobu vzdělávání

V rámci rozvoje základních gramotností je důležité sledovat a reagovat na rozvoj a změny v rámci technologických i společenských trendů s tím, jak se mění potřeby a požadavky zaměstnavatelů v kontextu 21. století. Proměna obsahu a způsobu vzdělávání proto bude v oblasti matematické gramotnosti zacílena na rozvoj vyššího kognitivního myšlení, problémového řešení a interdisciplinárních přístupů s cílem dosažení hlubšího porozumění a výuky v širokých souvislostech dle národní strategie (S2030+).

3.6.3.2 Podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání

Z pohledu implementace KAP III Praha lze za podporu považovat i plánovanou tvorbu a diseminaci interaktivních výukových médií, jejichž obsah bude zpracován s ohledem na potřebnou a tolik požadovanou interdisciplinaritu (tedy s přesahem do dalších předmětů, obzvláště pak těch profesních, k dosažení holističtějších principů implementace). Toto cíleně nastavené zpracování vychází ze šetření NPI na školách na území hlavního města Prahy.

3.6.3.3 Digitální kompetence

Digitální gramotnost je s gramotností matematickou ve významném vztahu, neboť společně (s čtenářskou) tvoří tzv. funkční gramotnost. Informační a digitální technologie, AI, virtuální a augmentovaná realita nebo mobilní aplikace proměňují způsob matematického uvažování při řešení problémů a nacházení odpovědi. Svým současným uzpůsobením usnadňují vyhledávání výpočetních dat, zpracování numerických výpočtů či geometrie. Digitální

technologie navíc pomocí principů Digital Humanities pomáhají s interpretací měkkých věd skrze tvrdá data – obzvláště z tohoto důvodu je nutné zvýšení pedagogických digitálních kompetencí, jež následně pomohou cíleně zvednout (uplatnitelnou) digitální gramotnost žáků hlavního města Prahy, neboť učitelé nebudou soustřeďovat primární pozornost jen na obsahovou znalost předmětů a pamětní reprodukci, ale zaměří se rovněž na náročnější úkoly vyžadující hlubší porozumění a praktickou aplikaci a také na schopnost žáků spolupracovat a hledat společná řešení v online prostoru.

3.6.3.4 Snižování nerovnosti v přístupu ke vzdělání

Za nejrozšířenější nerovnost v přístupu ke vzdělávání v oblasti matematické gramotnosti lze považovat dle šetření NPI ČR, ale i testování Scio na území hlavního města Prahy rozdílnou počáteční úroveň matematických znalostí a dovedností žáků prvních ročníků. Střední školy (obzvláště odborné) tudíž v šetřeních svých potřeb explicitně uvedly požadavek na půlení hodin, aby mohla být zabezpečena individuální vzdělávací potřeba každého žáka nutná pro komplexní rozvoj matematické gramotnosti tak, aby od druhých ročníků měli tito žáci srovnatelné podmínky, jež sekundárně povedou i k omezení předčasných odchodů z institucionálního procesu vzdělávání.

3.6.3.5 Spolupráce ZŠ-SŠ, SŠ-VŠ, součinnost a spolupráce škol na územích

V HMP funguje v rámci propojování ZŠ, SŠ, VOŠ a VŠ také například Didaktikon, vzdělávací centrum v rámci Kampusu Hybernská (HMP a UK) určené k experimentování, objevování a učení se hrou (heuristickou metodou), a to včetně rozvoje matematické gramotnosti a znalosti v oblasti přírodních věd (fyziky a chemie) s důrazem na hlubší pochopení učiva a odhalení širších souvislostí s dosavadními znalostmi i s každodenními zkušenostmi žáka. Cílovou skupinou Didaktikonu jsou také pedagogičtí pracovníci; díky unikátnímu spojení různých didaktických oborů Univerzity Karlovy pomáhá Didaktikon experimentálně rozvíjet výuku učitelů i budoucích učitelů základních, středních

a vyšších odborných škol. Poskytuje jim možnost přistupovat nejen k vlastnímu vzdělávání, ale i vzdělávání žáků kreativně, aby výsledný vzdělávací koncept dokázal zaujmout žáky s různým zaměřením a inspiroval je k vlastnímu rozvoji, podnikavosti a kreativitě.

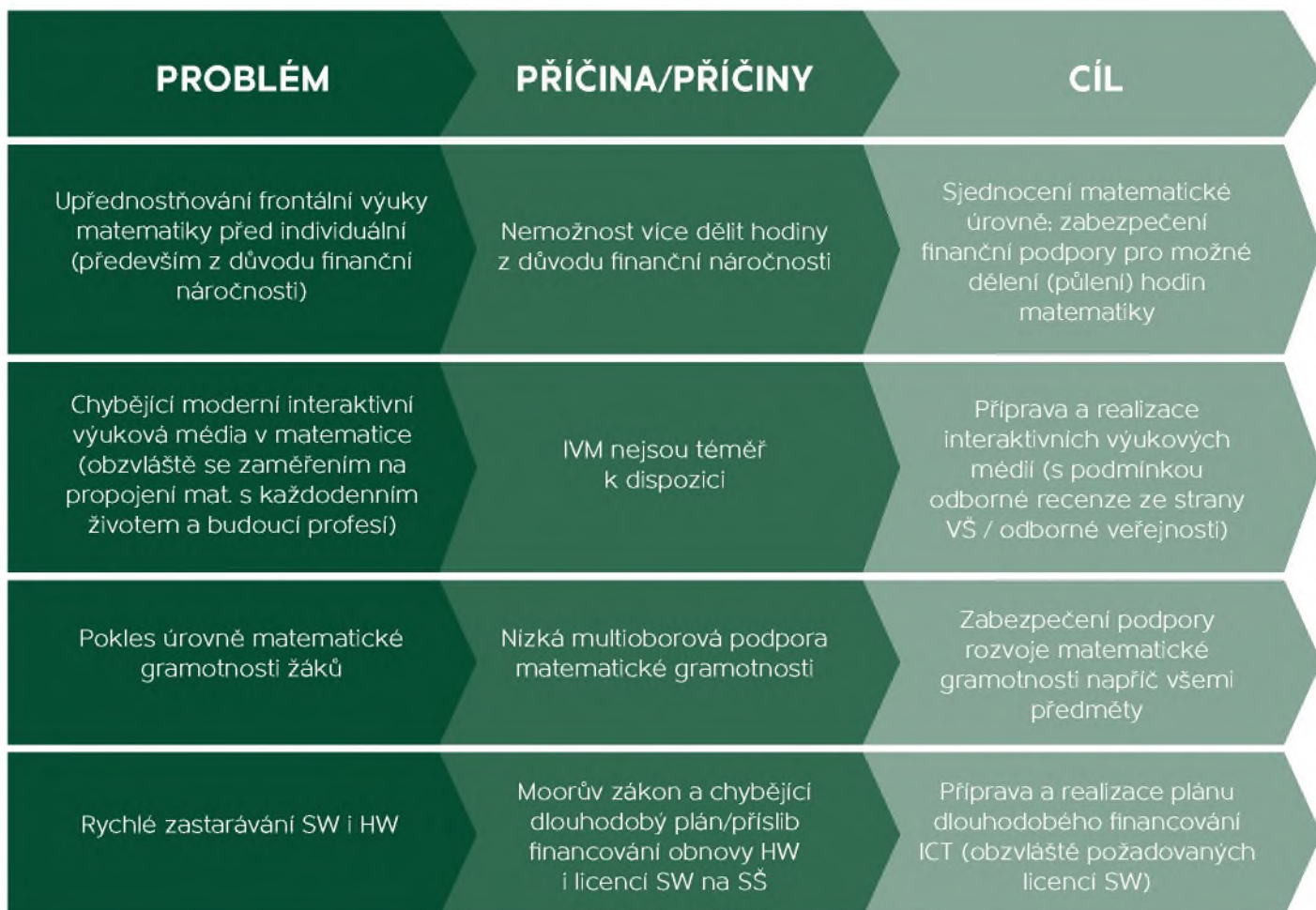

3.6.4 Identifikace problémových oblastí a potřeb

Základní dokumenty pro tvorbu KAP III jsou popsány v úvodu této části. Tyto dokumenty jsme použili jako východiska k tvorbě logických linek. Logické linky byly sestaveny v platformách pro každé téma a následně byly projednány v pracovní skupině Vzdělávání. Byla uplatněna základní logika analýzy (soubor logických linek – „problémy – příčiny – cíle“) dle Postupů KAP III MŠMT a Metodického listu č. 1 NPI.

3.6.4.1 Logické linky: podpora matematické gramotnosti

3.7 Klíčové téma rozvoj potenciálu každého dítěte, žáka, studenta či účastníka neformálního vzdělávání

(Podpora individualizace výuky a vyššího využívání didaktických postupů umožňujících vzdělávání heterogenních kolektivů)

3.7.1 Vymezení tématu

Jedním z cílů Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2030+ je snížit nerovnosti v přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a umožnit maximální rozvoj potenciálu všech žáků vstupujících do vzdělávání a motivovat je k dalšímu vzdělávání a studiu. Strategie 2030+ akcentuje potřebu zmenšit závislost výsledků vzdělávání žáků na sociálním statusu rodiny, které je v České republice dlouhodobě zaznamenáváno ve vysoké míře. Ve srovnávacích šetřeních patříme mezi státy s největšími vzdělávacími nerovnostmi, které se projevují výraznou závislostí výsledků vzdělávání na sociálním statusu rodičů, značnými rozdíly mezi výsledky žáků z různých škol i regionů a nízkou mezigenerační mobilitou ve vzdělávání, jež je způsobena nízkou schopností vzdělávacího systému sociální rozdíly vyrovnávat a motivovat žáky k dosažení vyšších stupňů vzdělání (Strategie 2030+, šetření MŠMT).

Možnost zažít úspěch ve vzdělávání by měli dostat všichni žáci bez ohledu na své socioekonomické zázemí, zdravotní nebo jakékoli jiné znevýhodnění. Doporučením ČŠI je včas přijímat opatření k podpoře žáků ohrožených školním neúspěchem, vytvářet příležitosti pro doučování, vzájemnou spolupráci žáků při přípravě na vyučování a podporu žáků, kteří nemají doma vhodné zázemí pro učení. Je nutné zefektivnit systém školských poradenských zařízení zavedením sjednocených postupů při poskytování poradenských služeb, a to zejména při identifikaci speciálních vzdělávacích potřeb a nadání a doporučování realizovatelných podpůrných opatření.

Je nutné zlepšit vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků a nastavit funkční systém rozvoje jejich potenciálu. K tomu přispívá také zavádění formativního

přístupu (hodnocení), které se zaměřuje na pokrok každého žáka, podporuje proces učení a vede k přebírání zodpovědnosti za vlastní výsledky (viz klíčové téma č. 8, podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání, i cestu k jejich dosažení). Je třeba využívat v širší míře sebehodnocení a vrstevnické hodnocení s cílem posilovat a rozvíjet sebepojetí a sebevědomí žáků. Neméně důležitá je role vedení školy, které se soustředí na maximální úspěch každého žáka a na rozvoj pedagogických leaderů schopných přijímat zodpovědnost za budování pozitivních vztahů ve třídách/sborovnách a nabídnout k tomu potřebnou podporu.

Vedle toho je třeba posilovat občanské vzdělávání s cílem vybavit žáky kompetencemi potřebnými pro zodpovědný život v demokratické společnosti (žakovské parlamenty), podporovat místně zakotvené učení (servisní učení), kdy žáci v rámci výuky pomáhají řešit problém či plní potřebu obce/místa, kde žijí. Občanské vzdělávání je pojímáno jako fenomén celé školní komunity. Dochází k mezioborové spolupráci, žák získává nové znalosti a dovednosti a zároveň prakticky přispívá i k zlepšování kvality života v obci/místě, kde žije, a dochází k posílení role školy jako demokratické instituce. Je také nezbytné získat větší porozumění a podporu ze strany rodičů a více propojit výuku s mimoškolními aktivitami žáků, podpořit spolupráci škol s rodiči, místní komunitou i trhem práce.

Pro rozvoj potenciálu každého jednotlivce je velmi prospěšné propojování formálního a neformálního vzdělávání. Vedle rozvoje potenciálu každého žáka a studenta v rámci formálního vzdělávání hraje v této oblasti významnou roli také vzdělávání neformální,

kteře disponuje dalšími možnostmi, jak potenciál kařždého účastníka neformálního vzdělávání rozvíjet včetně celoživotního vzdělávání. Díky prožitkové složce souvisí neformální vzdělávání úzce také s možností působit na hodnotovou orientaci jedinců. Tito aktéři přinášejí do vzdělávání to, co je v dnešní době velmi potřebné a žádané a často v oblasti formálního vzdělávání chybí. Je to mj. výchova prožitkem (zážitková pedagogika), výchova k zodpovědnosti za sebe i za druhé, výchova formou přímého kontaktu dětí a mladých lidí s přírodou, výchova k dobrovolnictví, vedení k participaci a další. Je proto důležité podporovat pedagogické pracovníky, aby do své výuky zařazovali prvky neformálního vzdělávání, učení venku, exkurze, spolupráci s dalšími mimoškolními organizacemi, zaměstnavateli a odbornými pracovišti (např. knihovnami, muzei a dalšími pamět'ovými i uměleckými institucemi), centry excellence, science centry, středisky ekologické výchovy a dalšími poskytovateli vzdělávacích služeb, programů, soutěží a stimulačních mimoškolních aktivit (odborná soustředění, přípravné kurzy, on-line vzdělávání, badatelská činnost aj.).

3.7.2 Zhodnocení současného stavu

V rámci podpory inkluzivního vzdělávání střední a vyšší odborné školy nejčastěji evidují žáky se SVP a vyučující na školách volí vhodné metody, formy a styl výuky v souladu se SVP žáků nebo vhodné metody pro zjišťování výsledků učení žáků. Zhruba tři čtvrtiny škol zohledňují charakter obtíží při péči o žáky v průběhu přijímacího řízení a při ukončování studia, při péči o žáky se SVP spolupracují se školskými poradenskými zařízeními, která mají žáky v péči. Zpracovávají a průběžně vyhodnocují individuální vzdělávací/výchovné plány a při výuce zohledňují potřeby žáků, jejichž mateřským jazykem není čeština. Více než třetina škol nenaráží na žádné překážky, které omezují podporu inkluzivního vzdělávání na středních a vyšších odborných školách v HMP. Necelá třetina škol se potýká s nedostatečnými finančními prostředky pro zajištění inkluzivního vzdělávání na škole. Čtvrtina škol uvedla příliš vysoký počet žáků ve třídě a pětina nedostatečné technické

a materiální zabezpečení pro inkluzivní vzdělávání a nedostatečné vzdělání vyučujících v oblasti inkluzivního vzdělávání. A více než čtvrtina škol se nepotýká s žádnými překážkami.

Práce s nadanými a mimořádně nadanými je pro hl. m. Prahu velkým potenciálem. Z dostupných dat je zřejmé, že v Praze, stejně jako na celorepublikové úrovni dochází k nedostatečné identifikaci a následnému vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných dětí s ohledem na jejich specifika. Důvodem je absence systematického a koordinovaného přístupu na regionální úrovni, který by účinně propojil jednotlivé aktéry, zejména školy, pedagogicko-psychologické poradny a pražskou síť podpory nadání při NPI ČR či jiné subjekty zabývající se prací s nadanými. Přístup pedagogů a možnosti, které může nadaný žák využít, se výrazně liší od školy ke škole (Česká školní inspekce, 2022). Trajektorie vzdělávání nadaného žáka závisí z velké části na tom, jakou školu navštěvuje, zda ho pedagog vyhodnotí jako nadaného a zda podnikne náležité kroky k jeho rozvoji. Odborníci dlouhodobě upozorňují na skutečnost, že nadání bývají nadprůměrně rozumově, osobnostně i citově rozvinutí. Pokud nejsou tyto žáci dostatečně rozvíjeni a podporováni, může dojít nejen ke ztrátě potenciálu, ale až psychickým potížím, poté tedy nemůže společnost z jejich potenciálu těžit. Dle Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR se v mezinárodním srovnání stává společnost méně úspěšnou.

V rámci podpory tématu rozvoje potenciálu probíhá v HMP celá škála aktivit na všech úrovních (NPI ČR, projekty NNO, např. SOFA, META, Člověk v tísni a další). V rámci projektů IKAP II – Inovace ve vzdělávání (Pii) proběhl nákup vybavení pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, byla založena platforma pro aktivní sdílení pracovníků ŠPP, připraveny Základy krizové intervence pro psychology ve školství – outsourcovaná vzdělávací služba, proběhla také konference dobré praxe. Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, partner IKAP II – Inovace ve vzdělávání zpracoval systém profesního rozvoje v oblasti šikany a kyberšikany ve školním prostředí v rozsahu 30 hodin zahrnující 5 fází podpory. Partner

projektu Člověk v tísní se věnoval tématu práce s rodinou ve prospěch dítěte, mentoringu dětí a mládeže a podpoře vzdělávání žáků, rozvíjení kompetencí pedagogických pracovníků (pedagogů a asistentů pedagoga) v práci s dětmi se SVP (supervize, blended learning), Jules a Jim realizoval školení pracovníků škol, intervize a konzultace – prevence školního šikanování. Společnost pro kreativitu ve vzdělávání podpořila implementaci a šíření dobré praxe kreativního učení na školách (odborné metodické vedení pedagogů a mentorská podpora pro práce se žáky), semináře pro pedagogy, dětský think thank, festival umění a krásy aj., CEDU připravilo metodickou podporu v zavádění a nastavování funkčních třídnických hodin a k vytvoření a podpoře funkčních žákovských parlamentů. Gymnázium Na Zatlanec realizovalo projekt Ověření systému podpory nadání na gymnáziu. Organizace Vigvam zajišťuje vzdělávání pedagogických pracovníků v primární prevenci a intervenci v oblasti práce s těžkými tématy ve školství (smrt, malé ztráty – izolace, ztráta sociálního kontaktu, proces truchlení) – webináře a k tomu školicí materiály. Centrum odborné přípravy a gymnázium (COPAG) ve Vysočanech pořádalo adaptační kurz podpořený z projektu IKAP II – Inovace ve vzdělávání pro žáky 1. ročníků. Akademie řemesel Zelený pruh pořádala adaptační kurzy jako prevenci sociálně patologických jevů a předčasných odchodů ze vzdělávání. Střední odborná škola Jarov zajišťuje celoroční programy pro žáky se SVP a adaptační kurzy. Organizace Česká asociace streetwork spravuje platformu pro řešení problematiky předčasných odchodů ze vzdělávání.

V rámci projektu IKAP II – KPPS se implementuje podpora inkluze několika formami. Jedná se například o doučování žáků ohrožených předčasným odchodem či vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem v mateřských školách. Zajišťuje se také podpora žáků talentovaných. Mezi aktivity zaměřené na žáky mimořádně nadané patří již zmiňované TOP kempy, soutěže Sollertia či nadstavbové kroužky.

3.7.3. Návaznost na průřezová témata

3.7.3.1 Proměna obsahu a způsobu vzdělávání

Přestože vysoký počet žáků ve třídě příliš nepřispívá k možnostem, jak pracovat jinými způsoby se třídou, mnozí zástupci vedení škol i pedagogičtí pracovníci usilují ve své práci o integraci principů práce s heterogenními kolektivy, diferenciaci a individualizace výuky, kdy pedagogičtí pracovníci berou v potaz speciální vzdělávací potřeby, žáky z rodin se sníženým SES, vícejazyčné žáky a žáky s OMJ, pracují s žáky nadanými a mimořádně nadanými tak, aby každému žákovi a studentovi bylo umožněno zažít školní úspěch a dosáhnout rozvoje vlastního potenciálu. Tuto snahu je třeba systematicky podporovat jednak podporou školských poradenských pracovišť a jejich činnosti, rozvojem kompetencí učitelů, ale také například pomocí zajištění prostoru pro doučování přímo ve škole i online formou. Je třeba zajistit vzdělávání žáků a účastníků zájmového a neformálního vzdělávání v oblasti rozvoje jejich vlastního potenciálu a celoživotního učení. Dobře vedená týmová a projektová spolupráce umožňuje rozvoj řady kompetencí. Vedle toho je důležité umožnit žákům a studentům participaci na chodu školy, například ve formě žákovského parlamentu, který vede k jejich aktivizaci, podpoře demokratické kultury na škole a přispívá k proměně školního klimatu. Nezastupitelnou roli v rozvíjení potenciálu všech žáků a studentů a jejich kompetencí k profesnímu, osobnímu i občanskému životu hraje také neformální vzdělávání a zájmové činnosti, které se mohou dít přímo na škole (soutěže, přehlídky, kroužky, programy NNO a dalších iniciativ) či v mimoškolním prostředí.

3.7.3.2 Podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání

V oblasti podpory učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání je důležité podpořit a zajistit vzdělávání k rozvoji kompetencí pedagogických pracovníků a pracovníků v zájmovém a neformálním vzdělávání

směřujících k rozvoji potenciálu žáků a účastníků zájmového a neformálního vzdělávání, zajistit prostor pro vzájemné profesní sdílení a pro přenos dobré a inspirativní praxe při zavádění inovativních a funkčních metod vzdělávání z hlediska rozvoje potenciálu žáků. Realizační tým KAP uspořádal v průběhu roku tematické setkání k oblasti wellbeingu pro zástupce vedení škol, pedagogické pracovníky a odbornou veřejnost zaměřený na předávání dobré praxe a vzájemné sdílení škol na území. Téma wellbeingu, žáků se sníženým SES, vícejazyčných žáků a žáků s OMJ, nadaných a mimořádně nadaných, stejně jako kompetence k budování demokratické kultury školy a propojení s místní komunitou, včetně prověřených materiálů, budou součástí webového rozcestníku připravovaného v rámci KAP III pro podporu a informovanost v tématu. Téma wellbeingu a podpora rozvoje potenciálu každého žáka je také součástí programů probíhajících v IKAP II – Inovace ve vzdělávání včetně programů leadershipu pro vedení škol. V oblasti nadání a nadaných probíhá řada aktivit také v rámci projektu PSA.

3.7.3.3 Digitální kompetence

Informační a digitální technologie hrají nezastupitelnou roli také v oblasti rozvoje potenciálu každého žáka. Je velmi důležité, aby pedagogičtí pracovníci vnímali možnosti, které technologie včetně AI v této oblasti nabízí, stejně tak aby uměli kriticky hodnotit vyhledávané informace a pracovat s riziky v oblasti technologií. Zásadní je také předcházet vzniku digitální propasti žáků zajištěním potřebných technologií a přístupu k nim ve školách včetně kvalitního připojení k internetu.

3.7.3.4 Snižování nerovnosti v přístupu ke vzdělání

Pro rozvoj potenciálu každého dítěte, žáka, studenta či účastníka neformálního vzdělávání je naprosto zásadním předpokladem, ale také důsledkem snižování nerovností v přístupu ke vzdělávání, dostupnost, inkluze a kvalita předškolního vzdělávání, inkluzivní (společné) vzdělávání

a podpora dětí, žáků, studentů či účastníků neformálního vzdělávání ohrožených neúspěchem ve vzdělávání, naplňování cílů společného vzdělávání, rozvoj kompetencí pedagogů v oblastech, které směřují ke schopnosti vzdělávat různorodé kolektivy dětí a rozvíjet potenciál dětí, žáků, studentů či účastníků neformálního vzdělávání se sociálním a jiným znevýhodněním. V této oblasti je nezbytná úzká spolupráce školy a ŠPP, podpora vzdělávání a rozvoje kompetencí pedagogických pracovníků včetně kulturní senzitivity a schopnosti trauma respektující komunikace. Budování příznivého a bezpečného klimatu škol, které podporuje wellbeing jak učitelů, tak žáků, nebo rozvoj demokratické kultury škol jsou dalšími faktory, které umožňují kognitivní rozvoj v procesu vzdělávání pro všechny.

3.7.3.5 Spolupráce ZŠ-SŠ, SŠ-VŠ, součinnost a spolupráce škol na území

Spolupráce škol, profesní sdílení a spolupráce učitelů, sdílení pozitivních i negativních zkušeností pomáhá překonávat překážky a přispívá ke zvyšování kvality všech škol, v rámci KAP III probíhá snaha o systematické propojování inovativních škol s ostatními tak, aby kvalitní školy pomáhaly v zavádění inovací a přenášením příkladů inspirativní praxe dalším školám.

3.7.4 Identifikace problémových oblastí a potřeb

Základní dokumenty pro tvorbu KAP III jsou popsány v úvodu této části. Tyto dokumenty jsme použili jako východiska k tvorbě logických linek. Logické linky byly sestaveny v platformách pro každé téma a následně byly projednány v pracovní skupině Vzdělávání. Byla uplatněna základní logika analýzy (soubor logických linek – „problémy – příčiny – cíle“) dle Postupů KAP III MŠMT a Metodického listu č. 1 NPI.

3.7.4.1 Logické linky - rozvoj potenciálu každého dítěte, žáka, studenta či účastníka neformálního vzdělávání

(Podpora individualizace výuky a vyššího využívání didaktických postupů umožňujících vzdělávání heterogenních kolektivů)

Nárůst rizikového chování, SPCH, úzkosti, sebevražd a sebepoškození, případně trvalé nespokojenosti žáků; u PP roste syndrom vyhoření

Současná společenská situace vede k růstu pocitu duševní nepohody žáků a PP, může způsobovat zhoršování klimatu školy a ovlivňovat vzdělávací výsledky žáků

Systematická podpora wellbeingu žáků i PP a jejich celkové duševní pohody ve školách

S nárůstem rizikového chování, SPCH, úzkosti, žáků s OMJ, nadaných jsou kladeny vyšší nároky na činnost školských poradenských pracovišť

Přetížená školská poradenská zařízení a jejich nedostatečná kapacita

Školy nejsou tolik závislé na externí pomoci, mají funkční poradenská pracoviště

Oblast podpory a vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků stále není ve školách v potřebné míře systematicky rozvíjena a akcentována

Nedostatečná pedagogická diagnostika a spolupráce s externími subjekty; školy nepodporují vzdělávání PP v oblasti rozvoje nadání

Základní informace k rozvoji nadání a péči o nadané má každý PP, takže podpora nadání se stane běžnou součástí vzdělávání

Školy dostatečně nerozvíjí demokratickou kulturu školy a kompetence žáků pro život v demokratické společnosti za podpory aktivní spolupráce celé komunity školy

Demokratické kultuře školy není věnováno dostatek prostoru a občanské vzdělávání nemá vysokou prestiž

Rozvoj demokratické kultury a možnosti participace žáků na chodu školy; OV pojmout jako fenomén celé školní komunity

Nedostatečná podpora vícejazyčných žáků a žáků s OMJ

Velký nárůst počtu vícejazyčných žáků a žáků s OMJ

Zlepšit podmínky k realizaci jazykové přípravy pro vícejazyčné žáky a žáky s OMJ

3.8 Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání

3.8.1 Vymezení tématu

Pro dosažení cílů v oblasti vzdělávání a podpory kompetencí pedagogických pracovníků je nutné, aby školy byly vedeny jako učící se organizace, které jsou schopné naplňovat potřeby svých žáků (Strategie 2030+). Je potřeba zlepšovat podmínky pro pedagogickou práci škol, zavádět využívání pedagogické diagnostiky a klást důraz na individualizaci vzdělávání tak, aby docházelo k rozvoji potenciálu každého žáka (diferencovat výuku s ohledem na individuální předpoklady a potřeby žáků a poskytnout jim systematickou podporu).

K zajišťování kvalitní výuky pro každého žáka potřebují školy nezbytně systémovou podporu, motivované a dobře připravené učitele a pedagogické leadery, kteří jsou schopni budovat bezpečné a kvalitní vzdělávací prostředí. Nezbytný je dostatečný počet dalších pedagogických i nepedagogických pracovníků zajišťujících optimální a efektivní fungování školy a vzájemnou spolupráci. K tomu je třeba zajistit systematický posun ve znalostech, dovednostech a odborných kompetencích, což se neobejde bez nastavení a sdílení vize a plánu rozvoje školy (strategické dokumenty včetně plánů vzdělávání PP). Stejně tak lze rozvoj pedagogických kompetencí jen stěží realizovat bez vzájemného profesionálního sdílení, společných setkání k předávání dobré praxe napříč předměty, tématy a vzdělávacími akcemi.

Důležité je zavádění formativního přístupu (hodnocení), které se zaměřuje na pokrok každého žáka, podporuje proces učení a vede k přebírání zodpovědnosti za vlastní výsledky. Je třeba využívat v širší míře sebehodnocení a vrstevnické hodnocení s cílem posilovat a rozvíjet sebepojetí a sebevědomí žáků.

Mezi nejdůležitější aktivity k podpoře pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí patří

posilování role ředitele jako pedagogického leadera, podpora vzdělávání ředitelů a pedagogických pracovníků (včetně stáží na jiných školách, supervize, expertního poradenství, koučinku atd.), rozvoj pedagogických leaderů schopných přijímat zodpovědnost za budování pozitivních vztahů ve třídách/sborovnách a nabídka potřebné podpory k těmto krokům. Mezi další podpůrné aktivity patří cílená podpora rozvoje pedagogických kompetencí začínajících učitelů, podpora vzdělávání poradenských pracovníků ve školních poradenských pracovištích a podpora wellbeingu pedagogů, jejich resilience, vnitřní motivace a mechanismy zabraňující podlehnutí syndromu vyhoření.

3.8.2 Zhodnocení současného stavu

Stabilizovat kvalitu práce učitelů a podpořit její zvyšování se ne zcela daří. Pomalu narůstající a dosud nedostatečná podpora práce učitele, rostoucí nároky na učitele, zvyšující se průměrný věk učitelů i jejich nedostatek na trhu práce ukazují, že pro české učitele jsou podmínky i požadavky jejich profese mimořádně náročné (doplňková data z šetření MŠMT). Pro učitele a školy obecně nemusí být snadné orientovat se v množství nabídek seminářů a kurzů a zejména v jejich kvalitě. V tomto ohledu mohou být školám nápomocni zřizovatelé, zejména ti, kteří zřizují více škol (doplňková data z šetření MŠMT).

V rámci projektu IKAP II - Inovace ve vzdělávání (Pii) proběhl leadership program Ředitelská akademie, který se soustředil na vzdělávání ředitelů a vedení škol. Na podporu strategického rozvoje škol proběhl rovněž vzdělávací program Strategické řízení rozvoje škol, assessment ředitelů škol s využitím digitálních nástrojů a VR, koučink pro zástupce vedení

škol a pedagogy nebo kulaté stoly pro vedoucí pracovníky škol se stakeholdery a odborníky. Partner Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy spolupracoval na programu Ředitelské akademie a připravil inovovaný kurz pro vedoucí pedagogické pracovníky, reflektivní kurz pro vedoucí pedagogické pracovníky, videolekce k řízení pedagogického procesu nebo databázi materiálů k řízení pedagogického procesu a workshopy. Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání je realizována také projektem IKAP II - KPRPS (HK), a to několika způsoby. Jedním z nich jsou výjezdy pedagogů do zahraničí, tzv. zahraniční mobility, kterých proběhlo již více než 250. Ty umožňují zaměstnancům škol zvyšovat své odborné kompetence osobní zkušeností se zahraniční výukou a praxí. Také formou stáží u zaměstnavatelů, tandemovou výukou či přítomností odborníka z praxe ve výuce jsou tyto kompetence zvyšovány a podporovány. Klíčové kompetence pedagogů posilují také školení v prostředí center interaktivní výuky (CIV), kterých v rámci projektu proběhlo více než 15.

3.8.3. Návaznost na průřezová témata

3.8.3.1 Proměna obsahu a způsobu vzdělávání

V rámci tématu podpory pedagogických, manažerských a didaktických kompetencí pedagogických pracovníků je kladen důraz především na to, aby si učitelé v průběhu dalšího vzdělávání osvojovali kompetence, které jim umožní práci s různorodými kolektivy školních tříd, aby mohli lépe využívat ve své praxi pedagogickou diagnostiku (pro všechny žáky včetně žáků se SVP, sníženým SES, vícejazyčnými žáky a žáky s OMJ, nadanými a mimořádně nadanými žáky) a kompetence, které jim pomohou předávat obsah učiva tak, aby jej žáci chápali v širších souvislostech. A aby se naučili při své práci využívat možnosti, které nabízí projektová, badatelská, zážitková pedagogika a další. Ředitele a vedení škol je v leadershipových programech vhodné vést tak, aby byli schopní na školách vytvářet bezpečné klima, podpořili zapojení

pedagogických pracovníků i žáků do vzdělávacího procesu a podpořili rozvoj inovativních metod výuky.

3.8.3.2 Podpora učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání

Podpořit pedagogické, didaktické a manažerské kompetence pracovníků ve vzdělávání je důležitou částí obecněji pojímané podpory učitelů, ředitelů a dalších pracovníků ve vzdělávání. Současně s tím je třeba zohlednit i vytvoření strategických dokumentů školy (vize, mise, další rozvoj školy, plán vzdělávání PP atd.), zajistit adekvátní vybavení školy a materiální zajištění pro výuku konkrétních předmětů, finančně ohodnotit pracovníky ve vzdělávání, postarat se o jejich wellbeing atd. Jedná se o vzájemně související a propojené oblasti, kdy jedna ovlivňuje druhou, je tedy třeba průběžně podporovat všechny. Současně však platí, že práce na jedné z nich může pozitivně ovlivnit i zbývající.

3.8.3.3 Digitální kompetence

Rozvoj digitálních kompetencí v dalším vzdělávání pedagogických pracovníků a jejich aplikace při online výuce, ale také webinářů a setkání v online prostředí při svém vzdělávání byl výrazně akcelerován pandemií covidu-19. V současné době je vhodné navazovat a dále rozvíjet digitální kompetence učitelů, jejich schopnost využívat silných stránek technologických možností včetně AI nebo virtuální reality tam, kde je to vhodné. Zároveň je důležité umět pracovat s kritickým hodnocením sběru informací a dostupných zdrojů a vyhodnotit rizika, která informační a digitální technologie představují. S tím souvisí také často zmiňovaná nepřehledná a roztříštěná nabídka online kurzů a materiálů do výuky, ve kterých se musí pedagogičtí pracovníci zorientovat. KAP III si v tomto směru vytyčil cíl vytvořit jednoduchý webový rozcestník založený na tématech KAP, který umožní učitelům snadnou základní orientaci v daných tématech a nabídne ověřené kvalitní výukové materiály k využití ve škole.

3.8.3.4 Snižování nerovnosti v přístupu ke vzdělávání

Veškeré vzdělávání pedagogických pracovníků by mělo dbát na vedení pedagogických pracovníků ke snižování nerovnosti v přístupu ke vzdělávání v každé oblasti, k podpoře žáků ohrožených školním neúspěchem, k práci s různorodým kolektivem, k rozvíjení potenciálu každého žáka, studenta či účastníka neformálního vzdělávání včetně žáků se SVP i žáků nadaných, a to zejména prostřednictvím diferenciací a individualizace výuky. K tomu je zapotřebí práce s celým školním kolektivem a podpora vedení školy. Velmi důležitou součástí je také využívání forem neformálního vzdělávání v rámci školy (využívání programů NNO, zájmové a volnočasové činnosti ve školách) i mimo školní prostor, například v přírodě nebo na půdě kulturních a paměťových institucí.

3.8.3.5 Spolupráce ZŠ-SŠ, SŠ-VŠ, součinnost a spolupráce škol na území

Pro efektivní rozvoj kompetencí učitelů je vhodné zajistit spolupráci pracovníků projektů MAP a KAP a dalších vzdělávacích projektů na území projektů a jejich vzájemné sdílení a pravidelnou komunikaci na území. Realizační tým KAP se v průběhu projektu

pravidelně scházel se zástupci pražských MAP a společně byly vytipovány oblasti témat, ve kterých je vhodné rozvíjet spolupráci a budovat ucelenou koncepci na všech stupních vzdělávání, především ale mezi základními a středními školami. Také byl za tímto účelem v Praze zřízen Řídící výbor územního plánování ve vzdělávání v Praze, který plní především informační roli z hlediska plánovaných aktivit jednotlivých projektů a možností vzájemné synergie s cílem budovat kulturu komunikace a spolupráce mezi jednotlivými aktéry různých stupňů vzdělávání.

3.8.4 Identifikace problémových oblastí a potřeb

Základní dokumenty pro tvorbu KAP III jsou popsány v úvodu této části. Tyto dokumenty jsme použili jako východiska k tvorbě logických linek. Logické linky byly sestaveny v platformách pro každé téma a následně byly projednány v pracovní skupině Vzdělávání. Byla uplatněna základní logika analýzy (soubor logických linek – „problémy – příčiny – cíle“) dle Postupů KAP III MŠMT a Metodického listu č. 1 NPI.

3.8.4.1 Logické linky: podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetenci pracovníků ve vzdělávání

PROBLÉM	PŘÍČINA/PŘÍČINY	CÍL
Běžné používané hodnocení nevede ke zvyšování motivace žáků a lepším vzdělávacím výsledkům	Přetrvává méně časté zařazování hodnotících aktivit s vyšším zapojením žáků (formativní hodnocení, sebehodnocení a vrstevnické hodnocení)	Na výkon žáků je nahlíženo jako na proces, v němž může uspět každý žák; důraz je kladen na formativní přístup a individualizovanou zpětnou vazbu
Ve školách není kladen důraz na pedagogickou diagnostiku	Nedostatečné kompetence PP v oblasti pedagogické diagnostiky a z ní vyplývající individualizace vzdělávání	Na středních školách je realizována pedagogická diagnostika a pracuje se s jejími závěry (implementace)
Ve školách není dostatečně realizována individualizace přístupu a diferenciací výuky, se třídou se často pracuje jako s homogenním kolektivem	Nedostatečné kompetence PP v oblasti individualizace a diferencovaného přístupu ve výuce	PP mají kompetence k práci s heterogenní třídou, využívají individuální a diferencovaný přístup ve výuce a efektivní vzdělávací strategie a metody
Některé školy plynou v prostoru a času bez jasného směřování a cílů do budoucnosti	Absence kompetenci vedení škol (pracovníků ŠPP) k vedení lidí a tvorbě strategických dokumentů	Realizovat manažerské vzdělávání - (leadership) pro vedení škol
Obtížná práce se vztahy ve škole bez zajištění dodatečné podpory může vést k pocitu vyhoření	Stále se zvyšující množství informací, deklarovaný nárůst administrativních povinností a nárůst duševní nepohody u žáků	Realizovat supervize PP
Nedostatečné využívání neformálního vzdělávání (zejména rozvoj kompetencí žáků) ve školách	Obecné problémy - stereotypy a tradiční organizace výuky, přeplněnost kurikula, tlak na výsledky v testech, problémy související se spojováním hodin atd.	Zajistit propojování formálního a neformálního vzdělávání

Část B – Analýza potřeb na školách (manažerské shrnutí)

Analýza potřeb na školách v hlavním městě Praha

Dokument Analýza potřeb na školách v HMP je výstupem dotazníkového šetření vzorku 181 pražských SŠ a VOŠ¹, které bylo spolufinancováno z Evropských strukturálních a investičních fondů a realizováno **Národním pedagogickým institutem ČR ve třech vlnách² v období 1. 3. 2016 – 31. 12. 2021**. Následovalo dotazníkové šetření, které doplnilo dvě témata. Doplněna byla tato témata – rozvoj každého žáka a rozvoj pedagogických pracovníků. Šetření realizovalo MŠMT na konci roku 2022.

Cílem dotazníkového šetření bylo **zmapovat situaci a potřeby škol v oblastech vymezených operačním programem Výzkum, vývoj a vzdělávání a dále změny projevující se ve vývoji dané situace**. Sledované kategorie: *kariérové poradenství, spolupráce škol a firem, další vzdělávání poskytované sítěmi škol v krajích, polytechnické vzdělávání, podpora kompetencí k podnikavosti, společné vzdělávání a infrastruktura školy. Mezi další sledované oblasti byly zařazeny oblast ICT, jazykové vzdělávání a rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti*, doplněné o rozvoj každého žáka a rozvoj pedagogických pracovníků.

V kontextu dokumentu KAP III je Analýza potřeb na školách v HMP využita jako zdroj dat, ze kterého RT KAP čerpal podněty pro analýzu území, konkrétně pro stanovení logických linek (problémy, jejich příčiny a z toho vyplývající cíle). Dokument analýzy potřeb zahrnuje 145 stran a existuje samostatně, z toho důvodu tato

¹ Nejvíce jsou ve vzorku zastoupeny školy, které poskytují obory středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou (54 %). Následují gymnázia (35 %), školy s obory středního vzdělání s výučním listem (19 %), vyšší odborné školy (18 %), praktické školy (6 %) a konzervatoře (3 %).

² První vlna: listopad 2015 – leden 2016, druhá vlna: říjen–prosinec 2018, třetí vlna: březen–květen 2021

kapitola představuje **pouze hlavní závěry**, které ze šetření vyvstaly, a samotná **Analýza potřeb na školách v hlavním městě Praha je celá zahrnuta jako příloha**.

Analýza potřeb škol v HMP v rámci povinných témat stanovuje tyto indikátory:

- školami vnímaná důležitost jednotlivých oblastí,
- identifikace činností a překážek, které školy v dané oblasti zmiňují,
- identifikace potřeb, které školy v dané oblasti vymezují.

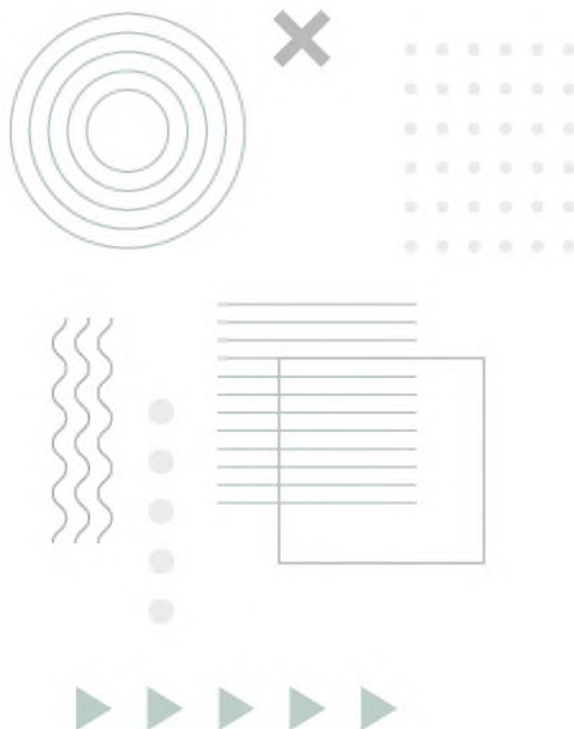
Shrnutí obsahuje přehled aktuálního stavu, překážek, opatření a cílů, které si v jednotlivých oblastech kladou SOU, SOŠ a gymnázia.

Při interpretaci dat je třeba zohledňovat, že poznatky vychází z **dotazníkového šetření**. Daná metoda umožňuje získat poměrně velké množství dat v relativně krátkém časovém úseku, ale při interpretaci je třeba zohledňovat, že data do jisté míry podléhají subjektivnímu vnímání respondentů výzkumného vzorku. Nemusí tudíž zohledňovat objektivní potřeby. To se projevuje obzvláště u dotazníkových šetření zaměřených na témata, která se dotýkají postojů a hodnotového ukotvení.

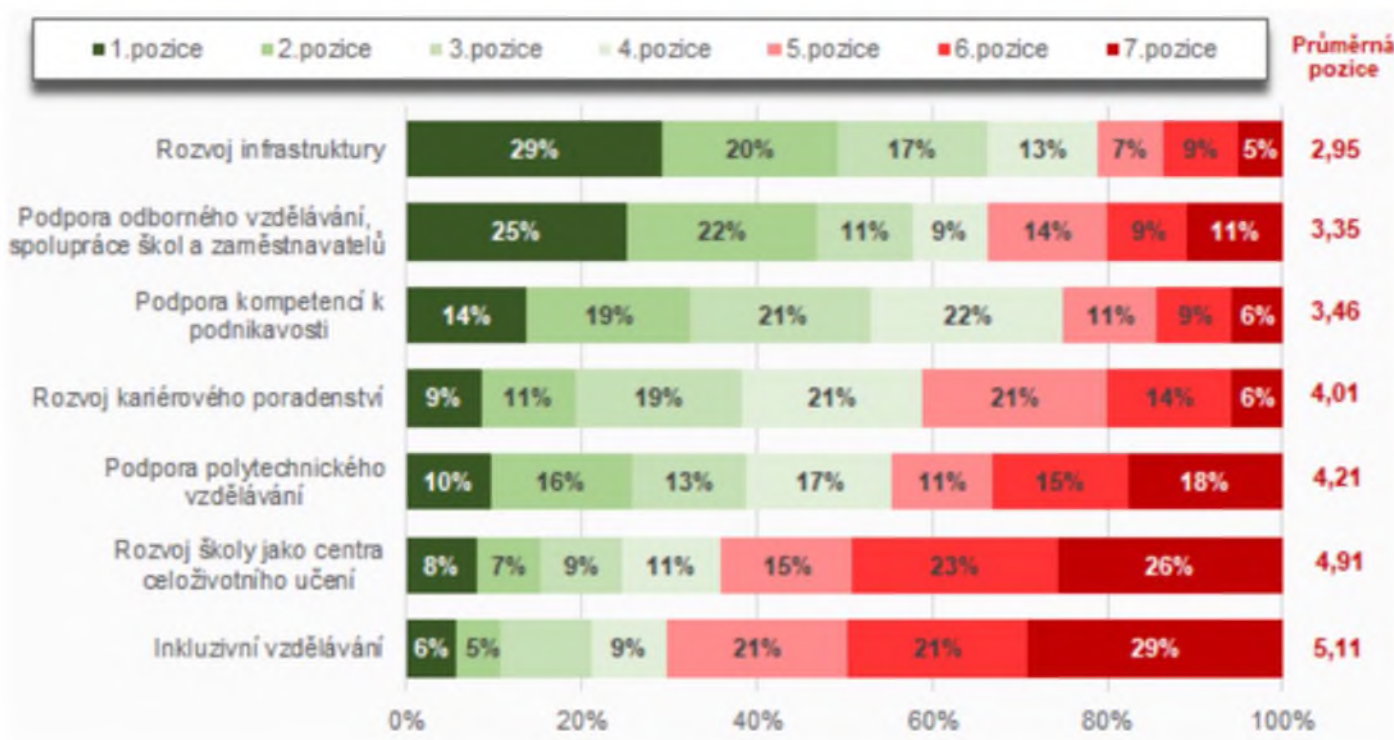

Zjištění

- **Střední a vyšší odborné školy v hlavním městě vnímají jako nejdůležitější oblast rozvoj infrastruktury školy.**
 - Celkem 29 % škol ji vnímá jako nejdůležitější, 20 % škol ji zařadilo na druhou pozici a na třetím místě se umístila u 17 % škol. Na nižší pozice školy tuto oblast zařazovaly v nižší míře.
- **Nejmenší význam ve srovnání s jednotlivými oblastmi intervencí přisuzovaly školy rozvoji inkluzivního vzdělávání, který 29 % škol řadilo na nejnižší pozici.**
 - Druhá nejmenší důležitost je přisuzována rozvoji školy jako centra celoživotního učení. Za nejméně důležitý ho označilo 26 % škol. Přehled těchto poznatků je zahrnut v grafu 10 níže.

Graf 10
Vnímaná důležitost povinných témat z pohledu pražských škol

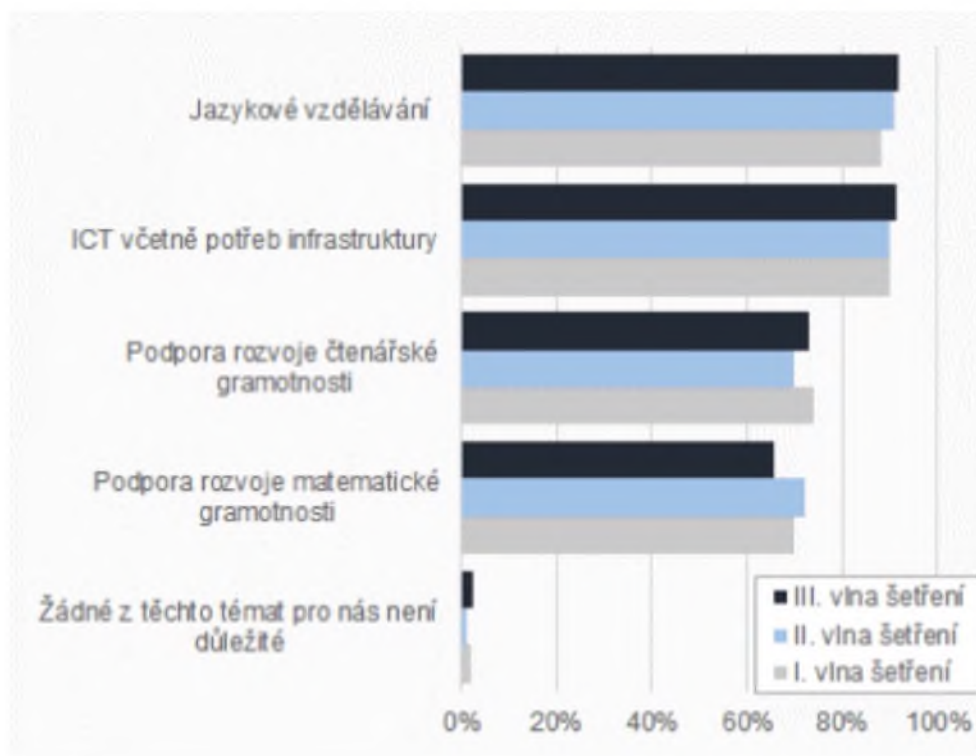
Zdroj: NPI ČR (2021)

Z hlediska nepovinných oblastí školy akcentují především význam jazykového vzdělávání (92 %) a ICT (91 %). Dále 73 % škol označilo jako důležitou oblast podporu rozvoje čtenářské gramotnosti a 66 % škol považuje za důležitou i oblast podpory rozvoje matematické gramotnosti. Přehled těchto poznatků je zahrnut v grafu 11 níže.

Graf 11

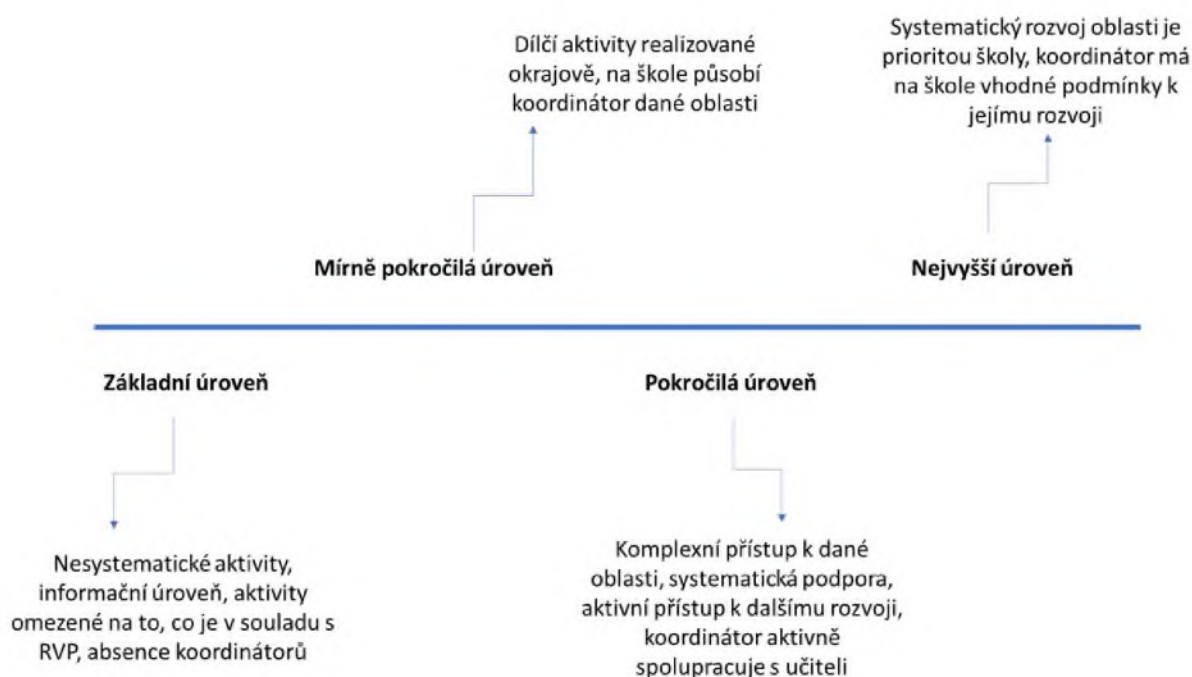
Vnímaná důležitost dalších témat z pohledu pražských škol

Zdroj: NPI ČR (2021)

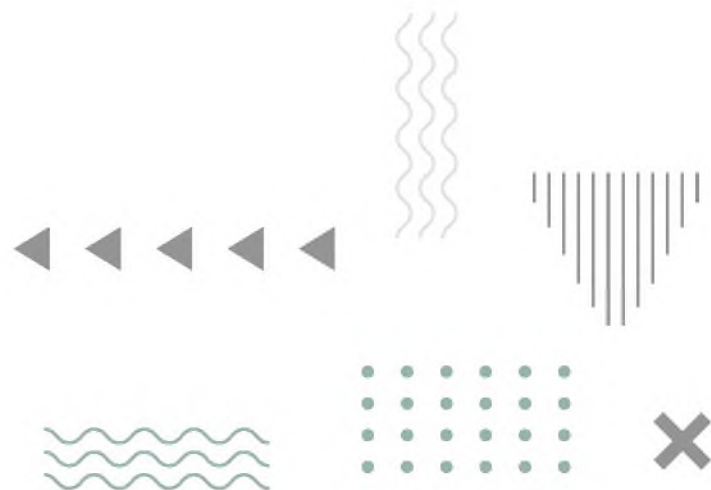
Zjištění

NPI ČR hodnotí kvalitu aktivit v každé oblasti vymezené operačním programem Výzkum, vývoj a vzdělávání dle následujícího měřítká:

Zdroj: NPI ČR (2021)

Níže je uveden přehled nejčastěji vykazovaného typu aktivity v jednotlivých oblastech a nejvíce školami tematizovaná potřeba v této oblasti. Je dobré mít na paměti, že rozdíly mezi nejčastěji tematizovanou potřebou a ostatními potřebami mohou být minimální: například co se týče polytechnického vzdělání, potřebu zvýšení kvality vybavení uvedlo 58 % škol a potřebu školení pedagogů v oblasti IT 54 % (viz tabulka níže) a 50 % by potřebovalo školu vybavit novými knihami a výukovými materiály, což je údaj, který již tabulka nezahrnuje, neboť nedosahuje potřebné hodnoty.

Tabulka 5
Stručné představení kvality aktivit a potřeb škol v Praze napříč definovanými oblastmi

Oblast	Nejčastější typ vykazované aktivity	Nejčastěji uváděná potřeba
Cizí jazyky	Pokročilá úroveň	Mobilita pedagogů a žáků do zahraničí, digitální podpora výuky cizích jazyků
Digitální kompetence	Pokročilá úroveň	Pořízení licencí na provoz softwaru
Čtenářská gramotnost	Pokročilá úroveň	Zdroje na rozšíření beletrie a odborné literatury ve školních knihovnách
Odborné vzdělávání a spolupráce se zaměstnavateli	Pokročilá úroveň	Přednášky, účast odborníka z praxe ve výuce
Polytechnické vzdělávání	Základní úroveň	Zvýšení kvality IT vybavení, účast pedagogů na IT školení
Podnikavost, iniciativa, kreativita	Základní úroveň	Přednášky a účasti odborníků z praxe ve výuce, metodické kurzy pro pedagogy
Školy jako centra CV	Základní úroveň	Příprava pedagogů jako lektorů dalšího vzdělávání
Inkluze	Základní úroveň	Vzdělání pedagogů v oblasti metod a forem práce s inkluzí
Matematická gramotnost	Základní úroveň	Finanční prostředky pro půlení hodin matematiky, materiály pro propojení matematiky s každodenním životem

Zdroj: NPI ČR (2021)

Analýza potřeb na školách v ČR

Co se týče dat z Analýzy potřeb na školách v ČR (NPI ČR, 2021), pro střední a vyšší odborné školy v ČR je nejdůležitější oblastí rozvoj infrastruktury školy. Celkem 31 % škol ji vnímá jako nejdůležitější, 24 % škol ji zařadilo na druhou pozici a na třetím místě se umístila u 17 % škol. Na nižší pozice školy tuto oblast zařazovaly v nižší míře. Na druhém místě se umístila oblast podpory odborného vzdělávání vč. spolupráce škol a zaměstnavatelů. Této oblasti přisoudilo nejvyšší

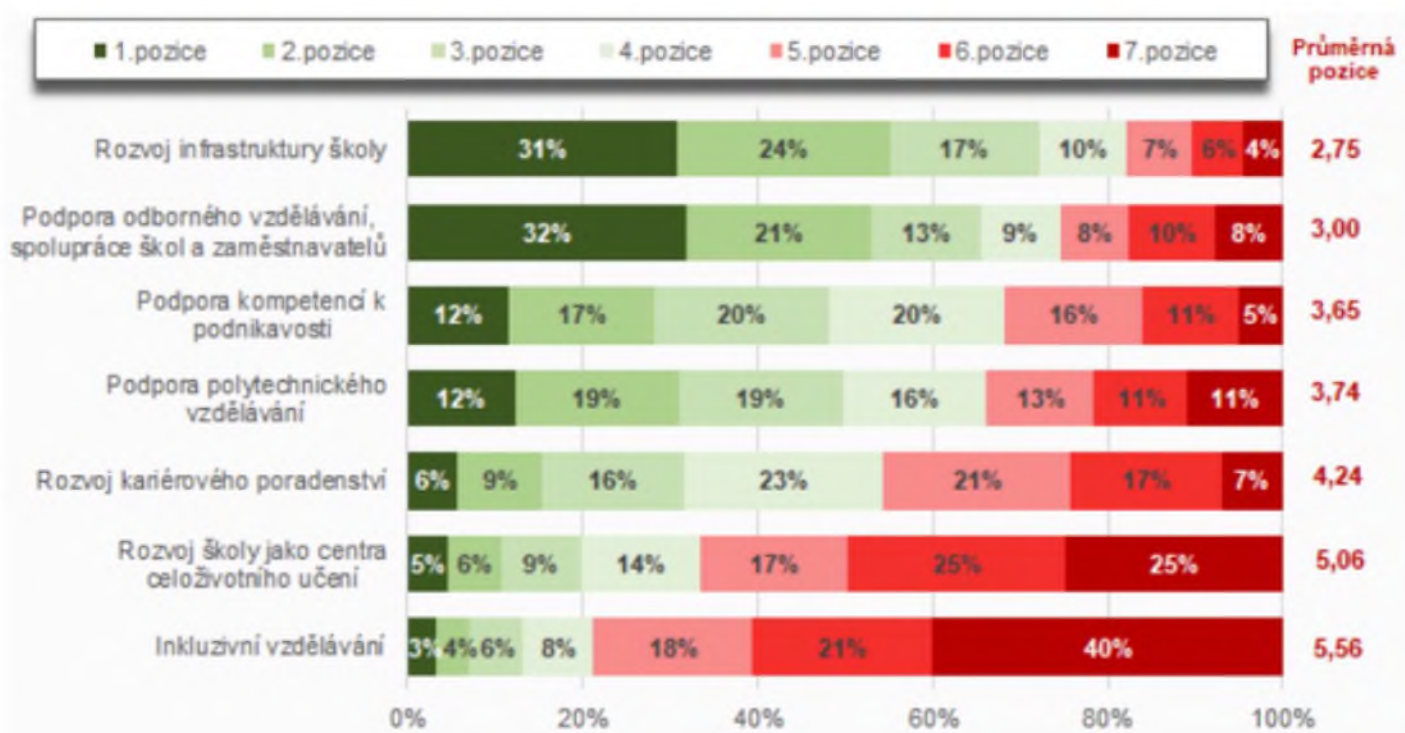
míru důležitosti 32 % škol, dalších 21 % škol ji zařadilo na druhou pozici a 13 % škol na třetí pozici. Třetí nejdůležitější oblastí je podpora kompetencí k podnikavosti. Tuto oblast považuje za nejdůležitější 12 % škol, na druhé místo ji řadí 17 % škol a na třetí místo 20 % škol v České republice.

O něco nižší celkovou důležitost přisuzují školy v České republice podpoře polytechnického

vzdělávání. Pro 12 % škol je tato oblast zdaleka nejdůležitější a 19 % škol ji řadí na druhou pozici. Nižší důležitost přisuzují školy také rozvoji kariérového poradenství. Nejdůležitější je tato oblast pouze pro 6 % škol a na druhé místo ji řadí 9 % škol. Menší důležitost je přisuzována rozvoji školy jako centra celoživotního učení.

Za nejméně důležité ho označilo 25 % škol. Nejmenší význam ve srovnání s jednotlivými oblastmi intervencí přisuzovaly školy rozvoji inkluzivního vzdělávání, který 40 % škol řadilo na nejnižší pozici.

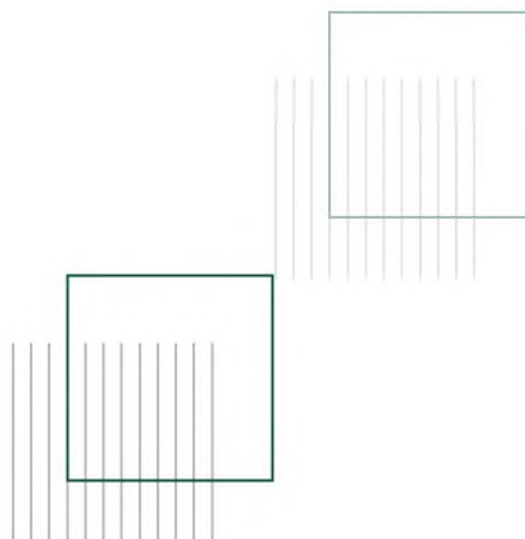
Graf 12
Prioritizace povinných oblastí pro Krajský akční plán v České republice

Zdroj: NPI ČR (2021)

Přehled šablon OP JAK v HMP

Školy v HMP využívají šablony podporující vzdělávání stávajících pracovníků či získávání specialistů zaměřujících se na dílčí problematiku ve vzdělávání, jako je například školní psycholog. Celkem mohou čerpat ze 17 šablon a data indikují, že nejčerpanější šablonou je k 9. 12. 2022 pro SŠ v HMP šablona „Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání“ (108 škol) a naopak nejméně čerpanou je „Sociální pedagog na SŠ“ (4 školy). V HMP existuje pět „oblíbených šablon“, které mají nejvyšší podíl na celkovém využití šablon, a 12 šablon (více než polovina) je pak vykazováno málo.

Tabulka 6
Počty vykázaných šablon OP JAK k 9. 12. 2022 v HMP

Název šablony	Počet škol v HMP, které šablonu využily	Je šablona vykazována nad průměrem HMP?
Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání SŠ	108	ANO
Inovativní vzdělávání žáků v SŠ	83	ANO
Kariérový poradce SŠ	60	ANO
Školní psycholog SŠ	57	ANO
Koordinátor spolupráce školy a zaměstnavatele SŠ	31	ANO
Spolupráce pracovníků ve vzdělávání SŠ	29	NE
Podpora žáků s odlišným mateřským jazykem v SŠ	22	NE
Vzdělávání pracovníků ve vzdělávání VOŠ	20	NE
Školní asistent SŠ	20	NE
Inovativní vzdělávání studentů ve VOŠ	18	NE
Odborně zaměřená tematická a komunitní setkávání v SŠ	14	NE
Koordinátor spolupráce školy a zaměstnavatele VOŠ	12	NE
Školní speciální pedagog SŠ	7	NE
Dvojjazyčný asistent SŠ	6	NE
Sociální pedagog SŠ	4	NE
Spolupráce pracovníků ve vzdělávání DM	5	NE
Inovativní vzdělávání dětí, žáků a studentů v DM	8	NE

Zdroj: Šablony OP JAK, NPI

Souhrnné informace ŠAP v HMP

Souhrnné informace o ŠAP (školní akční plán) prezentují konkrétní cíle, které si školy v HMP stanovily v jednotlivých tématech. Každé téma je složeno z několika kategorií. V tabulce níže jsou

k dispozici nejcitovanější potřeby za každé téma a korespondující kategorie. Všechna data níže jsou uvedena přesně tak, jak jsou zpracována v dokumentu Souhrnné informace ŠAP v HMP.

Tabulka 7
Shrnutí nejcitovanějších cílů škol dle ŠAP, část 1

Téma	Personální podpora	Nákupy, prostory	Rozvoj a školení PP
Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativitě	Vytvořit tým – spolupracovat	Vybudování/vybavení/modernizace učebny simulující podnikatelské prostředí	Školení didaktických dovedností vyučujících potřebných pro výuku k podnikavosti (MŠ-VOŠ) – metodika
Rozvoj kariérového poradenství	Vytvořit tým – spolupracovat na rozvoji KP	Poradenská místnost – vytvoření/úprava prostor, vybavení	Vzdělávání PP pro KARIPO
Polytechnické vzdělávání	Koordinátor EVVO/PTV	Zkvalitnit/zlepšit materiálně technické vybavení školy pro polytechnickou výuku	Kurzy DVPP – didaktické dovednosti (didaktika přírodovědných a technických předmětů), moderní a efektivní formy výuky polytechnických předmětů (projektové vyučování/badatelská činnost/experimenty...) – MŠ-VOŠ
Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a firem	Odborník z praxe ve výuce	Rekonstruovat/modernizovat odborné učebny, laboratoře, dílny, pozemky	Stáže/exkurze
Rozvoj škol jako center celoživotního učení	Koordinátor DV (úvazek) – koncepční, odborná činnost, koordinace týmu	Modernizace výukových prostor, zatraktivnění/přizpůsobení dospělým	Vzdělávání vlastních pracovníků v rámci DVPP
Podpora inkluze	Vytvořit tým – spolupracovat	Bezbariérovost – vybudování bezbariérového přístupu do školy (rampa, výtah/schodolez, terénní úpravy, podlahy, dveře, wc, parkovací místa...)	Vytvořit učitelům dostatečnou nabídku DVPP pro společné vzdělávání a zajistit je
Podpora ICT	Koordinátor a správce ICT	Pravidelně modernizovat ICT	Zvyšovat digitální gramotnost PP, např. práce s HW, SW, bezpečí v kyberprostoru, sociální sítě, cloudové služby, legislativa, didaktika, metody výuky, motivovat pedagogy ke vzdělávání a účelnému využívání ICT ve výuce, včetně zlepšení administrativních dovedností PP
Podpora cizích jazyků	Zajistit pozici koordinátora gramotnosti	Moderní didaktická technika – SW, elektronické učebnice a výukové materiály, nahrávky MP3/4 aj.	DV pro profesní rozvoj učitelů cizích jazyků (DVPP aj.)

Tabulka 8
Shrnutí nejcitovanějších cílů škol dle ŠAP, část 2

Podpora kompetenci k podnikavosti, iniciativě a kreativité	Spolupráce PP	Ve výuce	Nad rámec výuky	Vnější vztahy - spolupráce, PR
Rozvoj kariérového poradenství	Aktualizace/ inovace tematických plánů / ŠVP (např. revize klíčových kompetencí, sblížení teorie s praxí, umožnění přípravy na zkoušku entrepreneur's skills certificate)...	Projektové dny (např. formou hry, simulace, zaměřené na podnikání, na rozvoj měkkých kompetencí, setkání s podnikateli...)	Zapojení žáků do aktivit školy (ples, DOD, veletrh, akademie, jarmark, kroužky, ukázkové dny, sportovní a kulturní akce, další vzdělávání, mimoškolní a zájmová činnost aj.)	Setkání s odborníkem z praxe
Polytechnické vzdělávání	Koncepce/ pojetí rozvoje kariérového poradenství ve škole	Exkurze na TP (školy, zaměstnavatelé, výzkumná centra aj.) - ČR i zahraničí	Poradenství individuální (diagnostika, informace, kariérová orientace, sebereflexe, plánování a rozhodování)	Exkurze / praxe / stáže / studijní a poznávací pobyty (pro PP, VP, KP i žáky a studenty) - ČR i zahraničí
Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a firem	Podporovat práci předmětových komisí předmětů polytechnického zaměření	Besedy, konzultace aj. s odborníky	Soutěže, olympiády, SOČ	Zvýšit informovanost žáků (rodičů) o polytechnickém vzdělávání
Rozvoj škol jako center celoživotního učení	Mapovat síť smluvních zaměstnavatelů, zpracovat strategii spolupráce	Projektové dny	Zapojovat žáky do soutěží/ olympiád	Společně se zaměstnavateli realizovat náborové a PR aktivity
Podpora inkluze	Koncepce a nastavení systému DV ve škole včetně komunikačních a informačních toků a marketingové strategie školy	Realizovat kvalitně výuku (zájmová / občanská / seniorská) - jazyky, adaptační kurzy a ČJ pro cizince, ICT, keramika, ...	Atraktivita/aktuálnost výuky - zapojovat do výuky odborníky z praxe / rodilé mluvčí	Spolupráce s městskou částí
Podpora ICT	Aktualizovat ŠVP / tematické plány školy v ICT oblasti - zajistit lepší integraci digitálních technologií do výuky	Aktivity na rozvoj digitální gramotnosti (včetně bezpečí v kyberprostoru, použití soc. sítí apod.) a informativního myšlení žáků - názorné využívání ve výuce	Podporovat organizování soutěží, přehlídek, diskuzních panelů a dalších akcí pro žáky podporujících rozvoj digitální gramotnosti a informatického myšlení/ programování	Školy nevykazují žádný cíl
Podpora cizích jazyků	Spolupráce předmětové komise	Zavést nové metody výuky C.J, moderní metody (i mezi stupni škol), projektové dny	Projektové dny	Studijní pobyty v zahraničí pro učitele

Zdroj: NPI

Doplňková dotazníková šetření MŠMT

Následně byla k šetřením uvedeným výše přidána data z výzkumu realizovaného pro MŠMT Technologickou agenturou ČR na konci roku 2022. Data se týkají oblastí rozvoj každého žáka a rozvoj pedagogických pracovníků na středních školách v HMP.

Rozvoj každého žáka

V tématu rozvoj každého žáka školy v HMP uvádí, že se jim nejvíce daří rozvíjet u žáků pozitivní vztah ke škole (75 % škol) a podporovat vzájemnou komunikaci společně s respektováním vzájemných odlišností (74 %). Naopak nejméně se školám v HMP daří podporovat růstové myšlení a výchovu budoucích leaderů v řadách žáků (10 % škol).

Co se týče překážek v rozvoji žáků, šetření indikuje, že školy nejvíce limitují faktory na straně žáků a pedagogů: konkrétně je to nedostatečná motivace žáků (41 % škol) a omezená kapacita pedagogických pracovníků věnovat se rozvoji žáků (40 % škol). Naopak nejméně citovanou překážkou je nedostatečná metodická podpora pedagogických pracovníků (7 %).

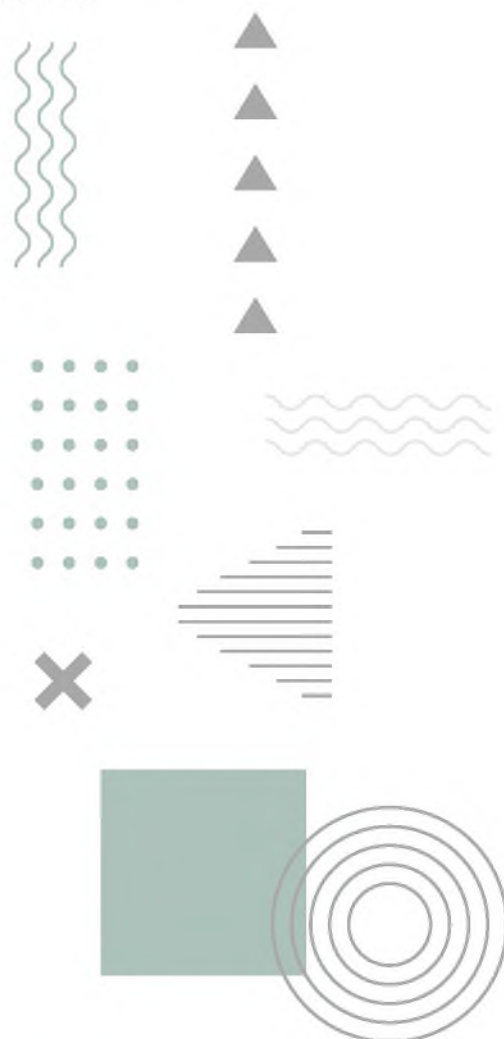
V rámci podpory žáků se sociálním či jiným znevýhodněním nejvíce vykazovanou podporou škol v HMP je poskytování doučování této skupině žáků (44 % škol). Ostatní druhy podpory jsou vykazovány v limitovaném množství, data indikují, že v uplynulých dvanácti měsících 68 % škol neposkytlo či nepřispělo znevýhodněným žákům na školní obědy a 87 % škol nepřispělo na stravování mimo obědy. Obdobnou bilanci lze nalézt i u dalších forem podpory: okolo 60 % škol neposkytuje podporu na pořízení školních pomůcek a podporu v rámci účasti na školních akcích. Dále 72 % škol uvedlo, že nepomáhají znevýhodněným žákům s náklady spojenými s účastí na volitelných školních akcích, a stejně tak 88 % škol neposkytuje podporu spojenou s účastí na zájmovém vzdělávání u znevýhodněných žáků. V neposlední řadě 95 % škol napsalo, že neposkytuje znevýhodněným žákům podporu týkající se poplatků za kroužky konané mimo školu.

Rozvoj pedagogických pracovníků

V oblasti rozvoje pedagogických pracovníků patří mezi nejčastější překážky, na které školy v HMP naráží, nedostatečná kapacita pedagogů se dalšího vzdělávání účastnit (54 %), s čímž se

úzce pojí další překážka, konkrétně omezené možnosti zajištění suplování za pedagogy, kteří se účastní vzdělávací aktivity (46 % škol). Naopak mezi nejméně často uváděné překážky patří nezáměr pedagogů o další vzdělávání (14 % škol) či neochota pedagogů sdílet nabyté know-how s kolegy (6 %).

Školy v HMP v drtivé většině uvedly, že je u nich podporován rozvoj začínajících učitelů – 74 % škol uvedlo, že je realizován systematicky, a 20 % že je to aktivita, na které se podílí pouze omezené množství pedagogů. Dále 76 % škol by uvítalo existenci kariérního řádu (určitě ano = 23 % škol, spíše ano = 53 %). V neposlední řadě mezi nejvíce preferované formy předávání know-how a výstupů od MŠMT školy uvedly online školení či webináře (67 % škol), tematické semináře (50 % škol), edukační videa (51 %). Naopak mezi méně citované potřeby patří studie v textové formě (23 %), newslettery (23 %) a infografiky (19 %).

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Prioritizace potřeb v hl. m. Praha

Krajský akční plán III Praha

PRA	HA
PRA	GUE
PRA	GA
PRA	G

**Pražský
inovační
institut**

Realizační tým projektu Krajský akční plán III Praha,
reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0023127.

II. Prioritizace potřeb v hl. m. Praha

Kapitola 1:

Postup prioritizace potřeb na území

Prioritizace byla provedena v návaznosti na analýzu potřeb na území a analýzu potřeb škol. V procesu prioritizace potřeb na území vycházel realizační tým KAP III Praha ze strategických a koncepčních dokumentů na národní úrovni, především Strategie 2030+ a Dlouhodobého záměru ČR, dalších relevantních strategických dokumentů na krajské úrovni, zejména tedy Dlouhodobého záměru vzdělávání hl. m. Prahy a dokumentů ČŠI. Pro potřeby analýzy potřeb na území bylo pro všechna klíčová témata sestaveno celkem šest platform pod vedením odborných garantů. Tyto platformy byly sestaveny tak, aby jejich členové reprezentovali zástupce relevantních aktérů na území, tedy odborníky a experty v daném tématu, významné zaměstnavatele a další stakeholdery, zástupce vedení škol a pedagogických pracovníků, žáků a studentů.

Na základě strategických a koncepčních dokumentů národní a krajské úrovně a připravených výstupů práce jednotlivých platform byly sestaveny logické linky, schéma problém – příčina – cíl, ze kterých vyplynuly potřeby definované zde jako cíle v rámci jednotlivých klíčových témat. Prioritizace byla následně provedena tímto způsobem: cílům s oporou ve strategických a koncepčních dokumentech Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2030+ a Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky je přisouzena nejvyšší důležitost, tedy A. Další cíle vypracované na základě práce platform coby zástupců území jsou označeny B, písmenem C jsou označeny cíle, které vycházejí z potřeb

území, ale nebyl u nich identifikován soulad se strategickými dokumenty České republiky. Tato identifikace je založena na instrukcích popsanych v metodickém listě č. 03 Prioritizace potřeb KAP III (Metodická podpora akčního plánování). Návrh prioritizace byl podrobně projednán s vedením odboru školství MHMP (SML) a následně byla prioritizace předložena pracovní skupině Vzdělávání při MHMP k projednání. Vstupy členů této pracovní skupiny byly zapracovány do dokumentu. Na základě těchto jednání a podle pokynů metodického listu č. 03 byly v každém klíčovém tématu zvoleny cíle, jejich důležitost a pořadí.

Kapitola 2:

Prioritizace klíčových témat

2.1 Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity

Prioritizace potřeb v klíčovém tématu č. 1 ROZVOJ PODNIKAVOSTI, INICIATIVY A KREATIVITY			
Vychází ze strategických dokumentů	Důležitost a pořadí cíle	Cíl	Návrh řešení
ANO	1.1 A	Systémově rozvíjet pracovníky škol v oblasti podnikavosti a zvýšit jejich motivaci k podpoře podnikavosti žáků ve škole	1.1.1 Zapojit témata podpory podnikavosti do vzdělávacích programů pro vedení škol 1.1.2 Určit pracovníka školy (např. kariérového poradce), který je odpovědný za oblast podnikavosti, a zajistit mu prostor pro vlastní rozvoj, síťování a spolupráci 1.1.3 Rozvíjet kompetence k podnikavosti u učitelů se zaměřením na kreativitu, kritické myšlení a řešení problémů
ANO	1.2 A	Podporovat spolupráci a peer-to-peer sdílení zkušeností mezi žáky různých typů (a stupňů) škol při společných projektech	1.2.1 Propojovat žáky SŠ, VOŠ, různých typů škol mezi sebou a se studenty VŠ v rámci společných projektů a v coworkingových centrech 1.2.2 Podporovat společné aktivity žáků SŠ, VOŠ a ZŠ se zaměřením na přípravu programů žáky SŠ, VOŠ
ANO	1.3 B	Podporovat samostatné aktivity žáků, žákovských projektů a participativních přístupů ve škole	1.3.1 Podporovat žákovské projekty se zaměřením na společenskou odpovědnost a celoživotní vzdělávání 1.3.2 Podporovat spolupráci škol s místní komunitou, MAP, rodiči, zaměstnavateli, a dalšími aktéry ve vzdělávání 1.3.3 Podporovat systematické zapojování odborníků z praxe do výuky a nastavit systém evaluace
ANO	1.4 B	Rozvíjet centrum podpory podnikavosti (CPP) v Praze	1.4.1 Vytvořit systém podpory sdílení zkušeností a příkladů inspirativní praxe mezi učiteli a vedením škol různými formami (vč. vzájemných návštěv ve školách) 1.4.2 Vytvořit jednotnou platformu všech programů a aktivit k podpoře podnikavosti

2.2 Polytechnické vzdělávání

Prioritizace potřeb v klíčovém tématu č. 2 POLYTECHNICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

Vychází ze strategických dokumentů	Důležitost a pořadí cíle	Cíl	Návrh řešení
ANO	2.1 A	Připravit, realizovat a hodnotit dlouhodobé komunikační strategie na podporu povědomí veřejnosti a na podporu motivace a zájmu žáků k polytechnickému vzdělávání	2.1.1 Popularizovat polytechnické vzdělávání a technické obory (medializace, odborné weby, inspirativní praxe) 2.1.2 Popularizovat vědu a techniku prostřednictvím nabídky zájmového vzdělávání zaměřeného na polytechniku nebo prostřednictvím jiných aktivit pro ZŠ 2.1.3 Vytvářet vhodné podmínky pro účast žáků ZŠ, SŠ a VOŠ v soutěžích v oblasti polytechniky v ČR i v zahraničí, včetně zajištění prostředků na odborné vedení žáků zapojených do soutěží
ANO	2.2 A	Rozšířit a prohloubit stávající spolupráci mezi školami všech stupňů vč. zapojení školských a poradenských zařízení a dalších sociálních partnerů a pokračovat v aktivitách navazujících na úspěšné projekty (zejm. KAP, IKAP)	2.2.1 Rozvíjet školy jako centra dalšího profesního vzdělávání, propojovat ŠVP na NSK (propojovat počáteční a další vzdělávání) 2.2.2 Podporovat subjekty provádějící mimoškolní polytechnické vzdělávání 2.2.3 Zachytit a dokázat reagovat na rychlý vývoj technologických a výrobních procesů s promítnutím do polytechnického vzdělávání
ANO	2.3 A	Udržet vysoký standard materiálně-technické vybavenosti škol pro zvýšení uplatnitelnosti absolventů	2.3.1 Podporovat materiálně technické vybavení škol bez ohledu na zaměření školy 2.3.2 Posílit nabídku polytechnického vzdělávání včetně vybudování sdílených polytechnických dílen (učeben) pro žáky ze všech typů škol 2.3.3 Podporovat spolupráci MŠ, ZŠ se SŠ, podporovat spolupráci ZŠ, SŠ s VŠ v oblasti polytechnického vzdělávání a podporovat spolupráci škol s dalšími subjekty

ANO	2.4 B	Zvýšit odbornou kvalifikaci PP v klíčových oblastech digitálních a technologických trendů	2.4.1 Rozvíjet spolupráci škol se zaměstnavateli: podporovat stáže pedagogů na pracovištích zaměstnavatelů a zapojovat odborníky z praxe do výuky 2.4.2 Podporovat další vzdělávání PP v oblasti polytechnického vzdělávání 2.4.3 Rozvíjet odborné kompetence PP (např. DVPP v didaktice přírodovědných, environmentálních a technických předmětů, tuzemské a zahraniční stáže, exkurze, spolupráce s VŠ a výzkumnými institucemi atd.)
ANO	2.5 A	Podpořit tvorbu atraktivních a inovativních vzdělávacích materiálů pro polytechnické vzdělání s důrazem na integraci oblasti konceptu STEM, cirkulární ekonomiky a EVVO a jejich sdílení	2.5.1 Podpořit sdílení a systematizaci existujících výukových materiálů ve vzdělávacím procesu, a to ve spolupráci s partnery 2.5.2 Podpořit školy k aktivní spolupráci (i mezinárodně) se subjekty zabývajícími se environmentálním vzděláváním, výchovou a osvětou a cirkulární ekonomikou 2.5.3 Podpořit vytváření vlastních výukových materiálů a pomůcek ve spolupráci s dalšími školami, školskými zařízeními, poradenskými zařízeními a dalšími sociálními partnery

2.3 Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli

Prioritizace potřeb v klíčovém tématu č. 3

PODPORA ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ A SPOLUPRÁCE ŠKOL SE ZAMĚSTNAVATELI

Vychází ze strategických dokumentů	Důležitost a pořadí cíle	Cíl	Návrh řešení
ANO	3.1 A	Podpořit odborný a osobnostní rozvoj PP pražských SŠ a VOŠ tak, aby byli připraveni na změny, které probíhají v oblasti odborného vzdělávání	3.1.1 Realizovat odborné a osobnostní vzdělávání pro PP vedoucí k rozvoji kompetencí pro výuku a tvorbu aktualizovaných vzdělávacích programů, zejména s aplikací digitálních, technologických a systémových trendů 3.1.2 Podporovat vzdělávání PP k rozvoji všeobecné složky vzdělávání žáků v odborných školách (zejména s ohledem na rozvoj gramotnosti, kariérního poradenství, podpory podnikavosti, celoživotního profesního vzdělávání atd.) 3.1.3 Rozvíjet flexibilitu úvazků a posílit kapacity pro spolupráci se zaměstnavateli, kapacity pro role mentorů a uvádějících učitelů (např. s využitím postupného snižování výukových povinností PP předdůchodového či důchodového věku apod.) 3.1.4 Podporovat zkušené pedagogy jako mentory a poradce v oblasti odborného vzdělávání, např. formou průvodcovských programů, včetně sdílení informací, přenosu inspirativní praxe a vzájemných konzultací

ANO	3.2 A	Podpořit spolupráci škol se zaměstnavateli a vytvářet dlouhodobá partnerství tak, aby se zlepšila kvalita vzdělávání a zvýšila se uplatnitelnost absolventů	3.2.1 Na základě výsledků analýzy navrhnout plán spolupráce se zaměstnavateli po oborech, který bude odpovídat potřebám škol i zaměstnavatelů. Plán by měl zahrnovat spolupráci v oblasti odborné praxe, výuky, inovací a dalších relevantních oblastí 3.2.2 Zlepšovat spolupráci zaměřenou na zlepšení kvality vzdělávání a zvýšení uplatnitelnosti absolventů prostřednictvím moderních praxí a stáží u zaměstnavatelů (např. koncept workplace learning – pracoviště jako místo učení)
ANO	3.3 A	Využívat školu jako centrum excelence (podporovat rozvoj center excelence a jejich využití v celoživotním učení)	3.3.1 Využívat infrastrukturu pro odborné vzdělávání mezi školami (včetně ZŠ, VOŠ), případně zaměstnavateli a školami 3.3.2 Podporovat rozvoj kompetencí PP k celoživotnímu učení a podpoře podnikavosti 3.3.3 Vytvořit a pilotně ověřit vzdělávací kurz pro veřejnost v rámci celoživotního učení (neprofesní vzdělávání) 3.3.4 Podporovat aktivity zaměřené na síťování a spolupráci centra excelence s dalšími školami, zaměstnavateli, VŠ, odborníky z praxe atd.
ANO	3.4 B	Udržovat a rozvíjet funkční systém předvidatelné podpory budování infrastruktury odborného vzdělávání s ohledem na inovace	3.4.1 V pravidelných intervalech zajistit obnovu a nákup infrastruktury odborného vzdělávání
NE	3.5 C	Podporovat povědomí o možnostech a nezbytnosti celoživotního profesního vzdělávání	3.5.1 Podporovat popularizaci odborného vzdělávání v rámci stávajících kanálů a událostí (např. veletrh Schola Pragensis) a jejich další rozšíření

2.4 Kariérové poradenství

Prioritizace potřeb v klíčovém tématu č. 4 KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ

Vychází ze strategických dokumentů	Důležitost a pořadí cíle	Cíl	Návrh řešení
ANO	4.1 A	Rozvíjet klíčové kompetence žáků	4.1.1 Podpořit uplatňování různých forem a metod kariérového rozvoje žáků (včetně žáků se SVP, OMJ a nadaných) v praxi s důrazem na rozvoj kompetencí a seberealizace; sledování jejich dopadů (evaluace) 4.1.2 Metodicky podpořit zavedení a rozvoj práce s kariérovým portfoliem

ANO	4.2 A	Zvýšit profesionalitu a motivaci PP v oblasti kariérového rozvoje žáků	4.2.1 Zapojit téma kariérového poradenství a vzdělávání do vzdělávacích programů pro vedení škol 4.2.2 Vytvořit systém podpory sdílení zkušenosti a příkladů inspirativní praxe mezi PP (kariéroví poradci) různými formami (vč. vzájemných návštěv ve školách) 4.2.3 Zavést mentoring jako podporu rozvoje kariérových poradců 4.2.4 Vytvořit systém kariérového poradenství v Praze
ANO	4.3 B	Rozvíjet školní poradenská pracoviště v oblasti KP	4.3.1 Vytvořit krajské centrum metodické podpory pro poradenská pracoviště a kariérové poradce 4.3.2 Vytvořit rozcestník, díky kterému budou mít školy přehled, informace a materiály z oblasti KP
ANO	4.4 B	Zabezpečit spolupráci školy se sociálním okolím (zaměstnavateli a rodiči)	4.4.1 Podpořit zapojování odborníků z praxe do výuky 4.4.2 Zajistit exkurze PP / kariérových poradců do firem a poradenských zařízení 4.4.3 Podporovat spolupráci SŠ, ZŠ, MAP s dalšími aktéry

2.5 Podpora čtenářské gramotnosti

Prioritizace potřeb kraje v klíčovém tématu č. 5 PODPORA ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI			
Vychází ze strategických dokumentů	Důležitost a pořadí cíle	Cíl	Návrh řešení
ANO	5.1 A	Zvýšit kompetence PP v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti žáků	5.1.1 Zvyšovat kompetence PP k rozvoji různorodých čtenářských strategií, porozumění textu a obecně kritického myšlení žáků a financovat knižní fondy 5.1.2 Metodicky podporovat aktivity MAP rozvíjející čtenářskou gramotnost
ANO	5.2 A	Zvyšovat kompetence PP v oblasti mediální gramotnosti	5.2.1 Podporovat různorodé strategie v oblasti informační a mediální gramotnosti (kompetence k ověřování informací a zdrojů)
ANO	5.3 A	Zvyšovat kompetence PP v oblasti čtenářské gramotnosti s důrazem na oblast odborné literatury a technické dokumentace	5.3.1 Podporovat různorodé strategie v oblasti čtenářské gramotnosti v kontextu odborné a profesní literatury a textů

2.6 Podpora matematické gramotnosti

Prioritizace potřeb v klíčovém tématu č. 5 PODPORA MATEMATICKÉ GRAMOTNOSTI

Vychází ze strategických dokumentů	Důležitost a pořadí cíle	Cíl	Návrh řešení
ANO	6.1 A	Rozšířit učební materiály pro výuku matematiky na SŠ zohledňující aktuální vývoj IT technologií a šíření příkladů dobré praxe	6.1.1 Vytvořit interaktivní výuková média s metodickým podkladem (s podmínkou odborné recenze)
ANO	6.2 A	Podpořit sjednocení úrovně matematické gramotnosti žáků 1. a 4. ročníků SŠ	6.2.1 Zvýšit podporu pedagogické intervence v oblasti matematické gramotnosti, obzvláště u žáků prvního a čtvrtého ročníku (např. formou půlení hodin)
ANO	6.3 B	Podporovat zapojení PP a žáků do aktivit rozvíjejících matematickou gramotnost	6.3.1 Podporovat aktivity rozvíjející matematickou gramotnost (včetně MAP)

2.6.1 Podpora finanční gramotnosti

Prioritizace potřeb v klíčovém tématu č. 6 PODPORA FINANČNÍ GRAMOTNOSTI			
Vychází ze strategických dokumentů	Důležitost a pořadí cíle	Cíl	Návrh řešení
ANO	6.4 A	Zjistit úroveň FG na jednotlivých školách jako východiska pro identifikaci a realizaci opatření vedoucích k dosažení žádoucí úrovně FG (standardu obyvatele ČR)	6.4.1 Pravidelně (systematicky) evaluovat úroveň FG se zohledněním formy i obsahu podle typu školy (testování žáků SŠ)
ANO	6.5 B	Snižovat nerovnosti prostřednictvím přístupu ke kvalitnímu vzdělávání v oblasti FG (zvýšení kvality výuky FG)	6.5.1 Vytvořit metodiku výuky finanční gramotnosti pro SŠ podle typu škol a její diseminace
ANO	6.6 A	Zvýšit kvalitu FG s důrazem na komplexní přístup a propojení didaktiky souběžným rozvojem více gramotností	6.6.1 Vytvořit metodiky a učebnice, jež zabezpečí komplexní přístupy výuky FG v kontextu ostatních gramotností (mediální, informační, digitální) a projektové výuky 6.6.2 Podporovat aktivity MAP rozvíjející finanční gramotnost

2.7 Rozvoj potenciálu každého dítěte, žáka, studenta a účastníka neformálního vzdělávání

Prioritizace potřeb v klíčovém tématu č. 5 PODPORA MATEMATICKÉ GRAMOTNOSTI

Vychází ze strategických dokumentů	Důležitost a pořadí cíle	Cíl	Návrh řešení
ANO	7.1 A	Podpořit rozvoj kompetencí PP / pracovníků v zájmovém a neformálním vzdělávání vedoucích k rozvoji potenciálu každého žáka a účastníka zájmového a neformálního vzdělávání	7.1.1 Zajistit vzdělávání PP a pracovníků v zájmovém a neformálním vzdělávání směřující k rozvoji potenciálu žáků a účastníků zájmového a neformálního vzdělávání, včetně práce s interkulturní senzitivitou u vícejazyčných žáků (v kontextu celé třídy) 7.1.2 Zajistit vzdělávání žáků / účastníků zájmového a neformálního vzdělávání v oblasti rozvoje jejich vlastního potenciálu a celoživotního učení
ANO	7.2 A	Podpořit školní úspěch žáků z rodin s nízkým SES ze strany školy (důraz na aktivní práci školy, materiální podporu, podporu efektivního trávení volného času)	7.2.1 Finančně podpořit vybudování prostoru studovny pro školy s připojením na internet, tiskárnu atp. jako prostoru pro doučování, samostatnou práci, peer-to-peer learning, spolupráci s VŠ na doučování 7.2.2 Zajistit doučování ve školách (studenti VŠ, učitelé, peer-to-peer, dobrovolníci atd.) 7.2.3 Zajistit doučování on-line nebo v rodinách žáků skrze individuální konzultace či doučování (studenti VŠ, učitelé, peer-to-peer, dobrovolníci atd.)
ANO	7.3 A	Zlepšit podmínky k realizaci jazykové přípravy pro vícejazyčné žáky a žáky s OMJ	7.3.1 Zajistit intenzivní kurzy jazykové přípravy ČDJ k podpoře studia na SŠ 7.3.2 Zajistit zdokonalovací kurzy v ČDJ, přípravu k přijímacím zkouškám (na SŠ i VŠ) a maturitě 7.3.3 Podpořit tvorbu materiálů pro žáky i PP pro výuku v oborech (oborová čeština), včetně metodické podpory vzdělávání
ANO	7.4 A	Podpořit profesionální přístup k rozvoji nadaných i mimořádně nadaných žáků (dětí) a účastníků neformálního vzdělávání	7.4.1 Podpořit vzdělávání v oblasti nadání (včetně identifikace nadání) 7.4.2 Pilotně ověřit nastavení systému podpory nadání v ŠVP (včetně pozice koordinátora podpory nadání na školách) 7.4.3 Rozvíjet kompetence, metodickou podporu a síťování PP (včetně absolventů), kteří se podporou nadání zabývají 7.4.4 Nastavit spolupráci škol (koordinátor podpory) s externími subjekty při podpoře nadání ve škole

ANO	7.5 A	Podpořit PP při zohledňování wellbeingu žáků jako předpokladu úspěchu ve vzdělávání	<p>7.5.1 Zvyšovat kompetence PP (třídních učitelů, pracovníků ŠPP) pro komplexní rozvoj osobnosti žáků a budování pozitivního klimatu ve třídě (socio-emoční dovednosti, budování odolnosti, kompetence k řešení problémů a náročných situací aj.) a zajistit návaznou podporu škol</p> <p>7.5.2 Zvyšovat kompetence PP v uplatňování respektujícího přístupu k žákům a v principech nenásilné komunikace (včetně práce se žáky s negativními zkušenostmi nebo s problémy v oblasti duševního zdraví) s využitím moderních technologií ke snižování stresu žáků (i PP) a problémového chování</p> <p>7.5.3 Proškolit a provázet školní sborovny v zavedení principů managementu chování žáků, pozitivní podpory chování a uplatňování těchto principů v interakci se žáky včetně programů prevence</p> <p>7.5.4 Podpořit koordinovanou mezioborovou spolupráci služeb na území pro žáky se SVP nebo problémy v oblasti duševního zdraví (oblast školství, sociální, zdravotní, policie, OSPOD atd.)</p> <p>7.5.5 Podpořit vznik relaxačních místností/zón ve školách a nákup souborů relaxačních pomůcek</p>
ANO	7.6 A	Rozvíjet demokratickou kulturu školy a participaci žáků na životě školy a komunity	<p>7.6.1 Podpořit vznik a realizaci školních parlamentů</p> <p>7.6.2 Spolupracovat na školních projektech v rámci komunity (např. servisní učení, místně zakotvené učení), spolupracovat se spolky, komunitními, kulturními a vzdělávacími centry</p>
ANO	7.7 A	Propojovat formální a neformální vzdělávání	<p>7.7.1 Vytvořit a zajišťovat pravidelný chod pracovní skupiny zástupců škol, realizátorů neformálního vzdělávání a MHMP</p>

2.8 Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání

Prioritizace potřeb v klčovém tématu č. 5 PODPORA MATEMATICKÉ GRAMOTNOSTI			
Vychází ze strategických dokumentů	Důležitost a pořadí cíle	Cíl	Návrh řešení
ANO	8.1 A	Realizovat pedagogickou diagnostiku na středních školách a pracovat s jejími závěry	8.1.1 Proškolit PP, aby uměli rozeznávat vzdělávací potřeby svých žáků (včetně žáků se SVP, nadaných, OMJ atd.) a věděli, jak na ně reagovat 8.1.2 Proškolit PP, aby uměli mapovat atmosféru ve třídě / vztahy mezi žáky a pracovat s těmito informacemi ve výuce
ANO	8.2 A	Podporovat formativní přístupy k hodnocení (na výkon žáků nahlížet jako na proces, v němž může uspět každý žák)	8.2.1 Proškolit PP v metodách a přístupech podporujících formativní hodnocení, individualizovanou zpětnou vazbu a dovednost sebehodnocení žáků v různých aspektech vzdělávání, v heterogenní třídě (včetně žáků se SVP, vícejazyčných žáků, nadaných žáků atd.) 8.2.2 Podpořit PP při využívání konstruktivní zpětné vazby žákům (z níž je evidentní, co se naučili, co potřebují dále rozvíjet) 8.2.3 Podpořit společnou práci PP a žáků při stanovení výukových cílů a plánování jejich naplňování včetně vyhodnocení, zda / na jaké úrovni se jim daří cíle dosáhnout 8.2.4 Pracovat s žakovským portfoliem (včetně jeho tvorby)
ANO	8.3 A	Individualizovat a diferencovat výuku, tvořit individuální plány s gradovanými úlohami a vyhodnocováním důkazů o učení všech žáků	8.3.1 Podpořit rozvoj kompetencí PP k práci s heterogenní třídou, individualizaci a diferenciaci učebních cílů, efektivních vzdělávacích strategií a metod 8.3.2 Připravit plány výuky v souladu s úrovní kognitivních procesů, které mají PP zmapované u svých žáků, resp. vědět, které kognitivní procesy dané učivo aktivuje a vyžaduje
ANO	8.4 A	Realizovat manažerské vzdělávání (leadership) pro vedení škol a profesionální supervize PP (vedené certifikovanými supervizory, členy supervizních asociací ČR)	8.4.1 Zajistit plnohodnotné supervize pro PP v jednotlivých školách 8.4.2 Proškolit PP (zejména pracovníky ŠPP) ve vedení intervizních setkání 8.4.3 Realizovat program leadershipu provázený koučováním (vedené certifikovanými kouči) pro pracovníky vedení škol 8.4.4 Podpořit vedení škol při tvorbě strategických dokumentů a jejich implementaci (včetně vzdělávacích plánů pro PP)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Roční akční plány hl. m. Praha

Krajský akční plán III Praha

PRA	HA
PRA	GUE
PRA	GA
PRA	G

 Pražský
inovační
institut

Realizační tým projektu Krajský akční plán III Praha,
reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0023127.

Kapitola 3:

Roční akční plány 2023–2025 v hl. m. Praha

Dokument Roční akční plány 2023–2025 hl. m. Praha byl zpracován v rámci podaktivity 4 – tvorba akčních plánů rozvoje vzdělávání (Postupy KAP III). Dokument navazuje na předchozí fázi, jejímž výstupem je dokument „Prioritizace potřeb“. Struktura vychází ze vzoru připraveného projektem Metodická podpora akčního plánování (P-AP). Roční akční plány rozvoje vzdělávání jsou zpracovány pro roky 2023, 2024, 2025, a to na základě výsledků dotazníkového šetření, zpracovaných analýz a Prioritizace potřeb (včetně Rámce pro investice do infrastruktury v kraji) s využitím metody SMART. V dokumentu byly následně zohledněny výsledky dotazníkového šetření MŠMT k tématu: rozvoj potenciálu každého dítěte, žáka, studenta a účastníka neformálního vzdělávání a k tématu: podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí pracovníků ve vzdělávání.

Roční akční plány představují zpracování klíčových témat a cílů jednotlivých oblastí založených zejména na participativní činnosti tematických platforem, konzultacích s odborníky v daných tématech a projednání pracovní skupinou Vzdělávání při MHMP. Zajištěna je návaznost na Strategii 2030+, DZ ČR a DZ HMP. Cíle jsou dále rozvedeny do plánu činností s vyznačenými průniky jednotlivých průřezových témat. Všechny činnosti jsou definovány a vedeny takovým způsobem, aby v první řadě zajistily rozvoj kompetencí pedagogických pracovníků a žáků a studentů VOŠ (kompetenční model). V tabulkách je dále uveden přehled zapojených subjektů (jedná se o subjekty, které se budou podílet na realizaci plánovaných činností), kde školy (není-li uvedeno jinak) představují střední školy, vyšší odborné školy a konzervatoře, školská zařízení (upravena v zákoně č. 561/2004 Sb.) v kontextu KAP III Praha představují primárně školská poradenská zařízení a školská zařízení pro zájmové vzdělávání. Zkratka VŠ zahrnuje všechny vysoké školy a univerzity působící na území HMP. Zřizovatel v rámci území je v případě středních škol Odbor školství, mládeže a sportu MHMP, soukromý nebo církevní; v případě základních škol se jedná o jednotlivé

městské části, se kterými souvisí také MAP, tedy projekty místního akčního plánování. Dalšími sociálními partnery rozumíme další aktéry na území, například Pražský inovační institut (Pii), Hospodářskou komoru hl. m. Prahy, DDM, ČRDM, Kampus Hybernská, univerzity apod., ale i významné aktéry z oblasti neziskového sektoru, jako Člověk v tísni, Hala 40, SOFA, META a další. Vyznačeny jsou rovněž zdroje financování, především se jedná o fondy EU a vlastní zdroje HMP. Stanovena jsou také kritéria pro naplnění jednotlivých činností. Pojmem akce se rozumí libovolná forma činnosti, například seminář, workshop, konference, kulatý stůl, panelová diskuze, vzdělávací program, webinář, podcast atd. Poslední sloupce v tabulkách značí rok/y, na který/é je realizace jednotlivých cílů naplánována. Pokud je v následujícím textu užito slovo žák, jsou tím myšleni žáci i studenti VOŠ.

Klíčové téma 1 – Rozvoj podnikavosti, iniciativy a kreativity

ROZVOJ PODNIKAVOSTI, INICIATIVY A KREATIVITY							REALIZACE v letech		
OZNAČENÍ CÍLE A PRIORITY	CÍL	ČINNOSTI	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	ZDROJE FINANCOVÁNÍ	ZAPOJENÉ SUBJEKTY	KRITÉRIUM SPLNĚNÍ	2 0 2 3	2 0 2 4	2 0 2 5
1.1 A	Systémově rozvíjet pracovníky škol v oblasti podnikavosti a zvýšit jejich motivaci k podpoře podnikavosti žáků ve škole	1.1.1 Zapojit témata podpory podnikavosti do vzdělávacích programů pro vedení škol	1, 2	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, další sociální partneři	• 10x akce		X	X
		1.1.2 Určit pracovníka školy (např. kariérového poradce), který je odpovědný za oblast podnikavosti, a zajistit mu prostor pro vlastní rozvoj, síťování a spolupráci	1, 2	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, zřizovatel, další sociální partneři	• Min. 30 škol má koordinátora podnikavosti • 1x ročně zážitkový kurz pro koordinátory podnikavosti		X	X
		1.1.3 Rozvíjet kompetence k podnikavosti u učitelů se zaměřením na kreativitu, kritické myšlení a řešení problémů	1, 2, 3	Dotace EU, HMP	Školy, VŠ, další sociální partneři	• Min. 90 PP absolvovalo vzdělávací aktivity	X	X	X

1.2 A	Podporovat spolupráci a peer-to-peer sdílení zkušeností mezi žáky různých typů (a stupňů) škol při společných projektech	1.2.1 Propojovat žáky SŠ, VOŠ, různých typů škol mezi sebou a se studenty VŠ v rámci společných projektů a v coworkingových centrech	1, 3, 5	Dotace EU, HMP, jiné zdroje	Školy, školská zařízení, VŠ, zřizovatel, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> 10 projektů obsahujících vzájemné návštěvy žáků a studentů různých škol vznik studentského coworkingu (inkubátor startupů) 4 akce (např. „Praha - startupová“) 	X	X	X
		1.2.2 Podporovat společné aktivity žáků SŠ, VOŠ a ZŠ se zaměřením na přípravu programů žáků SŠ, VOŠ	1, 3, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, MAP, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> 5 žákovských akcí připravených žáky SŠ pro žáky ZŠ/MŠ 	X	X	X
1.3 B	Podporovat samostatné aktivity žáků, žákovských projektů a participativních přístupů ve škole	1.3.1 Podporovat žákovské projekty se zaměřením na společenskou odpovědnost a celoživotní vzdělávání	1, 3, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> 10 žákovských akcí 	X	X	X
		1.3.2 Podporovat spolupráci škol s místní komunitou, MAP, rodiči, zaměstnavateli a dalšími aktéry ve vzdělávání	1, 2, 3, 4, 5	Dotace EU, HMP	Školy, zřizovatel, další sociální partneři, MAP, rodiče, zaměstnavatelé	<ul style="list-style-type: none"> 5 akcí škol pilotně ověřit školní participativní rozpočet 		X	X
		1.3.3 Podporovat systematické zapojování odborníků z praxe do výuky a nastavit systém evaluace	1, 2, 4	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, odborníci, zaměstnavatelé	<ul style="list-style-type: none"> 10x akce se zapojením odborníka z praxe do výuky 10x nastavený systém evaluace 		X	X

1.4 B	Rozvíjet centrum podpory podnikavosti (CPP) v Praze	1.4.1 Vytvořit systém podpory sdílení zkušeností a příkladů inspirativní praxe mezi učiteli a vedením škol různými formami (vč. vzájemných návštěv ve školách)	2, 3, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> 10 setkání zástupců různých škol s cílem sdílení zkušeností 		X	X
		1.4.2 Vytvořit jednotnou platformu všech programů a aktivit k podpoře podnikavosti	2, 3, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Min. 2 setkání/rok 		X	X

Klíčové téma 2 – Polytechnické vzdělávání

POLYTECHNICKÉ VZDĚLÁVÁNÍ							REALIZACE v letech		
OZNAČENÍ CÍLE A PRIORITY	CÍL	ČINNOSTI	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	ZDROJE FINANCOVÁNÍ	ZAPOJENÉ SUBJEKTY	KRITÉRIUM SPLNĚNÍ	2 0 2 3	2 0 2 4	2 0 2 5
2.1 A	Připravit, realizovat a hodnotit dlouhodobé komunikační strategie na podporu povědomí veřejnosti a na podporu motivace a zájmu žáků k polytechnickému vzdělávání	2.1.1 Popularizovat polytechnické vzdělávání a technické obory (medializace, odborné weby, inspirativní praxe)	2, 3, 4, 5	Dotace EU, HMP, jiné zdroje	Školy, školská zařízení, další sociální a mediální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Min. 5 mediálních výstupů (rozhovory, články, reportáže) 	X	X	X
		2.1.2 Popularizovat vědu a techniku prostřednictvím nabídky zájmového vzdělávání zaměřeného na polytechniku nebo prostřednictvím jiných aktivit pro ZŠ	1, 2, 3, 4, 5	Dotace EU, HMP, jiné zdroje	Školy, školská zařízení, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> 15 skupin/rok využije nabídku alespoň jedné aktivity pro žáky a PP 		X	X
		2.1.3 Vytvářet vhodné podmínky pro účast žáků ZŠ, SŠ a VOŠ v soutěžích v oblasti polytechniky v ČR i v zahraničí, včetně zajištění prostředků na odborné vedení žáků zapojených do soutěží	2, 5	Dotace EU, HMP, jiné zdroje	Školy, školská zařízení, zřizovatel, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Min. 30 účastníků (skupin) se zapojí do soutěží a je vedeno/připravováno odborníkem 	X	X	X

2.2 A	Rozšířit a prohloubit stávající spolupráci mezi školami všech stupňů vč. zapojení školských zařízení a dalších sociálních partnerů a pokračovat v aktivitách navazujících na úspěšné projekty (zejm. KAP, IKAP)	2.2.1 Rozvíjet školy jako centra dalšího profesního vzdělávání, propojovat ŠVP na NSK (propojovat počáteční a další vzdělávání)	1, 2, 3, 4, 5	Dotace EU, HMP, jiné zdroje	Školy, školská zařízení, zřizovatelé, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> 30 % SŠ na území HMP ve svých ŠVP akcentují témata polytechnického vzdělávání a sdílejí vlastní příklady dobré praxe 		X	X
		2.2.2 Podporovat subjekty provádějící mimoškolní polytechnické vzdělávání	1, 2, 4, 5	Dotace EU, HMP, jiné zdroje	Školy, školská zařízení, zřizovatel, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Podpora min. 10 % subjektů, které nabízejí mimoškolní polytechnické vzdělávání 		X	X
		2.2.3 Zachytit a dokázat reagovat na rychlý vývoj technologických a výrobních procesů s promítnutím do polytechnického vzdělávání	1, 2, 3, 4, 5	Dotace EU, HMP, jiné zdroje	Školy, školská zařízení, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Min. 5 akcí/rok, sdílení dobré praxe a novinek v oboru 	X	X	X

2.3 A	Udržet vysoký standard materiálně-technické vybavenosti škol pro zvýšení uplatnitelnosti absolventů	2.3.1 Podporovat materiálně-technické vybavení škol bez ohledu na zaměření školy	1, 2, 3, 4	Dotace EU, HMP, jiné zdroje	Školy, školská zařízení, zřizovatel, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Min. 50 škol si zajistí nové vybavení pro polytechnické předměty 	X	X	X
		2.3.2 Posílit nabídku polytechnického vzdělávání včetně vybudování sdílených polytechnických dílen (učeben) pro žáky ze všech typů škol	1, 2, 3, 4, 5	Dotace EU, HMP, jiné zdroje	Školy, školská zařízení, zřizovatelé, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Min. 20 škol (nebo 1 škola z každé městské části) využije polytechnická hnízda Vzniknou min. 2 půjčovny pomůcek pro polytechnickou výuku 	X	X	X
		2.3.3 Podporovat spolupráci MŠ, ZŠ se SŠ, podporovat spolupráci ZŠ, SŠ s VŠ v oblasti polytechnického vzdělávání a podporovat spolupráci škol s dalšími subjekty	1, 2, 3, 4, 5	Dotace EU, HMP, jiné zdroje	Školy, školská zařízení, zřizovatel, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Min. 50 škol se účastní mezistupňového setkání škol a sociálních partnerů 	X	X	X

2.4 B	Zvýšit odbornou kvalifikaci PP v klíčových oblastech digitálních a technologických trendů	2.4.1 Rozvíjet spolupráci škol se zaměstnavateli: podporovat stáže pedagogů na pracovištích zaměstnavatelů a zapojovat odborníky z praxe do výuky	1, 2, 3, 4, 5	Dotace EU, HMP, jiné zdroje	Školy, školská zařízení, zřizovatel, odborníci, zaměstnavatelé, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Min. 10 odborníků z praxe naváže spolupráci se školou Min. 15 PP se zúčastní stáže na pracovišti zaměřeném na oblast polytechniky 	X	X	X
		2.4.2 Podporovat další vzdělávání PP v oblasti polytechnického vzdělávání	1, 2, 3, 4	Dotace EU, HMP, jiné zdroje	Školy, školská zařízení, VŠ, zřizovatel, zaměstnavatelé, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Zástupci z min. 20 škol se zúčastní dalšího vzdělávání se zaměřením na aktuální vývoj 	X	X	X
		2.4.3 Rozvíjet odborné kompetence PP (např. DVPP v didaktice přírodovědných, environmentálních a technických předmětů, tuzemské a zahraniční stáže, exkurze, spolupráce s VŠ a výzkumnými institucemi ad.)	1, 2, 3, 4, 5	Dotace EU, HMP, jiné zdroje	Školy, školská zařízení, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Min. 200 PP z různých škol se účastní vzdělávání zaměřeného na rozvoj kompetenci žáků a inovativní výukové metody 	X	X	X

2.5 A	Podpořit tvorbu atraktivních a inovativních vzdělávacích materiálů pro polytechnické vzdělání s důrazem na integraci oblastí konceptu STEM, cirkulární ekonomiky a EVVO a jejich sdílení	2.5.1 Podpořit sdílení a systematizaci existujících výukových materiálů ve vzdělávacím procesu, a to ve spolupráci s partnery	1, 2, 3, 4, 5	Dotace EU, HMP jiné zdroje	Školy, školská zařízení, poradenská zařízení, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Min. 10 škol naváže spolupráci s další školou nebo partnery 		X	X
		2.5.2 Podpořit školy k aktivní spolupráci (i mezinárodně) se subjekty zabývajícími se environmentálním vzděláváním, výchovou a osvětou a cirkulární ekonomikou	1, 2, 3, 4, 5	Dotace EU, HMP jiné zdroje	Školy, školská zařízení, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Min. 50 % škol se zúčastní krátkodobé aktivity Min. 10 % škol dlouhodobé aktivity (roční a víceleté projekty) Alespoň 5 škol je zapojeno do mezinárodního projektu 		X	X
		2.5.3 Podpořit vytváření vlastních výukových materiálů a pomůcek ve spolupráci s dalšími školami, školskými zařízeními, poradenskými zařízeními a dalšími sociálními partnery	1, 2, 3, 4, 5	Dotace EU, HMP jiné zdroje	Školy, školská zařízení, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Min. 10 nových výukových materiálů / rok, které jsou veřejně dostupné 		X	X

Klíčové téma 3 – Podpora odborného vzdělávání a spolupráce škol se zaměstnavateli

PODPORA ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ A SPOLUPRÁCE ŠKOL SE ZAMĚSTNAVATELI							REALIZACE v letech		
OZNAČENÍ CÍLE A PRIORITY	CÍL	ČINNOSTI	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	ZDROJE FINANCOVÁNÍ	ZAPOJENÉ SUBJEKTY	KRITÉRIUM SPLNĚNÍ	2 0 2 3	2 0 2 4	2 0 2 5
3.1 A	Podpořit odborný a osobnostní rozvoj PP pražských SŠ a VOŠ tak, aby byli připraveni na změny, které probíhají v oblasti odborného vzdělávání	3.1.1 Realizovat odborné a osobnostní vzdělávání pro PP vedoucí k rozvoji kompetencí pro výuku a tvorbu aktualizovaných vzdělávacích programů, zejména s aplikací digitálních, technologických a systémových trendů	2, 3	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, zřizovatel, další sociální partneři, zaměstnavatelé	<ul style="list-style-type: none"> Min. 20 akcí pro PP a sdílení novinek z oborové praxe Min. 2x oborová (mikro) konference o trendech odbornosti 30 stáží na pracovištích zaměstnavatelů zaměřených na rozvoj kompetencí k úspěšnému zvládnutí proměn v odborném vzdělávání 		X	X
		3.1.2 Podporovat vzdělávání PP k rozvoji všeobecné složky vzdělávání žáků v odborných školách (zejména s ohledem na rozvoj gramotností, kariérního poradenství, podpory podnikavosti, celoživotního profesního vzdělávání atd.)	1, 2, 3, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, zřizovatel, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> 15 akcí pro PP 2x (mini)konference / tematická setkávání pro sdílení a přenos dobré praxe 	X	X	X

		<p>3.1.3 Rozvíjet flexibilitu úvazků a posílit kapacity pro spolupráci se zaměstnavateli, kapacity pro role mentorů a uvádějících učitelů (např. s využitím postupného snižování výukových povinností PP předdůchodového či důchodového věku apod.)</p>	2, 3	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, zřizovatel, zaměstnavatelé, další sociální subjekty	<ul style="list-style-type: none"> • 10 podpořených škol popíše svůj přístup k zvyšování flexibility úvazků, posilování kapacit a celý proces změny (success report) 		X	X
		<p>3.1.4 Podporovat zkušené pedagogy jako mentory a poradce v oblasti odborného vzdělávání, např. formou průvodcovských programů, včetně sdílení informací, přenosu inspirativní praxe a vzájemných konzultací</p>	1, 2, 4	HMP, dotace EU	Školy, školská zařízení, zřizovatel, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> • Mentoringový/ průvodcovský program • 10 mentorů, lektorů kteří absolvovali průvodcovský program • 2 akce s prostorem pro sdílení zkušeností a konzultací 		X	X

3.2 A	<p>Podpořit spolupráci škol se zaměstnavateli a vytvářet dlouhodobá partnerství tak, aby se zlepšila kvalita vzdělávání a zvýšila se uplatnitelnost absolventů</p>	<p>3.2.1 Na základě výsledků analýzy navrhnout plán spolupráce se zaměstnavateli po oborech, který bude odpovídat potřebám škol i zaměstnavatelů; plán by měl zahrnovat spolupráci v oblasti odborné praxe, výuky, inovací a dalších relevantních oblastí</p>	2, 4	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, zřizovatel, zaměstnavatelé, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Min. 10x analýza a následný plán spolupráce se zaměstnavateli dle zaměření škol 			X	X
		<p>3.2.2 Zlepšovat spolupráci zaměřenou na zlepšení kvality vzdělávání a zvýšení uplatnitelnosti absolventů prostřednictvím moderních praxí a stáží u zaměstnavatelů (např. koncept workplace learning – pracoviště jako místo učení)</p>	1, 2, 3, 4	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, zřizovatel, zaměstnavatelé, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> 20 škol realizuje praxe se znaky WPL (s podrobnou zprávou o realizaci, včetně popisu bariér) 			X	X

3.3 A	Využívat školu jako centrum excelence (podporovat rozvoj center excelence a jejich využití v celoživotním učení)	3.3.1 Využívat infrastrukturu pro odborné vzdělávání mezi školami (včetně ZŠ, VOŠ), případně zaměstnavateli a školami	1, 2, 3, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, zřizovatel, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> 15 realizovaných návštěv (společných projektů) mezi školami ZŠ-SS-VOŠ 		X	X
		3.3.2 Podporovat rozvoj kompetencí PP k celoživotnímu učení a podpoře podnikavosti	1, 2, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, zřizovatel, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> 5 akcí/rok 	X	X	X
		3.3.3 Vytvořit a pilotně ověřit vzdělávací kurz pro veřejnost v rámci celoživotního učení (neprofesní vzdělávání)	1, 3, 4, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, zřizovatel, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Pilotní ověření kurzu na 10 podpořených odborných školách 		X	X
		3.3.4 Podporovat aktivity zaměřené na síťování a spolupráci centra excelence s dalšími školami, zaměstnavateli, VŠ, odborníky z praxe atd.	2, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, další sociální partneři, zřizovatel, zaměstnavatelé, odborníci, další sociální partneři a stakeholdeři na území	<ul style="list-style-type: none"> Koncepce a realizace 5 setkání platformy odborného vzdělávání na území 		X	X
3.4 A	Udržovat a rozvíjet funkční systém předvídatelné podpory budování infrastruktury odborného vzdělávání s ohledem na inovace	3.4.1 V pravidelných intervalech zajistit obnovu a nákup infrastruktury odborného vzdělávání	2, 3	dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, zřizovatel	<ul style="list-style-type: none"> Plán na obnovu, rozvoj a budování (nákup a údržba) infrastruktury odborného vzdělávání 		X	X

3. 5A	Podporovat povědomí o možnostech a nezbytnosti celoživotního profesního vzdělávání	3.5.1 Podporovat popularizaci odborného vzdělávání v rámci stávajících kanálů a událostí (např. veletrh Schola Pragensis) a jejich další rozšíření	2, 3, 4, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, zřizovatel, další sociální a mediální partneři	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj veletrhu Schola Pragensis, podpora účasti odborných škol (včetně VOŠ) na veletrhu Gaudeamus • Min. 3 další aktivity popularizace odborného vzdělávání 	X	X	X
-------	---	---	------------	----------------	---	---	----------	----------	----------

Klíčové téma 4 - Kariérové poradenství

KARIÉROVÉ PORADENSTVÍ							REALIZACE v letech		
OZNAČENÍ CÍLE A PRIORITY	CÍL	ČINNOSTI	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	ZDROJE FINANCOVÁNÍ	ZAPOJENÉ SUBJEKTY	KRITÉRIUM SPLNĚNÍ	2 0 2 3	2 0 2 4	2 0 2 5
4.1 A	Rozvijet klíčové kompetence žáků	4.1.1 Podpořit uplatňování různých forem a metod kariérového rozvoje žáků (včetně žáků se SVP, OMJ a nadaných) v praxi s důrazem na rozvoj kompetencí a seberealizace; sledování jejich dopadů (evaluace)	1, 3, 4	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> 10 zrealizovaných vzdělávacích akcí zaměřených na rozvoj kompetencí Nastavená evaluace 	X	X	X
		4.1.2 Metodicky podpořit zavedení a rozvoj práce s kariérovým portfoliem	1, 2, 3, 4, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Min. 5 vzdělávacích akcí na podporu práce s portfoliem 		X	X

4.2 A	Zvýšit profesionalitu a motivaci PP v oblasti kariérového rozvoje žáků	4.2.1 Zapojit téma kariérového poradenství a vzdělávání do vzdělávacích programů pro vedení škol	1, 2, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Vzdělávací program pro vedení škol se zpracovanou složkou kariérového poradenství 		X	X
		4.2.2 Vytvořit systém podpory sdílení zkušeností a příkladů inspirativní praxe mezi PP (kariéroví poradci) různými formami (vč. vzájemných návštěv ve školách)	2, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Ustanovení peer to peer platformy kariérových poradců na území 2 setkání platformy / rok 	X	X	X
		4.2.3 Zavést mentoring jako podporu rozvoje kariérových poradců	2	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Mentoringový program Min. 5 mentoringových setkání 		X	X
		4.2.4 Vytvořit systém kariérového poradenství v Praze	2, 5	Dotace EU, HMP, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Koncepce komplexního přístupu ke kariérovému poradenství a vzdělávání na území 	X	X	X

4.3 B	Rozvíjet školní poradenská pracoviště v oblasti KP	4.3.1 Vytvořit krajské centrum metodické podpory pro poradenská pracoviště a kariérové poradce	1, 2	Dotace EU, následně HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Vytvoření regionální platformy metodické podpory 		X	X
		4.3.2 Vytvořit rozcestník, díky kterému budou mít školy přehled, informace a materiály z oblasti KP	2, 3, 5	Dotace EU, následně HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Webový rozcestník 		X	X
4.4 B	Zabezpečit spolupráci školy se sociálním okolím (zaměstnavateli a rodiči)	4.4.1 Podpořit zapojování odborníků z praxe do výuky	1, 2, 4, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, zaměstnavatelé, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Min. na 20 školách 		X	X
		4.4.2 Zajistit exkurze PP / kariérových poradců do firem a poradenských zařízení	2	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, zaměstnavatelé, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> 15 exkurzí 		X	X
		4.4.3 Podporovat spolupráci SŠ, ZŠ, MAP s dalšími aktéry	1, 2, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, zaměstnavatelé, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> 10 setkání 		X	X

Klíčové téma 5 - Podpora čtenářské gramotnosti

PODPORA ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI							REALIZACE v letech		
OZNAČENÍ CÍLE A PRIORITY	CÍL	ČINNOSTI	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	ZDROJE FINANCOVÁNÍ	ZAPOJENÉ SUBJEKTY	KRITÉRIUM SPLNĚNÍ	2023	2024	2025
5.1 A	Zvýšit kompetence PP v oblasti rozvoje čtenářské gramotnosti žáků	5.1.1 Zvyšovat kompetence PP k rozvoji různorodých čtenářských strategií, porozumění textu a obecně kritického myšlení žáků a financovat knižní fondy	1, 2, 4	HMP, dotace EU, jiné zdroje	Školy, školská zařízení, VŠ další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Realizace min. 10 workshopů Tvorba 20 podpůrných materiálů 50 podpořených PP Rozšíření školních knihoven o min. 10 titulů do 25 zapojených škol Natočení 5 ukázkových hodin a jejich umístění na rozcestník 		X	X
		5.1.2 Metodicky podporovat aktivity MAP rozvíjející čtenářskou gramotnost	1, 2, 3, 4, 5	HMP, dotace EU, jiné zdroje	Školy, školská zařízení, VŠ, sociální partneři, školy, MAP	<ul style="list-style-type: none"> Realizace 4 setkání platformy KAP(IDZ)/MAP 	X	X	X

5.2 A	Zvyšovat kompetence PP v oblasti mediální gramotnosti	5.2.1 Podporovat různorodé strategie v oblasti informační a mediální gramotnosti (kompetence k ověřování informací a zdrojů)	1, 2, 3, 4, 5	HMP, dotace EU, jiné zdroje	školy, VŠ, sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Realizace min. 10 workshopů Tvorba 20 podpůrných materiálů 50 podpořených PP 		X	X
5.3 A	Zvyšovat kompetence PP v oblasti čtenářské gramotnosti s důrazem na oblast odborné literatury a technické dokumentace	5.3.1 Podporovat různorodé strategie v oblasti čtenářské gramotnosti v kontextu odborné a profesní literatury a textů	1, 2, 3, 4, 5	HMP, dotace EU, jiné zdroje	Školy, školská zařízení, VŠ, sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Realizace 10 workshopů Tvorba 20 podpůrných materiálů 20 podpořených PP 		X	X

Klíčové téma 6 – Podpora matematické gramotnosti

PODPORA ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI							REALIZACE v letech		
OZNAČENÍ CÍLE A PRIORITY	CÍL	ČINNOSTI	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	ZDROJE FINANCOVÁNÍ	ZAPOJENÉ SUBJEKTY	KRITÉRIUM SPLNĚNÍ	2 0 2 3	2 0 2 4	2 0 2 5
6.1 A	Rozšířit učební materiály pro výuku matematiky na SŠ zohledňující aktuální vývoj IT technologií a šíření příkladů dobré praxe	6.1.1 Vytvořit interaktivní výuková média s metodickým podkladem (s podmínkou odborné recenze)	1, 2, 3, 5	HMP, dotace EU, jiné	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Vytvoření 50 učebnic a metodických materiálů pro žáky a PP Realizace alespoň 10 akcí pro PP 30 podpořených PP 		X	X
6.2 A	Podpořit sjednocení úrovně matematické gramotnosti žáků 1. a 4. ročníků SŠ	6.2.1 Zvýšit podporu pedagogické intervence v oblasti matematické gramotnosti, obzvláště žáků prvního a čtvrtého ročníku (např. formou půlení hodin)	1, 2, 4, 5	HMP, dotace EU, jiné	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Finanční podpora pro výuku 1. a 4. ročníků SŠ min. na 5 SŠ 2x testování vstupních a výstupních znalostí zapojených žáků 10 podpořených PP 		X	X
6.3 B	Podporovat zapojení PP a žáků do aktivit rozvíjejících matematickou gramotnost	6.3.1 Podporovat aktivity rozvíjející matematickou gramotnost (včetně MAP)	1, 2, 4, 5	HMP, dotace EU, jiné	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři, MAP	<ul style="list-style-type: none"> Realizace 4 setkání platformy KAP(IDZ)/MAP 	X	X	X

6.1 Podpora finanční gramotnosti

PODPORA FINANČNÍ GRAMOTNOSTI							REALIZACE v letech		
Definice: Finanční gramotnost je soubor znalostí, dovedností a hodnotových postojů občana nezbytných k tomu, aby finančně zabezpečil sebe a svou rodinu v současné společnosti a aktivně vystupoval na trhu finančních produktů a služeb. Finančně gramotný občan se orientuje v problematice peněz a cen a je schopen odpovědně spravovat osobní/rodinný rozpočet, včetně správy finančních aktiv a finančních závazků s ohledem na měnící se životní situace. V oblasti vzdělávání 3. stupně na území ČR vymezuje MŠMT nutné poznatky obsahů a cílů finanční gramotnosti skrze doporučené standardy, jež postihují tři složky: „gramotnost peněžní, cenovou a rozpočtovou“, pomocí dílčích částí ve formě: „peníze, hospodaření domácnosti, finanční produkty a práva spotřebitele“.							2023	2024	2025
OZNAČENÍ CÍLE A PRIORITY	CÍL	ČINNOSTI	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	ZDROJE FINANCOVÁNÍ	ZAPOJENÉ SUBJEKTY	KRITÉRIUM SPLNĚNÍ			
6.4 A	Zjistit úroveň FG na jednotlivých školách jako východiska pro identifikaci a realizaci opatření vedoucích k dosažení žádoucí úrovně FG (standardu obyvatele ČR)	6.4.1 Pravidelně (systematicky) evaluovat úroveň FG se zohledněním formy i obsahu podle typu školy (testování žáků SŠ)	1, 2, 3, 4, 5	HMP, dotace EU, jiné	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> 1x online setkání 2x dotazník pro žáky (první a poslední ročník) 2x plošné testování vstupních a výstupních znalostí žáků (min. 60 % SŠ) 4x mapa s odborným obsahem 		X	X
6.5 B	Snižovat nerovnosti prostřednictvím přístupu ke kvalitnímu vzdělávání v oblasti FG (zvýšení kvality výuky FG)	6.5.1 Vytvořit metodiku výuky finanční gramotnosti pro SŠ podle typu škol a její diseminace	1, 2, 3, 4	HMP, dotace EU, jiné zdroje	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> 5x metodika výuky FG (dle typu SŠ) 50x akce 20x individuální konzultace 		X	X

6.6 A	Zvýšit kvalitu FG s důrazem na komplexní přístup a propojení didaktiky souběžným rozvojem více gramotnosti	6.6.1 Vytvořit metodiky a učebnice, jež zabezpečí komplexní přístupy výuky FG v kontextu ostatních gramotnosti (mediální, informační, digitální) a projektové výuky	1, 2, 3, 4	HMP, dotace EU, jiné zdroje	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> • 14x výukové materiály (7x žáci a 7x PP) FG • 20x roadshow 		X	X
		6.6.2 Podporovat aktivity MAP rozvíjející finanční gramotnost	1, 2, 4, 5	HMP, dotace EU	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři, MAP	<ul style="list-style-type: none"> • 4 setkání platformy • KAP(IDZ)/MAP 		X	X

Klíčové téma 7 – Rozvoj potenciálu každého dítěte, žáka, studenta a účastníka neformálního vzdělávání

ROZVOJ POTENCIÁLU KAŽDÉHO DÍTĚTE, ŽÁKA, STUDENTA A ÚČASTNÍKA NEFORMÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ							REALIZACE v letech		
OZNAČENÍ CÍLE A PRIORITY	CÍL	ČINNOSTI	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	ZDROJE FINANCOVÁNÍ	ZAPOJENÉ SUBJEKTY	KRITÉRIUM SPLNĚNÍ	2023	2024	2025
7.1 A	Podpořit rozvoj kompetencí PP / pracovníků v zájmovém a neformálním vzdělávání vedoucích k rozvoji potenciálu každého žáka a účastníka zájmového a neformálního vzdělávání	7.1.1 Zajistit vzdělávání PP a pracovníků v zájmovém a neformálním vzdělávání směřující k rozvoji potenciálu žáků a účastníků zájmového a neformálního vzdělávání včetně práce s interkulturní senzitivitou u vícejazyčných žáků (v kontextu celé třídy)	1, 2, 3, 4, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> 5 vzdělávacích akcí / rok Min. 4 tematická setkání ke sdílení a předávání dobré praxe 	X	X	X
		7.1.2 Zajistit vzdělávání žáků / účastníků zájmového a neformálního vzdělávání v oblasti rozvoje jejich vlastního potenciálu a celoživotního učení	1, 3, 4, 5	Dotace EU, HMP	Školy a školská zařízení, poradenská zařízení, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> 3 akce/rok 		X	X

7.2 A	Podpořit školní úspěch žáků z rodin s nízkým SES ze strany školy (důraz na aktivní práci školy, materiální podporu, podporu efektivního trávení volného času)	7.2.1 Finančně podpořit vybudování prostoru studovny pro školy s připojením na internet, tiskárnu atp. jako prostoru pro doučování, samostatnou práci, peer-to-peer learning, spolupráci s VŠ na doučování	1, 4, 3	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Min. 1 prostor (učebna) / rok 		X	X
		7.2.2 Zajistit doučování ve školách (studenti VŠ, učitelé, peer-to-peer, dobrovolníci atd.)	1, 4, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Doučování proběhne min. na 10 školách 		X	X
		7.2.3 Zajistit doučování online nebo v rodinách žáků skrze individuální konzultace či doučování (studenti VŠ, učitelé, peer-to-peer, dobrovolníci atd.)	1, 3, 4, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> 50 doučovaných žáků 		X	X

7.3 A	Zlepšit podmínky k realizaci jazykové přípravy pro vícejazyčné žáky a žáky s OMJ	7.3.1 Zajistit intenzivní kurzy jazykové přípravy ČDJ k podpoře studia na SŠ	3, 4, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	• 10 akcí/rok		X	X
		7.3.2 Zajistit zdokonalovací kurzy v ČDJ, přípravu k přijímacím zkouškám (na SŠ i VŠ) a maturitě	3, 4, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, sociální partneři	• 10 akcí/rok		X	X
		7.3.3 Podpořit tvorbu materiálů pro žáky i PP pro výuku v oborech (oborová čeština), včetně metodické podpory vzdělávání	1, 2, 3, 4	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, sociální partneři	• Min. 10 materiálů • 10x metodická podpora		X	X

7.4 A	Podpořit profesionální přístup k rozvoji nadaných i mimořádně nadaných žáků (děti) a účastníků neformálního vzdělávání	7.4.1 Podpořit vzdělávání v oblasti nadání (včetně identifikace nadání)	1, 2, 4, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, zřizovatel, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> 5 akcí 10x tvorba materiálů 	X	X	X
		7.4.2 Pilotně ověřit nastavení systému podpory nadání v ŠVP (včetně pozice koordinátora podpory nadání na školách)	1, 2, 4, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, zřizovatel, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> 10x realizace mapování / analýza (např. na základě metody 8 os) Nastavení systému podpory nadání na min. 10 školách 	X	X	X
		7.4.3 Rozvíjet kompetence, metodickou podporu a síťování PP (včetně absolventů), kteří se podporou nadání zabývají	2, 4, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská a poradenská zařízení, VŠ, zřizovatel, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Mentoring pro koordinátory nadání (10 koordinátorů / 10 škol) Min. 2 akce/rok 	X	X	X
		7.4.4 Nastavit spolupráci škol (koordinátor podpory) s externími subjekty při podpoře nadání ve škole	2, 4	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, zřizovatel, další sociální partneři, zaměstnavatelé	<ul style="list-style-type: none"> 10x nastavená spolupráce školy a externích subjektů 	X	X	X

7.5 A	Podpořit PP při zohledňování wellbeingu žáků jako předpokladu úspěchu ve vzdělávání	7.5.1 Zvyšovat kompetence PP (třídních učitelů, pracovníků ŠPP) pro komplexní rozvoj osobnosti žáků a budování pozitivního klimatu ve třídě (socio-emoční dovednosti, budování odolnosti, kompetence k řešení problémů, náročných situací aj.) a zajistit návaznou podporu škol	1, 2, 4	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, zřizovatel, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> 10 akcí s návaznou konzultační a externí podporou škol 		X	X
		7.5.2 Zvyšovat kompetence PP v uplatňování respektujícího přístupu k žákům a v principech nenásilné komunikace (včetně práce se žáky s negativními zkušenostmi nebo s problémy v oblasti duševního zdraví) s využitím moderních technologií ke snižování stresu žáků (i PP) a problémového chování	1, 2, 3, 4	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Min. 5 akcí/rok 		X	X
		7.5.3 Proškolit a provázet školní sborovny v zavedení principů managementu chování žáků, pozitivní podpory chování a uplatňování těchto principů v interakci se žáky včetně programů prevence	1, 2, 4	Dotace EU, HMP	Školy, školská a poradenská zařízení, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Min. 5 akcí/rok 		X	X

		7.5.5 Podpořit vznik relaxačních místností/ zón ve školách a nákup souborů relaxačních pomůcek	1, 2, 4	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Vznik 5 relaxačních místností Nákup souboru relaxačních pomůcek na 10 školách/rok 		X	X
7.6 A	Rozvíjet demokratickou kulturu školy a participaci žáků na životě školy a komunity	7.6.1 Podpořit vznik a realizaci školních parlamentů	1, 2, 4, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, zřizovatel, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Zavedení/podpora školních parlamentů na min. 15 školách 		X	X
		7.6.2 Spolupracovat na školních projektech v rámci komunity (např. servisní a místně zakotvené učení), spolupracovat se spolky, komunitními, kulturními a vzdělávacími centry	1, 2, 3, 4, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, další sociální partneři, místní zaměstnavatel, rodiče	<ul style="list-style-type: none"> Min. 5 akcí/rok Příručka inspirativní praxe 		X	X
7.7 A	Propojovat formální a neformální vzdělávání	7.7.1 Vytvořit a zajišťovat pravidelný chod pracovní skupiny zástupců škol, realizátorů neformálního vzdělávání a MHMP	4, 5	dotace EU, HMP	školy, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> 2x/rok jednání pracovní skupiny pro propojování formálního a neformálního vzdělávání Webový rozcestník 	X	X	X

Klíčové téma 8 – Podpora pedagogických, didaktických a manažerských kompetencí ve vzdělávání

PODPORA PEDAGOGICKÝCH, DIDAKTICKÝCH A MANAŽERSKÝCH KOMPETENCÍ VE VZDĚLÁVÁNÍ							REALIZACE v letech		
OZNAČENÍ CÍLE A PRIORITY	CÍL	ČINNOSTI	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	ZDROJE FINANCOVÁNÍ	ZAPOJENÉ SUBJEKTY	KRITÉRIUM SPLNĚNÍ	2 0 2 3	2 0 2 4	2 0 2 5
8.1 A	Realizovat pedagogickou diagnostiku na středních školách a pracovat s jejími závěry	8.1.1 Proškolit PP, aby uměli rozeznávat vzdělávací potřeby svých žáků (včetně žáků se SVP, nadaných, OMJ atd.) a věděli, jak na ně reagovat	1, 2, 4	Dotace EU, HMP	Školy, školská a poradenská zařízení, další sociální partneři	• Min. 2 vzdělávací akce / rok		X	X
		8.1.2 Proškolit PP, aby uměli mapovat atmosféru ve třídě / vztahy mezi žáky a pracovat s těmito informacemi ve výuce	1, 2, 4	Dotace EU, HMP	Školy, školská a poradenská zařízení, další sociální partneři	• Min. 2 vzdělávací akce / rok		X	X

8.2 A	Podporovat formativní přístupy k hodnocení (na výkon žáků nahlížet jako na proces, v němž může uspět každý žák)	8.2.1 Proškolit PP v metodách a přístupech podporujících formativní hodnocení, individualizovanou zpětnou vazbu a dovednost sebehodnocení žáků v různých aspektech vzdělávání, v heterogenní třídě (včetně žáků se SVP, vícejazyčných žáků, nadaných žáků atd.)	1, 2, 4	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Min. 2 vzdělávací akce / rok 		X	X
		8.2.2 Podpořit PP při využívání konstruktivní zpětné vazby žákům (z níž je evidentní, co se naučili, co potřebují dále rozvíjet)	1, 2, 4	Dotace EU, HMP	Školy, školská a poradenská zařízení, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Min. 4 akce zaměřené na získávání kompetencí v práci se zpětnou vazbou 		X	X
		8.2.3 Podpořit společnou práci PP a žáků při stanovení výukových cílů a plánování jejich naplňování včetně vyhodnocení, zda / na jaké úrovni se jim daří cíle dosáhnout	1, 2, 4	Dotace EU, HMP	Školy, školská a poradenská zařízení, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> 10 zapojených škol 		X	X
		8.2.4 Pracovat s žakovským portfoliem (včetně jeho tvorby)	1, 2, 3, 4, 5	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři, zaměstnavatelé	<ul style="list-style-type: none"> 10 zapojených škol 		X	X

8.3 A	Individualizovat a diferencovat výuku, tvořit individuální plány s gradovanými úlohami a vyhodnocováním důkazů o učení všech žáků	8.3.1 Podpořit rozvoj kompetencí PP k práci s heterogenní třídou, individualizaci a diferenciaci učebních cílů, efektivních vzdělávacích strategií a metod	1, 2, 4	Dotace EU, HMP	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	• Min. 4 akce		X	X
		8.3.2 Připravit plány výuky v souladu s úrovní kognitivních procesů, které mají PP zmapované u svých žáků, resp. vědět, které kognitivní procesy dané učivo aktivuje a vyžaduje	1, 2, 3, 4	Dotace EU, HMP	Školy, školská a poradenská zařízení, další sociální partneři	• Min. 10 škol/rok		X	X
8.4 A	Realizovat manažerské vzdělávání (leadership) pro vedení škol a profesionální supervize PP (vedené certifikovanými supervizory, členy supervizních asociací ČR)	8.4.1 Zajistit plnohodnotné supervize pro PP v jednotlivých školách	2	Dotace EU, HMP	Školy, školská a poradenská zařízení, zřizovatel, další sociální partneři	• Min. 10 škol/rok		X	X
		8.4.2 Proškolit PP (zejména pracovníky ŠPP) ve vedení intervizních setkání	2	Dotace EU, HMP	Školy, školská a poradenská zařízení, zřizovatel, další sociální partneři	• Min. 15 škol/rok		X	X

		8.4.3 Realizovat program leadershipu prováděný koučováním (vedené certifikovanými kouči) pro pracovníky vedení škol	2	Dotace EU, HMP	Školy, školská a poradenská zařízení, zřizovatel, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> • Program leadership 1/rok • 20 lidí/rok koučovaných 	X	X	X
		8.4.4 Podpořit vedení škol při tvorbě strategických dokumentů a jejich implementaci (včetně vzdělávacích plánů pro PP)	2	Dotace EU, HMP	Školy, školská a poradenská zařízení, zřizovatel, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> • Min. 10 škol/rok 	X	X	X

Průřezové téma - Digitální kompetence

V předchozích kapitolách byly uvedeny plány pro jednotlivá klíčová témata, jak jsou vymezena v Postupech KAP III. Digitální kompetence je téma průřezové, a je tak integrováno do všech klíčových témat. Kromě uvedení digitální kompetence v rámci všech klíčových témat je vzhledem k rozvoji technologií a jejich užívání v současném světě zpracováno také samostatně, včetně stanovených cílů, činností a kritérií jejich naplnění. Klíčovým předpokladem pro rozvoj každého jedince ve 21. století je dle národních i evropských strategií (Strategie 2030+, DigComp 2.1, DigCompEdu, DEAP 21-27) uplatnitelná digitální kompetence. Podle UNESCO může být chápána jako soubor kompetencí, které vedou k prospěšnému, účelnému a bezpečnému užívání digitálních technologií. Digitální kompetence je členěna do sedmi základních kategorií, mezi

nejdůležitější patří informační a mediální gramotnost. Vlastní podpůrné aktivity povedou ke zvýšení pedagogických digitálních kompetencí a kompetencí žáků. Jak uvádí autoři Strategie 2030+, vzdělávací instituce by měly cíleně usilovat o začlenění moderních technologií do vzdělávacího procesu s cílem posílit komplexní dovednosti žáků a PP. Toho však nelze dosáhnout bez zabezpečení dostatečné úrovně pedagogických digitálních kompetencí. Tuto tezi potvrzují i předchozí krajská šetření NPI, ve kterých školy prioritizovaly realizaci dílčích aktivit, které jsou uvedeny níže v tabulce. Celou situaci zatížila také situace s využíváním, ale i zneužíváním aplikací s umělou inteligencí, kterou je nutné v co nejbližší době strategicky ukotvit do vzdělávacích rámců.

PODPORA PEDAGOGICKÝCH, DIDAKTICKÝCH A MANAŽERSKÝCH KOMPETENCÍ VE VZDĚLÁVÁNÍ							REALIZACE v letech		
OZNAČENÍ CÍLE A PRIORITY	CÍL	ČINNOSTI	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA	ZDROJE FINANCOVÁNÍ	ZAPOJENÉ SUBJEKTY	KRITÉRIUM SPLNĚNÍ	2 0 2 3	2 0 2 4	2 0 2 5
9.1 A	Rozvíjet digitální kompetenci/gramotnost PP v kontextu vývoje IT	9.1.1 Zabezpečit realizaci odborného vzdělávání PP (obzvláště s akcentací na nové technologie, AI a další)	1, 2, 3, 4, 5	HMP, dotace EU, jiné zdroje	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Min. 15 vzdělávacích akcí 2 odborné konference 20 interaktivních podpůrných materiálů 40x roadshow 		X	X
		9.1.2 Zabezpečit rozvoj DG dle DigCompEDU, zejména oblastí 2.2 zabezpečit tvorbu digitálních zdrojů a 2.3 ochranu digitálních zdrojů	1, 2, 3, 4, 5	HMP, dotace EU, jiné zdroje	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Min. 15 vzdělávacích akcí 2 odborné konference 50 interaktivních materiálů 40x Roadshow 		X	X
		9.1.3 Zabezpečit rozvoj DG v oblasti práce s SW AI	1, 2, 3, 4, 5	HMP, dotace EU, jiné zdroje	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> Min. 10 vzdělávacích akcí, workshopů 1 odborná konference 10 interaktivních materiálů 40x roadshow 		X	X
9.2 B	Podpořit kvalitní materiální vybavení pro ICT v SŠ	9.2.1 Zabezpečit tvorbu metodiky plánování obnovy ICT pro SŠ s respektováním typů škol a její diseminace	1, 2	HMP, dotace EU, jiné zdroje	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři	<ul style="list-style-type: none"> 1x metodika 4x setkání zřizovatele (HMP) se školami 		X	X

9.3 B	Rozvíjet pedagogické digitální kompetence	9.3.1 Zabezpečit podporu aktivit MAP rozvíjejících digitální gramotnost	1, 2, 4, 5	HMP, dotace EU	Školy, školská zařízení, VŠ, další sociální partneři, MAP	• 4 setkání platformy KAP(IDZ)/MAP		X	X
-------	--	--	------------	----------------	---	------------------------------------	--	----------	----------

Závěr

Dokument KAP III Praha stanovuje priority a jednotlivé kroky nutné k dosažení cílů vzdělávací politiky na území na základě potřebnosti, přínosů a podloženosti reálnými daty a analýzami. Krajský akční plán vzdělávání je zaměřen na zvýšení kvality vzdělávání na středních školách, vyšších odborných školách a konzervatořích a na oblasti vzdělávání, které se přímo dotýkají regionálního trhu práce a inovací. Na základě realizace projektu KAP III Praha budou připraveny a poté realizovány implementační projekty, v nichž jsou plánovány a následně realizovány aktivity především pro SŠ/VOŠ/konzervatoře, popřípadě aktivity zaměřené na spolupráci mezi nimi.

Při přípravě dokumentu bylo postupováno dle metodiky Postupy KAP III a Metodických listů NPI ČR. Dokument je strukturován následujícím způsobem:

- Analytická část
 - Analýza potřeb území v hl. m. Praha
 - Analýza potřeb na školách HMP – manažerské shrnutí
- Prioritizace potřeb v hl. m. Praha
- Roční akční plány 2023–2025 v hl. m. Praha

Součástí dokumentu je i příloha Souhrnný rámec pro investice do infrastruktury středních a vyšších odborných škol (RAP) a příloha Projekty zařazené do IROP. Souhrnné rámce se vytváří z důvodu možnosti čerpání finančních prostředků v IROP. V případě HMP se však jedná pouze o Souhrnný rámec pro investice do infrastruktury středních

a vyšších odborných škol. Ostatní rámce (Souhrnný rámec pro investice do infrastruktury školských poradenských zařízení a vzdělávání ve školách a třídách zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona a Souhrnný rámec pro investice do infrastruktury pro zájmové, neformální vzdělávání a celoživotní učení) nebudou v HMP v rámci projektů IROP realizovány.

Přílohy:

- **Příloha č. 1** Souhrnný rámec pro investice do infrastruktury středních a vyšších odborných škol (RAP)
- **Příloha č. 2** Analýza potřeb na školách v hlavním městě Praha

Nedílnou součástí tohoto dokumentu je také podpisová doložka konzultanta metodické podpory akčního plánování.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Podpisová doložka konzultanta akčního plánování

PODPISOVÁ DOLOŽKA KONZULTANTA AKČNÍHO PLÁNOVÁNÍ, ČLENA TÝMU PROJEKTU METODICKÁ PODPORA AKČNÍHO PLÁNOVÁNÍ (P-AP), KE KRAJSKÉMU AKČNÍMU PLÁNU ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

Tvorba jednotlivých částí Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání Hlavního města Prahy (analýza potřeb v území, analýza potřeb ve školách, prioritizace potřeb KAP III, struktura ročních akčních plánů KAP III) proběhla v souladu s metodickým dokumentem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy „Krajské akční plány rozvoje vzdělávání (KAP) - Postupy KAP III“ (Č. j.: MSMT-30671/2020) a v souladu s metodickými listy, které byly zpracovány v rámci projektu Metodická podpora akčního plánování (P-AP, reg.č.: CZ.02.3.68/0.0/0.0/20_082/0022945), v rámci Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání.

Krajský akční plán rozvoje vzdělávání Hlavního města Prahy byl vytvořen a předložen realizačním týmem projektu Krajský akční plán III Praha.

Já, [redacted] konzultantka akčního plánování projektu P-AP, touto podpisovou doložkou potvrzuji soulad KAP III s výše uvedenými metodickými postupy.

Dále bude KAP III předložen k projednání pracovní skupině Vzdělávání a ke schválení Radě HMP a Zastupitelstvu HMP. V konečné fázi bude KAP předložen ke schválení MŠMT.

Jako konzultantka akčního plánování projektu P-AP jsem se účastnila projednání dokumentu KAP III a moje doporučení a připomínky byly akceptovány.

Tato podpisová doložka je vyhotovena ve dvou stejnopisech s vlastností originálu, z nichž jedno vyhotovení obdrží realizační tým Hlavního města Prahy a druhé vyhotovení bude archivováno spolu s výstupy projektu Metodická podpora akčního plánování (P-AP).

Místo: Praha

Datum: 31.8.2023

Jméno:

Funkce:

projektu P-AP

Podpis:

OVĚŘOVACÍ DOLOŽKA PRO VIDIMACI

Podle ověřovací knihy Magistrátu hlavního města Prahy
[redacted]
poř. číslo vidimace
[redacted]
lento/lato úplný/á* -
soudi/asi doslovně
a tato listina je prv
[redacted]
Opisem nebo kopii
vyhotovení - razítko
[redacted]
..... stran.
Listina z níž je vidit
viditelný zajišťovací
tato listiny

V Praze 1 dne: 27. 7. 2004

Otisk úředního razítka a podpis ověřující osoby

* Nemodifikovat

[redacted]

BEZ POPLATKU
§ 8 odst. 1 písm. c) z. č. 634/2004 Sb.

